

การศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการเตรียมความพร้อม
ทางการเรียนด้วยชุดการเล่นเกมที่บ้าน

✓ **ปริญญานิพนธ์**

ของ

นระงษ์ ชาวเพชร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

กุมภาพันธ์ 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภคติ พูลพัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภคติ พูลพัฒน์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณ ดังนี้

ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ อาจารย์วิรัช กล้าหาญ และอาจารย์นัยนา กิจจะวัฒนะ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนพรปัญญาอนุกุล คณะครูที่ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องสถานที่ และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการนำเครื่องมือไปทดลองใช้และทดลองวิจัย ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์นิธิมา หาญมานพ คุณนิชดา ชาวเพชร คุณสุชานารถ เหล่าคุ้ม และเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือห่วงใยและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จในการศึกษา

นระรัมย์ ชาวเพชร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการเรียน	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	31
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	32
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	33
แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง	36
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	42
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	43
วิธีดำเนินการทดลอง	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	44
อภิปรายผล	44
ข้อเสนอแนะ	45
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	45
 บรรณานุกรม	 46
 ภาคผนวก	 52
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 129

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การแบ่งระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญา ICD	10
2 ความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญาตามระดับเชาวน์ปัญญาและอัตรา ความชุก	12
3 การเปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการสอนด้วยการเตรียมความพร้อมทางการเรียนด้วยชุดการละเล่น พื้นบ้าน	40
4 คะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบคำดัชนี ความแม่นยำเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	54
5 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบ กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแบบทดสอบ	57
6 คะแนนความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านของ กลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลอง	58

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนาชีวิตของประชาชนให้มีความสุขและอยู่ดีกินดี มีความสำนึกในความเป็นไทย รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกฝนการปรับตัวในสังคม เน้นลักษณะนิสัย ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด มีระเบียบวินัย การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้น การฝึกฝนให้เด็กคิดเห็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และกรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (สุทิน เนียมพลับ. 2522 : 01) ในการสอนให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น นั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยากนัก ถ้าครูผู้สอนไม่เข้าใจถึงธรรมชาติของเด็ก และขาดความรู้ทางด้าน จิตวิทยาการเรียนการสอน และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ การสอนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ ต้องการ

โดยธรรมชาติแล้วเด็กชั้นประถมศึกษาชอบเล่น ซึ่งพฤติกรรมการเล่นและการเรียนของเด็กเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันโดยเด็กขาดได้ยาก การที่เด็กถูกบังคับให้เรียนแต่เพียงอย่างเดียวจะทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ ไม่เต็มใจที่จะเรียน ซึ่งเป็นการฝืนธรรมชาติของเด็ก ฉะนั้นครูต้องอาศัย ธรรมชาติการเล่นเป็นสื่อเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยทั่วไปเด็กวัยนี้ชอบการเล่นชนิดต่าง ๆ ที่มีกฎเกณฑ์ มีการแข่งขัน ชอบเล่นเป็นหมู่ การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้และ สนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ครูควรจัดบทเรียนให้สนุกสนานเพื่อให้เด็กเกิดความประทับใจ พอใจในสิ่งที่จะเรียน (คม ทองพลู. 2518 : 12 - 19) การนำการเล่นมาประกอบการสอนช่วยทำให้ บทเรียนน่าสนใจ ตื่นเต้นสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ และช่วยส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นพื้นฐานให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังช่วยฝึกสายตา การสังเกต การจดจำ การฟัง การพูดของนักเรียนให้มีความสามารถยิ่งขึ้น (ชาญชัย ศรีไสยเพชร. 2525 : 163)

ด้วยเหตุที่ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียน ไม่ว่าจะเด็กจะเรียนรู้สิ่งใดย่อมต้อง อาศัยทักษะภาษาไทยคือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน นอกจากนั้นภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยด้วยกัน ในการเรียนภาษาไทยถ้าเด็กได้เรียนรู้และฝึกฝนการใช้ ภาษาให้ดีแล้วก็จะสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เข้าใจ และมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนและ การทำงานทั้งในขณะที่เป็นนักเรียนหรือขณะประกอบอาชีพในอนาคตได้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรม การเรียนให้เด็กเพื่อเตรียมความพร้อมนั้น ครูจำเป็นต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ให้เด็กเกิดความสนใจ

และพอใจ ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไคค์ (Thordike. 1957 : 234) ในเรื่องกฎแห่งความพร้อมจะให้เกิดความพอใจของผู้เรียนนั้นจะต้องจัดกิจกรรม เรียนปนเล่น เพราะการเล่นทำให้เด็กเรียนรู้วิธีเรียน และช่วยให้เด็กปรับตัว เนื่องจากการเล่นช่วยฝึกทักษะที่จำเป็นของชีวิต การเล่นทำให้เกิดความมั่นใจ เข้าใจตนเองเป็นการเตรียมชีวิต การทำงานในอนาคต (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2521 : 64 ; อ้างอิงมาจาก Scorte. 1966) เมื่อเด็กเล่นเขาจะใช้ความสามารถแสดงพฤติกรรมที่มีอยู่ออกมา เช่น การใช้ทักษะทางร่างกาย การใช้ความคิด การแสดงออกทางอารมณ์ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ตลอดจนการปรับตัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเก็บสะสมไว้ในโครงสร้างทางสติปัญญา เป็นการเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ขั้นต่อไป ดังนั้นการเล่นจึงเป็นการเตรียมความพร้อมทางการเรียน ภาษาไทยได้ดี และยังสัมพันธ์กับการใช้ความคิดอีกด้วย การเล่นเป็นการแสดงออกซึ่งความสามารถที่มีอยู่ตามจินตนาการของเด็ก การเล่นช่วยพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการเล่นของเด็กอายุ 2 - 7 ขวบ จะพัฒนาความคิดในด้านสัญลักษณ์ การเล่นจะสื่อความเข้าใจ ทำให้มีเหตุผลเข้าใจตนเองและผู้อื่น การเล่นจึงมีประโยชน์ต่อการพัฒนาของเด็กมาก การเล่นของเด็กแต่ละชาติจะมีลักษณะเป็นแบบฉบับของตน ชาติไทยเราก็มีการละเล่นพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทยเช่นกัน

การนำเอาการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทยใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่เพิ่งเริ่มเรียนย่อมทำได้ โดยอาศัยพฤติกรรมการเล่นของเด็กมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่เพิ่งเริ่มเรียนย่อมทำได้โดยอาศัยพฤติกรรมการเล่นของเด็กให้เกิดประโยชน์ นำมาใช้ในเรื่องการเตรียมความพร้อม ซึ่งสามารถช่วยให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน รวมถึงความพร้อมที่จะเรียนในเนื้อหาต่าง ๆ ต่อไป การละเล่นของเด็กไทยเป็นส่วนหนึ่งที่จะพัฒนาเด็กได้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรประถมศึกษาที่เน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ได้อย่างดี อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทยเราอีกทางหนึ่งด้วย (วิราภรณ์ ปนาทกุล. 2530 : 13 - 35)

✘ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นเด็กที่มีความสามารถที่จะอ่านออกเขียนได้ และนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ตามอัธยาศัย แต่ด้วยความบกพร่องทางสติปัญญาทำให้ไม่สามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ เพราะมีสมาธิสั้น จำยาก ลืมง่าย จึงทำให้มีผลการเรียนต่ำ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะสามารถเรียนรู้ได้ง่าย ๆ ได้เมื่อเป็นรูปธรรม แต่วิชาใดที่เป็นนามธรรมจะมีความเข้าใจยาก (สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. 2536 : 20 - 24) ดังนั้น การเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะช่วยจัดสภาพสิ่งแวดล้อม ประสพการณ์วิธีสอนให้ไปตามลำดับขั้นตอนที่สอดคล้องกับวุฒิภาวะของเด็ก

ทั้งจัดสื่อการเรียนการสอนให้เป็นรูปธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก โดยแทรกกิจกรรมการเล่นต่าง ๆ เช่น การละเล่นพื้นบ้าน เกมการละเล่น เกมการศึกษา เป็นต้น (ราศี ทองสวัสดิ์. 2523 : 26)

จากเอกสารดังกล่าว นับเป็นสิ่งสำคัญของการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อส่งเสริมและฝึกทักษะในการหาคำตอบจากกิจกรรมการเล่นทั้งสิ้น และช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา ความคิด ความสามารถ แก้ไขปัญหาด้วยตนเองจากการละเล่นพื้นบ้าน ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติ ปัญญา ซึ่งมีพัฒนาการเรียนรู้ที่ช้ากว่าปกติ ได้รับการเรียนการสอนที่ใช้การละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งจะช่วยพัฒนาการเรียนรู้อ พัฒนาความคิดในการแก้ปัญหา จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่า ผลของการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน มีผลต่อพัฒนาการทางการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ก่อนและหลังการเตรียมความพร้อม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญาในการนำวิธีการสอนการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยสื่อพื้นบ้านที่ใกล้ตัวผู้สอนและผู้เรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ (IQ 50 - 70) ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบสติปัญญามาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุระหว่าง 6 - 8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ปีการศึกษา 2541 จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุระหว่าง 6 - 8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนชุมชนพัญญานุกูล จังหวัดชุมพร เลือกรมาโดยสุ่มอย่างง่าย จำนวน 10 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ใช้เวลาทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันจันทร์ - วันศุกร์ จำนวน 60 คาบ คาบละ 20 นาที เวลา 09.30 - 10.30 น.

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

3.1 การเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากคู่มือครูวิชาภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ

3.2 การเล่นเกมพื้นบ้าน นำมาประกอบการสอนการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีอยู่ด้วยกัน 20 เกมการเล่น ทุก ๆ เกมการเล่นจะสอดคล้องกับเนื้อหา การเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการพูด ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ การเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุด การเล่นเกมพื้นบ้าน

4.2 ตัวแปรตาม คือ ความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง พัฒนาการระดับหนึ่งที่นักเรียนสามารถเรียนภาษาได้ง่าย ซึ่งมีองค์ประกอบที่กำหนดไว้คือ นักเรียนมีความสามารถรู้ความหมายของคำและประโยค ความสามารถจำแนกสายตา ความสามารถจำแนกเสียง ความสามารถในการใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน ความสามารถในการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์

และความเข้าใจในการฟัง ความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยนี้วัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้สอดคล้องกับองค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนภาษา เนื้อหา จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในคู่มือครูภาษาไทย แล้ววัดด้วยแบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

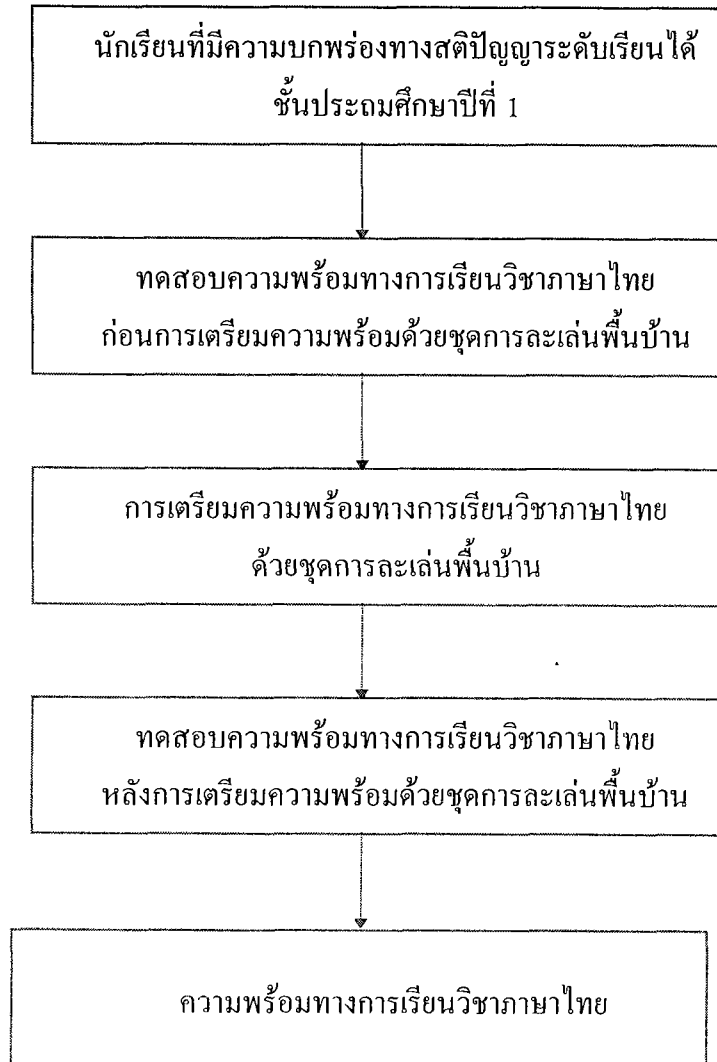
2. การละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง การเล่นต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งนิยมเล่นกันในชีวิตประจำวัน โดยสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อน ๆ บางประเภทมีบทร้อง บทรำประกอบ บางประเภทไม่มีบทร้องบทรำ มีการเล่นทั้งในร่มและกลางแจ้ง ส่วนกฎเกณฑ์การเล่นนั้นจะตกลงกันในหมู่ผู้เล่นแต่ละท้องถิ่น

3. ชุดการละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง การจัดประสบการณ์ของการละเล่นพื้นบ้านให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีหลายประเภท เช่น ประเภทเล่นทาย กระจด โศด ฯลฯ โดยคัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมและนำมาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา ตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ในคู่มือครูภาษาไทย

4. การเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง การสอนที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนตามปกติ ประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล โดยใช้สื่อชุดการละเล่นพื้นบ้านในเรื่องการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
2. ประเภทและระดับความรุนแรงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้
4. หลักการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเรียน

1. ความหมายของความพร้อมทางการเรียน
2. องค์ประกอบของความพร้อม
3. ความสำคัญของการเตรียมความพร้อม
4. หลักในการเตรียมความพร้อม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1. จุดมุ่งหมายในการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. เนื้อหาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

1. ความหมายของการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย
2. ประวัติความเป็นมาของการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย
3. ประเภทของการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ในปี ค.ศ.1992 AAMD (American Academy of Mental Deficiency) เปลี่ยนชื่อเป็น AAMR (American Association on Mental Retardation) และนิยามภาวะบกพร่องทางสติปัญญาต่ำสุด และในทุก ๆ 5 ปีจะมีการปรับปรุงคำนิยามนี้ เพื่อให้เหมาะสมและทันเหตุการณ์ นิยามลำดับที่ 9 นิยามของ AAMR ปัจจุบันใช้กันแพร่หลายในทุกวงการ ทั้งทางการแพทย์และทางการศึกษา ในนิยามนี้ไม่ได้จัด Borderline ไว้ในกลุ่มบกพร่องทางสติปัญญา และไม่ใช้ศัพท์ Slow Learner อีกต่อไป นิยามต่ำสุดคือ

ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา (Mental Retardation) หมายถึง ภาวะที่มีความจำกัดเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน แสดงลักษณะมีความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าปกติปรากฏร่วมกันมีความจำกัดทางทักษะ ด้านการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า คือ

1. ระดับความสามารถทางสติปัญญา โดยวัดระดับสติปัญญาได้ต่ำกว่า 70 - 75
2. ลักษณะของความจำกัดในทักษะการปรับตัวต่อไปนี้อย่างน้อย 2 ทักษะ ในรูป

ทักษะ ดังนี้

- 2.1 การสื่อความหมาย (Communication)
- 2.2 การดูแลตนเอง (Selfcare)
- 2.3 การดำรงชีวิตในบ้าน (Home Living)
- 2.5 ทักษะทางสังคม (Social Skills)
- 2.6 การใช้สาธารณะสมบัติ (Community Use Resources)
- 2.7 สุขอนามัยและความปลอดภัย (Health and Safety)
- 2.8 การเรียนวิชาการเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน (Funtional Academics)
- 2.9 การใช้เวลาว่าง (Leisure)
- 2.10 การทำงาน (Work)

3. ลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาเกิดก่อนอายุ 18 ปี

(พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2539 : 1 - 2)

นิยามตาม ICD - 10 (International Classification of Disease) โดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization) ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา (Mental Relardation) หมายถึง ภาวะที่สมองหยุดพัฒนาการหรือพัฒนาได้ไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดความบกพร่องของทักษะต่าง ๆ ในระยะพัฒนาการส่งผลกระทบต่อระดับเชาวน์ปัญญาทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ

ทางด้านสติปัญญา ภาษา การเคลื่อนไหว และทักษะทางสังคม มีความบกพร่องในเรื่องการปรับตัว อาจจะมีหรือไม่มีความคิดปกติกายหรือทางจิตร่วมด้วย (ชวลา เรียรธนุ และกัลยา สุตะบุตร. 2539 : 1)

จากความหมายดังกล่าวสรุปว่า ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง ภาวะที่สมองหยุดพัฒนาหรือพัฒนาได้ไม่สมบูรณ์ มีผลทำให้พัฒนาการด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ ภาษา และสติปัญญาล่าช้าและมีความจำกัดทางทักษะด้านการปรับตัว ซึ่งภาวะความบกพร่องทางสติ ปัญญา ต้องเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี

2. ประเภทและระดับความรุนแรงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้นจะมีความบกพร่องที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงมีการจัดแบ่งความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นประเภท ๆ เพื่อให้สามารถระบุถึงความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา อันจะส่งผลให้สามารถให้การช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

American Association on Mental Retardation (AAMR) แบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา ตามความหมายใหม่ที่ได้บัญญัติขึ้น โดยแบ่งระดับความรุนแรงตามลักษณะความต้องการการช่วยเหลือและรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือโดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ประเมินได้โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ต้องการได้รับการช่วยเหลือเป็นครั้งคราว (Intermittent)
2. ต้องการความช่วยเหลือตามระยะเวลาที่กำหนด (Limit)
3. ต้องการความช่วยเหลือติดต่อกันตลอดไป (Extensive)
4. ต้องการความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านอย่างทั่วถึง และต้องการมากที่สุด

(Pervasive) (พัชรวิสัย เกตุแก่นจันทร์. 2539 : 2)

การแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาในความหมายเก่าพิจารณาเฉพาะระดับเชาวน์ปัญญาและพฤติกรรม แบ่งระดับความรุนแรงระดับต่าง ๆ ตั้งแต่มีความบกพร่องระดับน้อยจนถึงความบกพร่องระดับรุนแรงมาก ซึ่งในปัจจุบันนิยมใช้ของ ICD-10 สำหรับในความหมายใหม่จะเน้นระดับเชาวน์ปัญญาและพฤติกรรมเหมือนกัน แต่การแบ่งระดับความบกพร่องทางสติปัญญาจะพิจารณาความต้องการของบุคคลว่าต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างจะพัฒนาได้ ถ้าบุคคลเหล่านั้นได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

องค์การอนามัยโลกแบ่งระดับความบกพร่องทางสติปัญญา ICD-10 Edition 4 Revised ซึ่งแบ่งระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญาดังตาราง 1

ตาราง 1 การแบ่งระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญา ICD 10

ระดับความรุนแรง	IQ	ลักษณะเฉพาะ
- น้อย (Mild Mental Retardation)	50 - 69	มีพัฒนาการด้านภาษาและสื่อความหมายได้ เช่น อานน้ำ แต่งตัว การรับประทานอาหาร ช่วยงานบ้าน ฯลฯ เรียนในระดับประถมศึกษา ได้เรียนวิชาชีพง่าย ๆ ได้ ประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ ด้านพฤติกรรม อารมณ์ สังคม ต้องการความช่วยเหลือและแก้ไข จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคคลที่มีสติปัญญาปกติ
- ปานกลาง (Moderate Mental Retardation)	35 - 49	มีพัฒนาการด้านภาษาค่อนข้างจำกัด บางคน สนทนาง่าย ๆ ได้ มีทักษะด้านการดูแลตนเองและด้านการเคลื่อนไหวล่าช้า พอเรียนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นง่าย ๆ ได้ ใน การอ่าน เขียน และนับจำนวนได้ สามารถ ฝึกหัดเกี่ยวกับการทำงานในการสร้าง ปฏิสัมพันธ์สื่อความหมายกับผู้อื่น เข้าร่วม กิจกรรมสังคมง่าย ๆ ได้
- รุนแรง (Severe Mental Retardation)	20 - 34	มีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคคลที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง แต่มี ภาษาน้อย ส่วนใหญ่จะมีปัญหาของความ บกพร่องด้านการเคลื่อนไหวหรือความ บกพร่องด้านอื่น ๆ ที่เกิดร่วมด้วยอย่าง ชัดเจน ต้องการความช่วยเหลือและแนะนำ

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับความรุนแรง	IQ	ลักษณะเฉพาะ
- รุนแรงมาก (Profound Mental Retardation)	น้อยกว่า 20	มีภาษาน้อย การสื่อความหมายได้เพียงแสดงท่าทางง่าย ๆ ส่วนใหญ่ไม่เคลื่อนไหวหรือเคลื่อนไหวได้เล็กน้อย ไม่สามารถควบคุมตัวเอง การดูแลตนเองในระดับพื้นฐานทำได้เพียงเล็กน้อยหรือทำไม่ได้เลย จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือและแนะนำ
- อื่น ๆ (Other Mental Retardation)	ทำการประเมิน หาว่าปัญญา ตามวิธีปกติ ได้หรือไม่ สามารถทำ ได้	มักมีความบกพร่องทางกายหรือทางประสาท รับรู้เกิดขึ้นร่วมด้วย เช่น ตาบอด หูหนวก หรือ มีความผิดปกติทางพฤติกรรมอย่างรุนแรง
- ระบุประเภทไม่ได้ (Mental Retardation Unspecified)		มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะแยกประเภท เช่น ข้างต้น ได้

การแบ่งระดับความรุนแรงแบบ DSM IV แบ่งเป็น 4 ระดับ ตามระดับเซาวน์ปัญญา

ดังตาราง 2

ตาราง 2 ความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาตามระดับเซาวน์ปัญญาและอัตรา
ความชุก

ความรุนแรง	ระดับเซาวน์ปัญญา	อัตราความชุกร้อยละ
บกพร่องทางสติปัญญาระดับน้อย (Mild)	50 - 55 ถึงประมาณ 70	85
บกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง (Moderate)	35 - 40 ถึง 50 - 55	10
บกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง (Severe)	20 - 25 ถึง 35 - 40	3 - 4
บกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงมาก (Profound)	ต่ำกว่า 20 - 25	1 - 2

(ชวาลา เขียรธนู , และกัลยา สุตะบุตร. 2539)

จากเอกสารที่กล่าวถึงสรุปว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีสภาพปัญหาความต้องการและความสามารถแตกต่างกันในแต่ละระดับ ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในแต่ละระดับควรจัดแตกต่างกันเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของแต่ละคน

3. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะมีปัญหาด้านการเรียนมากกว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่น ๆ เพราะเด็กเหล่านี้มีความสามารถที่จะเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ยินเสียงแต่ขาดความสามารถในด้านความคิด ความรู้และความเข้าใจจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้การศึกษาและฝึกอบรมด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมกับความสามารถ เพื่อเด็กเหล่านี้ได้มีการพัฒนาทักษะ

ต่าง ๆ ให้ถึงศักยภาพของแต่ละบุคคล จึงจะได้ดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม (กาญจนา โกศลพิเศษกุล. 2532 : 71) หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จึงจำเป็นที่จะต้องจัดหลักสูตรโดยเฉพาะ ซึ่งไม่เน้นการเรียนด้านวิชาการ แต่เน้นการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังเน้นการฝึกอาชีพเพื่อให้เด็กเหล่านี้สามารถมีงานทำพอช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งประเทศไทย. 2529 : 57) การจัดหลักสูตรการศึกษาสำหรับเด็กเหล่านี้ควรประกอบด้วย

1. หลักสูตรหรือโปรแกรมการสอน จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ใช้ปรับเนื้อหาให้น้อยกว่า และง่ายกว่าหลักสูตรของเด็กปกติ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. กระบวนการสอน จะต้องใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่พิเศษกว่าเด็กปกติ เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สามารถเข้าใจและสามารถเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ได้

3. การปรับพฤติกรรมสำหรับการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้นเป็นสิ่งจำเป็นมาก (ดารณี ธนะภูมิ. 2535 : 2)

การแบ่งเนื้อหาการจัดการศึกษาดังนี้

1. ระดับก่อนวัยเรียน เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการเตรียมความพร้อมของเด็กในด้านความคิด ความจำ ร่างกาย อารมณ์ และสังคมของเด็กเพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนในระดับประถมศึกษา

2. ระดับประถมศึกษา สามปีแรกของระดับประถมศึกษาเป็นระยะเริ่มต้นของการเรียนของเด็กและเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กให้มีความพร้อมเต็มที่ในการเรียนระดับสูงขึ้นไป จึงควรฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เมื่อเด็กมีทักษะเบื้องต้นดีแล้ว จึงให้เรียนต่อไปในขั้นสูงขึ้น

3. ระดับที่สูงขึ้น การให้การศึกษาในระดับนี้มุ่งเพื่อให้เด็กมีทักษะเพิ่มขึ้น ตามความสามารถและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กสามารถปรับตัวและนำไปสู่การดำรงชีวิตในสังคมได้ และมุ่งฝึกอาชีพเพื่อให้เด็กมีสัมมาชีพในอนาคต (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 33)

ในด้านภาษานั้นมุ่งให้อ่านออกเขียนได้ อ่านหนังสือได้ รู้จักความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของคนและเกี่ยวกับการดำรงชีวิตประจำวันของเด็ก

ในด้านคณิตศาสตร์นั้น นอกจากให้เด็กสามารถรู้ความหมายของจำนวน บวก ลบ คูณ หาร และรู้จักค่าของเงิน ค่าจ้าง การกู้ยืม การเก็บเงิน และรู้จักออมอีกด้วย

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การสอนให้เด็กรู้จักการดำรงชีพอยู่ได้ในสังคม สอนให้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคมที่จำเป็น การเข้ากับคนอื่น การผูกมิตร การเสียสละ การคบเพื่อน การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู เป็นต้น

4. การฝึกอาชีพ เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาแก่เด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา การฝึกอาชีพสำหรับเด็กอาจทำได้หลายลักษณะ โรงเรียนในอารักขา ก็เป็นลักษณะการฝึกอาชีพแบบหนึ่งที่ได้ผลมาแล้วหลายประเทศ เด็กจะเข้ารับการฝึกอาชีพใน โรงเรียน ผลผลิตที่ได้จะถูกนำไปขายและกำไรส่วนหนึ่งจะนำมาแบ่งให้กับคนงานในโรงเรียนเอง ทำให้ฝึกอาชีพมีรายได้ (สุมิตรา เจณณวาสิน. 2530 : 18)

4. หลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจำเป็นต้องมีวิธีสอนที่แตกต่างไปจากการสอนปกติ เพื่อสนองความต้องการพิเศษของเด็กเหล่านี้ ซึ่งมีหลักการสอนดังนี้

1. ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพราะเด็กมีความพร้อมช้ากว่าเด็กปกติ ก่อนทำการสอนสิ่งใดครูจะต้องเตรียมความพร้อมก่อนนาน ๆ เมื่อเด็กมีความพร้อมแล้วครูจึงทำการสอนวิชานั้น ๆ ครูต้องเชื่อว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถและศักยภาพในตนเอง สามารถพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่า คุณภาพและมีประสิทธิภาพได้ทุกคน ครูควรคำนึงถึงความเป็นเด็กก่อน และพยายามมองหาความต้องการพิเศษของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
2. ต้องสอนตามความสามารถและความต้องการของเด็กแต่ละคนโดยจัดสภาพการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสมกับสภาพและลักษณะของเด็กคนนั้น
3. สอนตามระดับสติปัญญา เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเด็กทั่วไปที่มีอายุเท่ากัน
4. ยอมรับความสามารถและพยายามส่งเสริมความสามารถของเด็กอย่าตามใจหรือคอยช่วยเหลือมากเกินไป หรือลงโทษทั้งทางกายและวาจามากเกินไป
5. พยายามฝึกให้เด็กช่วยตัวเองให้มากที่สุด จะเป็นการช่วยให้เด็กพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้น และแบ่งเบาภาระจากผู้เลี้ยงดู
6. สอนตามการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยการแบ่งงานเป็นขั้นตอนย่อย ๆ หลาย ๆ ชั้นเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เพื่อไม่ให้เด็กสับสน ให้เด็กประสบความสำเร็จในงาน ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็ก

7. ใช้หลักการสอนแบบ 3 R s คือ

7.1 Repetition คือ การสอนซ้ำและใช้เวลาสอนมากกว่าเด็กปกติ ใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีในเนื้อหาเดิม

7.2 Relation การสอนแบบไม่ตึงเครียด ไม่สอนเนื้อหาวิชาเดียวนานเกิน 15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนวิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี หรือเล่นนิทาน หรือให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงบ้าง

7.3 Routine สอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน คือ เป็นกิจกรรมที่จะต้องทำเป็นประจำสม่ำเสมอในแต่ละวัน

8. สอน โดยการแบ่งหมู่ตามตารางสอน สามารถทำได้ดีในกรณีที่เด็กมีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกัน

9. เมื่อฝึกเด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องพยายามแทรกการฝึกหลายด้าน

10. ต้องช่วยให้เด็กพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กทุกคนจะเรียนได้ดีถ้าเขามีความรู้สึกประสบความสำเร็จ

11. สอนทีละขั้นจากสิ่งใกล้ตัวไปหาสิ่งไกลตัว หรือจากง่ายไปหายากเพื่อไม่ให้เด็กสับสน งานบางอย่างที่เด็กปกติในวัยเดียวกันเห็นว่าง่าย แต่เด็กเหล่านี้อาจสับสนไม่เข้าใจ

12. สอน โดยการลงมือปฏิบัติจริง

13. สอนสิ่งที่มีความหมายสำหรับเด็กและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะสิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กเข้าใจยาก ครูต้องพยายามอธิบายโดยใช้คำง่าย ๆ และยกตัวอย่างประกอบ

14. ต้องพยายามจัดการสอนให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อฝึกให้เด็กคิด

15. สอน โดยใช้ของจริงหรืออุปกรณ์ประกอบทุกครั้ง ต้องให้เวลาเด็กมากพอสมควร ในการเปลี่ยนกิจกรรมอย่างหนึ่งไปสู่กิจกรรมอีกอย่างหนึ่ง

16. การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องอาศัยแรงจูงใจและการเสริมแรงในทุกด้าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

17. มีการประเมินผลความก้าวหน้าของเด็กอย่างสม่ำเสมอ

18. การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นอกจากการสอนด้านวิชาการแล้ว ควรคำนึงถึงการส่งเสริมพฤติกรรม การปรับตัว ปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ภาษา และพัฒนาบุคลิกภาพไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

19. การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องพยายามให้เด็กลดการพึ่งพาบุคคลอื่นลง (Step to Independence) สอนทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและแสวงหาการทำงานในอนาคต (พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. 2540 : 1 - 4)

การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นอกจากจะต้องใช้หลักการสอนหลายอย่างแล้ว สิ่งจำเป็นอีกอย่างคือ สื่อการสอนจะต้องมากกว่าเด็กปกติ และต้องเป็นลักษณะรูปธรรม สามารถมองเห็น สัมผัสได้ อย่างไรก็ตามเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาแต่ละคนก็มีความแตกต่างกัน หลักในการสอนจึงแตกต่างกันด้วย ครูจึงต้องหาวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กแต่ละคน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเรียน

1. ความหมายของความพร้อมทางการเรียน มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ความพร้อมทางการเรียนเป็นสภาวะของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ การได้รับการฝึกฝน การเตรียมตัว และความสนใจ หรือแรงจูงใจ (พรรณิ ชูชัย. 2522 : 15)

ความพร้อม คือสภาพความเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของผู้เรียน สามารถเรียนรู้สิ่งที่จะเรียนได้ (วารินทร์ สายโอบเชื้อ. 2522 : 18)

ความพร้อม หมายถึง สภาพแห่งความเจริญงอกงามและการพัฒนาการอย่างสูงสุดของเด็กทั้งทางร่างกาย สมอง อารมณ์และสังคมจนถึงระดับที่จะเรียนรู้ได้ (เดือนใจ เศรษฐศักดิ์โก. 2524 : 51)

จากคำจำกัดความของความพร้อมทางการเรียนสามารถสรุปว่า ความพร้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพที่เด็กมีความเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ซึ่งอยู่ในภาวะที่เรียกได้ว่าเหมาะสมพร้อมที่จะรับการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ที่ตนเองสามารถรับได้

ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับ การได้รับการฝึกฝน ความสนใจ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลหรือสิ่งแวดล้อม ใกล้เคียงจะเป็นผู้มอบให้แก่ผู้เรียน ฉะนั้นครูจึงเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเด็กในการที่จะให้เด็กมีสภาพพร้อมที่จะเรียน จึงจำเป็นต้องอาศัยหลักจิตวิทยาต่าง ๆ เข้าช่วย มีความเข้าใจในตัวเด็ก รู้ถึงพฤติกรรมต่าง ๆ รวมถึงธรรมชาติของเด็กกว่าจะสามารถจัดกิจกรรมอย่างไรให้เด็กเกิด ความสนุกสนานและเรียนรู้ไปในตัว หากครูมีความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ ประโยชน์ก็จะเกิดแก่เด็ก ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในเนื้อหาต่อ ๆ ไป และเด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมได้ อีกด้วย

2. องค์ประกอบของความพร้อม

การที่เด็กจะเรียนรู้ได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เด็กได้เกิดการ เรียนรู้ได้โดยสะดวก มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบความพร้อมไว้หลายท่าน ดังนี้

บันลือ พุททษะวัน กล่าวว่า ความพร้อมที่จะเรียนของเด็กมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมทางกาย ได้แก่ สุขภาพของเด็ก การใช้สายตา การฟัง การพูด ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ
 2. ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการลำดับเหตุการณ์จากนิทานที่ตนได้ฟังหรือดูภาพ ลำดับภาพได้ สถิติปัญญาดี จำได้แม่นยำจะพูดหรือสั่งอะไรก็เข้าใจง่าย
 3. ความพร้อมในด้านอารมณ์ ได้แก่ รู้จักควบคุมอารมณ์ สามารถทำงานเป็นหมู่ เล่นเป็นหมู่ ไม่แย่งหรือต่อสู้ของกัน ไม่ทะเลาะวิวาทบ่อย ๆ
 4. ความพร้อมในด้านจิตวิทยา ได้แก่ มีความสนใจในการอ่าน รู้จักฟังอย่างตั้งใจ
- (บันลือ พุททษะวัน. 2518 : 26)

สมใจ ลักษณะ กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยทำให้เกิดความพร้อมมีดังนี้

1. องค์ประกอบทางร่างกาย คือ การมีระบบอวัยวะต่าง ๆ เจริญพอแล้ว เช่น ความเจริญของระบบประสาท สมอง กล้ามเนื้อ ต่อมต่าง ๆ
2. องค์ประกอบทางการฝึกทดลองมาก่อน ได้แก่ การมีทักษะ หรือ มีมโนภาพมาก่อนแล้ว
3. องค์ประกอบทางจิตใจ ได้แก่ แรงจูงใจ ความต้องการ ความสนใจ ความสบายใจ ไม่เกิดความคับข้องใจ (สมใจ ลักษณะ. 2519 : 40)

ประสาธ อิศรปริดา กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดความพร้อมมีดังนี้

1. ความสนใจหรือความใส่ใจ (Attention Set) เป็นลักษณะทางจิตใจที่มีความสืบเนื่องกันเป็นชุด กล่าวคือ ต้องมีสิ่งเร้ามาเร้า เช่น การที่ครูชี้ตัวอักษรให้เด็กดู เด็กจะเกิดความสนใจสิ่งที่ครูชี้ ความรู้สึกสนใจหรือใส่ใจ มีได้เพียงแต่มองตามที่ครูชี้เท่านั้น แต่เด็กจะเกิดการตอบโต้ขึ้น โดยอาจฝึกตามไป หรือออกเสียงตามไปเบา ๆ ในใจ หรือออกเสียงดัง ๆ ตามครู การตอบสนองนี้จะเกิดสืบเนื่องเป็นลูกโซ่ตลอดไปในขณะที่มีความใส่ใจอยู่ นอกจากนี้แล้ว เด็กยังมีความรู้สึกหรือความคิดต่าง ๆ ตามไปด้วย

2. แรงจูงใจ (Motivation) เป็นผลสืบเนื่องมาจากความใส่ใจในการเรียนมีมากขึ้น ก็จะมีผลให้เกิดความต้องการอยากรู้อยากเห็น และเกิดความอยากเรียนหรือเกิดแรงจูงใจ โดยปกติแรงจูงใจในการเรียนของเด็กมีสองลักษณะ คือ แรงจูงใจที่ได้รับผลสำเร็จจากการทำงาน (Task Motivation) และแรงจูงใจที่จะได้รับผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

3. สภาพของพัฒนาการ (Developmental Status) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของกล้ามเนื้อ ระบบประสาท และสติปัญญา การเรียนรู้ได้ง่าย ๆ จะเกิดขึ้นตั้งแต่ยังเด็กเล็ก ๆ การที่เด็กเรียนรู้อะไรมาก่อนเข้าโรงเรียนเป็นการสร้างผลสะสม (Cumulative Effect) ให้แก่เด็ก ทำให้เด็กสามารถและดัดแปลงการเรียนรู้ของตนตามที่เรียนมาแล้ว ให้เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้อรับอย่างต่อเนื่องกัน (ประสาธ อิศรปริดา. 2522 : 135)

นอกจากนี้ คาวนิง และแทคคาร์รี่ แบ่งองค์ประกอบของความพร้อมเป็น 4 กลุ่มคือ

1. องค์ประกอบทางกายภาพ ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญา โดยทั่ว ๆ ไป เช่น การมองเห็น การได้ยิน อวัยวะที่ใช้พูดปกติ

2. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา ได้แก่ ความสามารถทางด้านสติปัญญาทั่วไป ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของภาพและเสียง และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการเรียนอ่าน เป็นต้น

3. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ พื้นฐานทางด้านภาษาที่ได้รับจากบ้าน และประสบการณ์ต่าง ๆ ในด้านสังคม เป็นต้น

4. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ การจูงใจ และบุคลิกภาพ (Downing and Thackary. 1971 : 15)

จากแนวความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวถึง องค์ประกอบของความพร้อมสามารถสรุปได้ว่า เด็กจะเรียนรู้ได้ต้องอาศัยองค์ประกอบอย่างน้อยสองประการ คือ องค์ประกอบในตัวผู้เรียนและองค์ประกอบภายในโรงเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องได้รับการฝึกฝนและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กจะได้รับนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ครูจึงต้องสร้างแรงจูงใจและหาวิธีทำให้เกิดความสนใจที่จะเรียน ครูจะต้องมีวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการสอน โดยต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและประสบการณ์เดิมของเด็กเพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้

3. ความสำคัญของการเตรียมความพร้อม

ในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเข้าสู่โรงเรียนนับว่าเป็นวัยทองของชีวิตเด็กจะเรียนรู้โลกกว้างเป็นช่วงแห่งการพัฒนาศิลปะ สติปัญญา ค่านิยม ทักษะ จริยธรรม และสิ่งต่าง ๆ ก็จะได้รับปลูกฝังอย่างดีในช่วงนี้ ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาการในระยะต่อ ๆ ไปอย่างมาก ฉะนั้นเด็กต้องมีความพร้อม หากเด็กที่ยังไม่พร้อมแม้จะสอนหรือฝึกอย่างไร เด็กก็จะไม่สามารถเรียนได้ ความคาดหวังของครูส่วนใหญ่เรามองข้ามสิ่งเหล่านี้ไป มัวแต่มุ่งสอนหนังสือ สอนเลขให้จบบังคับให้ท่องจำเพื่อเอาใจผู้ปกครองเสียทั้งหมดจะตกอยู่กับตัวเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 11) การเรียนของเด็กในวัยนี้ควรเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ผลจากการเตรียมความพร้อมเมื่อมาถึงระดับหนึ่งจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดี เพราะมีความเจริญทั้งกายใจและสติปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่ขั้นต่อไปที่สูงขึ้นกว่าได้อย่างมั่นคง (เกศินี โชติกเสถียร. 2522 : 2)

จากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า การเตรียมความพร้อมเด็กนั้นมีความสำคัญมาก เพื่อให้เด็กได้คุ้นเคยกับสถานที่ใหม่ ปรับตัวให้เข้ากับสังคมหมู่เพื่อนและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว รวมถึงสภาพจิตใจของเด็กซึ่งจะทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าได้ถูกบังคับขู่เข็ญให้เรียน เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมทั้งได้รับความรู้ไปในตัวอีกด้วย

4. หลักในการเตรียมความพร้อม

การจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่จะทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานไม่เบื่อหน่ายจะต้องคำนึงว่าสอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของเด็กมากน้อยเพียงใด ในเรื่องการเตรียมความพร้อมก็เช่นกัน ควรยึดหลักการต่อไปนี้

1. การเรียนปนเล่น หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้หรือกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะถ้าสามารถจัดให้เป็นเสมือนหนึ่งว่าเด็กได้ลงเล่นแล้ว กิจกรรมนั้นเด็กจะสนใจและสามารถเรียนรู้หรือมีทักษะได้โดยไม่รู้สึกลัว

2. สื่อที่จะนำมาใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ นั้น อันดับแรกควรฝึกโดยใช้สิ่งแวดล้อมรอบกายกระตุ้นพัฒนาการ และให้เด็กได้สัมผัสด้วยประสาทสัมผัสของเด็กหลายอย่าง เช่น ได้เห็น ได้ลูบคลำ ได้ฟังเสียง ได้ชิมรส เป็นต้น

3. การจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อให้เด็กมีความสุขและเพลิดเพลินอยู่ในชั้นเรียนได้ทั้งวัน กิจกรรมสำหรับเด็กควรมีหลายรูปแบบในความมุ่งหมายหนึ่ง ๆ เช่น ต้องการให้เด็กเรียนรู้เรื่อง “ฝน” สามารถจะจัดกิจกรรมกลุ่มได้หลายอย่างตลอดสัปดาห์ ดังนี้

- 3.1 สนทนามีภาพประกอบ
- 3.2 เล่านิทานจากหนังสือเรื่อง ฝนจ้า
- 3.3 ร้องเพลง “ฝน”
- 3.4 แต่งคำคล้องจองเกี่ยวกับฝน

(สุภา พรศิริ. 2530 : 34)

การจัดกิจกรรมให้เด็กนั้น ครูสามารถจัดให้ยืดหยุ่นได้ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับพิจารณาของครูผู้สอนว่าจะสอนอย่างไร จึงจะเหมาะสม ซึ่งไม่จำเป็นที่จะกำหนดลงไปว่าเด็กต้องได้รับความรู้อย่างมากจนกระทั่งไม่คำนึงถึงหลักการที่กล่าวมาข้างต้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1. จุดมุ่งหมายในการเตรียมความพร้อมทางการเรียนภาษาไทย

จุดมุ่งหมายในการเตรียมความพร้อมทางการเรียนภาษาไทย มีดังนี้
จุดประสงค์ทั่วไป

เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความพร้อมด้านภาษาและประสบการณ์อื่นให้กับนักเรียนก่อนที่จะเรียนตามหนังสือเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถฟังและแยกเสียงต่าง ๆ ได้
2. กล้าแสดงออกในการพูด
3. ออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้อง

4. มีความพร้อมในการอ่าน อันประกอบด้วย ความพร้อมทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และทางสังคม

5. สามารถใช้กล้ามเนื้อ มือ ตา และอื่น ๆ ให้สอดคล้องและคล้องแคล้ว ในการเขียนตัวอักษร เครื่องหมายและตัวเลข
(กรมวิชาการ. 2528 : 22)

2. เนื้อหาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนภาษาไทย

หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้แบ่งเนื้อหา การเตรียมความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยออกเป็น

1. ความพร้อมเพื่อการฟัง

1.1 เสียงต่าง ๆ เช่น เสียงธรรมชาติ เสียงสัตว์ เสียงโลหะ อโลหะ ของหนักเบา เสียงที่เกิดจากการเคลื่อนไหว เสียงแสดงอารมณ์ เสียงสัญญาณ ฯลฯ

1.2 คำที่มีเสียงสระต่างกัน คำที่มีเสียงพยัญชนะต่าง ๆ กัน โดยเน้น พยัญชนะ ร ล ควบกล้ำ คำที่มีระดับเสียงต่างกัน

1.3 เสียงสัมผัสของคำ

1.4 จังหวะง่าย ๆ และเสียงหนักเบาในบทร้อยกรองและบทเพลง

2. ความพร้อมเพื่อการพูด

2.1 การแนะนำตนเอง แนะนำชื่อโรงเรียน ชื่อพ่อแม่ พี่ น้อง ครู ฯลฯ

2.2 การบอกบ้านที่อยู่ของตนเอง บ้านเลขที่ ตำบล ถนน หมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด

2.3 ชื่อวัสดุ สิ่งของใกล้ตัว

2.4 ข้อความสำหรับฝึกพูดให้ถูกต้องชัดเจน

3. ความพร้อมในการอ่าน

3.1 การดูภาพเพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่คล้ายกัน ต่างกัน และสังเกตส่วนที่ขาดหาย หรือเกิน

3.2 การอ่านคำและข้อความด้วยการเคลื่อนไหวสายตาจากซ้ายไปขวาด้วยการ เปรียบเทียบสิ่งที่คล้ายกัน ต่างกัน และสังเกตที่ขาดหาย หรือส่วนที่เกิน

3.3 การรู้จักคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.4 การเข้าใจเรื่องราวสั้น ๆ ได้โดยตลอด

3.5 การออกเสียงที่ถูกต้องและชัดเจนของเสียงพยัญชนะในกลุ่มเดียวกัน และเสียงสระสั้น ยาว (เบา - หนัก)

3.6 การออกเสียงพยัญชนะที่ออกเสียงคู่กันได้ถูกต้อง เช่น ข - ค ส - ซ ฯลฯ

3.7 การสังเกตเห็นความแตกต่างของตัวพยัญชนะที่คล้ายคลึงกัน เช่น ค ค ก ฅ ฯลฯ

4. ความพร้อมในการเขียน

4.1 ลีลามือในการเขียน

4.1.1 การลากเส้นอย่างเสรี

4.1.2 การลากเส้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การเขียนสระและพยัญชนะ

4.1.3 การลากเส้นตามรอย

4.1.4 การระบายสี

4.2 การเขียนสระและพยัญชนะ

4.2.1 สระรูปร่างคล้ายคลึงกันและต่างกัน

4.2.2 พยัญชนะรูปร่างคล้ายกันและต่างกัน

4.2.3 พยัญชนะที่รูปร่างเขียนยาก

4.3 เครื่องหมายต่าง ๆ และตัวเลขที่ใช้ประกอบในการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 2)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

1. ความหมายของการเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

คำว่า “การเล่น” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2519 ให้ความหมายว่า มหรสพ การแสดงต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง (ราชบัณฑิตยสถาน. 2519 : 813)

คำว่า “การเล่นพื้นบ้าน” หมายความว่าการเล่นต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่นิยมเล่นในชีวิตประจำวันและในเทศกาลต่าง ๆ โดยสืบทอดกันมาจากคนรุ่นก่อน ๆ ซึ่งบางประเภทมีบทร้องและในแต่ละท้องถิ่น บางครั้งก็เล่นเพื่อความสนุกสนาน รื่นเริง แต่บางครั้งก็เล่นเพื่อการแข่งขัน (พรรณี สุวัตถิ. 2528 : 4)

“การละเล่นของเด็กไทย” หมายถึง การละเล่นต่าง ๆ ของเด็กที่นิยมเล่นกันใน ชีวิตประจำวัน โดยสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อนซึ่งบางประเภทมีบทร้องและบทรำประกอบ ส่วน กฎเกณฑ์ต่าง ๆ มักมีการกำหนดขึ้นเองตามข้อตกลงของกลุ่มผู้เล่นในแต่ละท้องถิ่นบางครั้งก็อาจ เล่นเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง แต่บางครั้งก็เล่นเพื่อการแข่งขัน (ผะอบ โปษกฤษณะ. 2522 : 5)

โรเจอร์ แบ่งการละเล่นออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

1. Game เป็นพฤติกรรมการเล่นที่เป็นอิสระ ผู้เล่นเล่นด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครบังคับ มีกฎเกณฑ์กติกา กำหนดเวลาและสถานที่ ผู้เล่นจะไม่ทราบล่วงหน้าว่าจะเป็น ฝ่ายแพ้หรือชนะ การเล่นประเภทนี้อาจจะต้องมีการสอนบทบาท เป็นการสมมติกันขึ้น เช่น ฝ่ายหนึ่ง เป็นตำรวจ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นขโมย เป็นต้น

2. Play เป็นพฤติกรรมการเล่นเช่นเดียวกับ Game แต่ไม่มีการแข่งขัน ไม่ มีกฎกติกาตายตัว ไม่มีการแพ้ ชนะ การเล่นประเภทนี้ ได้แก่การเล่นขายของ การเล่นเกมต่าง ๆ เป็นต้น

3. Sport เป็นพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เป็นอิสระ เมื่อถึงเวลาเล่นที่กำหนดไว้ สำหรับการแข่งขัน ผู้เล่นก็ต้องลงแข่งขันโดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ การเล่นที่เป็น Sport ได้แก่ ฟุตบอล เป็นต้น

(นันทนา พรอยแก้ว. 2519 : 37 - 38 ; อ้างอิงมาจาก Roger. 1961)

จากความหมายต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า การละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย หมายถึง การเล่นที่มีจุดหมายเพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ทั้งนี้รวมถึงการแสดงที่มีทั้งบทร้องบทรำ ประกอบกัน อันเป็นประเพณีนิยมในท้องถิ่นและเป็นการเล่นกันระหว่างเด็ก โดยนำมาเล่นตามวิธี เล่นที่ฝึกฝนต่อกันมา เช่น หมากเก็บ เตย ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้ง Play และ Game คือ เล่นเพื่อสนุก เช่น จำใจ เล่นขาย และการละเล่นบางชนิดมีลักษณะเป็นการแข่งขันกัน มีกฎเกณฑ์เช่น อีตัก เตย เป็นต้น

2. ประวัติความเป็นมาของการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

ประวัติความเป็นมาของการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทยนั้นมีมานาน ดังที่ พระยาอนุমানราชชน ได้กล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อมนุษย์เพิ่งรู้จัก เอาดินมาปั้นเป็นภาชนะในครั้งแรกแล้วจึงเจริญคลี่คลายมาเป็นลำดับ เด็กที่เห็นผู้ใหญ่ทำก็เลียนแบบ มาปั้นเล่นบ้าง เช่น การเล่นแตกโพละ คือ เอาดินมาปั้นเป็นกระทงเล็ก ๆ แต่ให้ส่วนที่เป็นก้น มีลักษณะบางที่สุดเท่าที่จะบางได้เพื่อให้แตกเป็นรูโหว่ เพื่อชดใช้เนื้อดินที่โหว่ไป (พระยาอนุมาน ราชชน. 2510 : 130)

ในสมัยสุโขทัยศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงก็กล่าวถึงคนในสมัยนั้นว่าอยู่เย็นเป็นสุขอยากเล่น ก็เล่น ดังที่กล่าวไว้ว่า “ใครจักเล่น เล่น ใครจักหัว หัว ใครจักมักเลื้อน เลื้อน ...” (พระออบ โปษกฤษณะ. 2522 : 7 - 10)

ในสมัยอยุธยา การละเล่นที่ปรากฏในบทละครแสดงว่ามีการละเล่นชิงเสากันมานาน ดังบทที่ว่า

เมื่อนั้น	โฉมงามพระที่ศรีจุลา
เจ้าโฉมตรูมโนราห์	มาเราจะเล่นกระไรดี
เล่นให้สบายคลายทุกข์	เล่นให้สนุกในวันนี้
จะเล่นให้ขันสักที	เล่นกันให้สนุกจริงจัง
มาเราจะวิ่งชิงเสาก	ข้างโน้นนะเจ้าแดนพี
ข้างนี้เป็นแดนเจ้านี้	เล่นชิงเสากเหมือนกัน
ถ้าใครวิ่งเร็วไปข้างหน้า	ถ้าใครวิ่งช้าอยู่หลังนั้น
เอาขังเป็นเสากเข้าชิงกัน	ขยักไล่ผายผันกันไปมา

(อุทัย วรสุวรรณรักษ์. 2529 : 39)

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ก็ปรากฏชื่อการละเล่นหลายอย่าง เช่น ตะกร้อ ตีองเต้ ขี่ม้าส่งเมือง เป็นต้น ที่ปรากฏในละครอิเหนา

“... บ้างตั้งวงเตะตะกร้อเล่น	เพลายื่นแดคร่มลมสด
ปะเตะโต้คู่กันสัดทัด	บ้างถนัดเข้าเตะเป็นนาคู
ที่หนุ่มหนุ่มคะนองเล่นตองเต	สรวลเฮฮาขึ้นขี้ดู
บ้างร่าอย่างชาวมาลาญ	เป็นเหล่าเล่นอยู่บนคีรี ...”
ในเรื่องขุนช้างขุนแผน ก็กล่าวถึงการละเล่นบางอย่างไว้ เช่น ไม้หึ่ง	
“เมื่อกลางวันยังเห็นเล่นไม้หึ่ง	กับอั้งอั้งอีดูกลูกอึปี
แล้วว่าเจ้าเล่าก็ช่างนั่งมีนมิ	ว่าแล้วข่อย่าให้ลงไปดิน”

(วิราภรณ์ ปนาทกุล. 2530 : 4)

พระยาอนุমানราชชน กล่าวถึงการละเล่นของเด็กไทยในสมัยของท่านว่า การละเล่นของเด็กๆนั้น ไม่ใช่มีปืน มีรถยนต์เล็ก ๆ อย่างที่เด็กเล่นกันเกร่ออยู่ในเวลานี้ลูกหนังสำหรับเล่น แม้ว่ามีแล้วก็ราคาแพง และยังไม่แพร่หลายตุ๊กตาดูที่มีต้น คือ ตุ๊กตาส้มลูกและตุ๊กตาดพรหมณ์ นั่งท้าวแขน สำหรับเด็กผู้หญิงเล่นตุ๊กตาดูเหล่านี้ เด็ก ๆ ชาวบ้านไม่มีเล่นเพราะต้องซื้อ จะมีแต่ผู้ใหญ่ทำให้หรือไมก็เด็กทำกันเองตามแบบอย่างที่ยืบทอดจากรุ่นมา ตั้งแต่ไหนก็ไมทราบ เช่น ม้าก้านกล้วย ตะกร้อสานด้วยทางมะพร้าวสำหรับโยนเตะเล่นหรือตุ๊กตาวัวควายปั้นด้วยดินเหนียว

ของเด็กเล่นที่สมัยนั้นนิยมเล่นกันคือ กลองหม้อตาล ในสมัยนั้นขายน้ำตาลเมื่อใช้หมดแล้ว เด็ก ๆ ก็นำมาทำเป็นกลอง มีวิธีทำคือ ใช้ผ้าขี้ริ้วหุ้มปากหม้อเอาเชือกผูกรัดคอหม้อให้แน่น แล้วเอาดินเหนียวเหลว ๆ ละเลงทำให้ทั่ว หาไม้เล็ก ๆ มาตีผ้าที่ขึงข้าง ๆ หม้อโดยรอบเพื่อขั่นแรงให้ผ้าตึงก็เป็นอันเสร็จ ตีให้เสียงดัง ถ้ากลองหม้อตาลของใครตีดังกว่ากันเป็นเก่งถ้าตีกระหน่ำจนผ้าหุ้มขาดก็ทำใหม่

เด็กผู้หญิงส่วนใหญ่ชอบเล่น หม้อข้าวหม้อแกงหรือเล่นขายของ หุงต้มแกงไปตามเรื่อง เอาเปลือกส้มโอ เปลือกมังคุด หรือใบก้นปัด ผสมกับปูนแดงเล็กน้อยคั้นเอาน้ำขึ้น ๆ รongภาชนะเอาไว้ ในไม่ช้าจะแข็งตัวเอามาทำเป็นหุ่นคนไทยในอดีตมองการเล่นของเด็กในแง่จิตวิทยา โดยตีความหมายของการแสดงออกของเด็กไปในเชิงทำนายอนาคตหรือแสดงบุพนิมิตต่าง ๆ ความเชื่อเช่นนี้ปรากฏในวรรณคดีไทยหลายเรื่อง เช่น ขุนช้างขุนแผน (พระออบ โปษยกฤษณะ. 2522 : 5 - 9)

จากประวัติความเป็นมานั้น จะเห็นได้ว่าคนไทยสมัยก่อนมีอิสระในการคิดวิธีเล่นอย่างสนุกสนาน เด็กจะคิดการเล่นต่าง ๆ ขึ้นมาเองตั้งกฎเกณฑ์การเล่นด้วยตนเอง แต่ปัจจุบันพ่อแม่ผู้ปกครองและครูมีบทบาทในการกำหนดการเล่นของเด็ก ประกอบกับการมีของเล่นสำเร็จรูปหลายอย่าง ซึ่งหาซื้อได้ง่าย ทำให้การเล่นที่บ้านกำลังจะถูกกลบเลือน เพราะเหตุที่ว่า ความเจริญต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและของเล่นสำเร็จรูปมีมากมาย ซื้อง่ายทำง่าย ทุกคนจึงมองข้ามการเล่นที่บ้านเหล่านั้นไป การเล่นต่าง ๆ ก็กำลังจะสูญหมดไป ฉะนั้นจึงควรจะหันกลับมาอนุรักษ์และสนับสนุนให้เล่นอยู่เสมอเพื่อให้เด็กได้รู้จักการเล่นเหล่านี้พร้อมกับได้รับประโยชน์จากการเล่นที่บ้านนี้

3. ประเภทของการเล่นที่บ้านของเด็กไทย

การเล่นที่บ้านของเด็กไทยมีหลายประเภท มีผู้จัดประเภทของการเล่นไว้เป็นหมวดหมู่ ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ แบ่งการเล่นของไทยออกเป็น 16 ประเภท ตามการแบ่งของวาร์เรน อี. โรเบิร์ตส์ ดังนี้คือ

1. การเล่นทาย เช่น ทายหัวก้อย โพงพาง คลุมไก่ ขายดอกไม้ เป็นต้น
2. การกระโดด เช่น การกระโดดเชือกทั้งกระโดดคนเดียวและหลายคน เข่งแก๊งกอย ต้องเต้ เป็นต้น
3. ประเภทซ่อนหา เช่น ซ่อนหา การฟักไข่ เป็นต้น

4. ประเภทปรับ ได้แก่ การเล่นที่มีการปรับผู้แพ้ให้รำ ให้ร้องเพลง เขกเข่า กินน้ำ ฯลฯ เช่น ช่วงชัช หรือช่วงเฉลย ชี้นำส่งเมือง เป็นต้น

5. ประเภทไล่ - จับ เช่น มอญซ่อนผ้า งูกินหาง ไล่ให้ทัน ตะเข้ตะโจง โปลิศ จับขโมย

6. ประเภทคัดออก เช่น วีรช้าวสาร ลิงชิงหลัก เป็นต้น

7. ประเภทกระโดดข้าม เช่น เสือข้ามห้วย เป็นต้น

8. ประเภทที่มีการใช้กระดาษดินสอ หรือการวาดรูป เช่น เสือตกถัง งูนางเข้าห้อง เป็นต้น

9. ประเภทความแม่นยำ เช่น หมากเก็บ อีตัก คีตลูกหิน เป่ายาง หรือเป่ากล

10. ประเภทไม้ เช่น ไม้หึ่ง

11. ประเภทสำหรับเด็กเล่น เช่น ตบแผละ จ้ำจี้ แมงมุมขยุ้มหลังคา ตีไก่ ชีตู่กลางนา เป่าชิงจูบ จับปูดำ จีจ้อเจี้ยบ เป็นต้น

(ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2519 : 49 - 75)

สุรสิงห์ ส้ารวม นิมพะเนาวิ แยกประเภทของการละเล่นพื้นบ้านเป็น 7 ประเภท คือ

1. การเล่นโดยการเลียนแบบการทำงานของผู้ใหญ่
2. การเล่นโดยการเลียนแบบการประกอบอาชีพของผู้ใหญ่
3. การเล่นโดยการเลียนแบบวิธีหาอาหารของผู้ใหญ่
4. การเล่นเพื่อความเพลิดเพลินของตนเองตามลำพัง
5. การเล่นโดยมีกฎกติกา
6. การเล่นกับเพื่อน ๆ โดยไม่มีกฎกติกา
7. การเล่นแข่งขัน โดยมีการพนัน

(สุรสิงห์ ส้ารวม นิมพะเนาวิ. 2520 : 29 - 37)

จรินทร์ ธานีรัตน์ รวบรวมและแบ่งเป็น 6 ประเภท คือ

1. การเล่นเป็นนิยายและการเลียนแบบ
2. การเล่นเบ็ดเตล็ด
3. เกมการเล่นที่ส่งเสริมสมรรถภาพตนเอง
4. เกมนำไปสู่กีฬาใหญ่
5. เกมการเคลื่อนไหวและการเล่นประกอบเพลง

6. เกมนันทนาการ

(จรินทร์ ธานีรัตน์. 2524 : 29 - 37)

ประเภทของการละเล่นที่มีผู้จัดทำให้เข้าเป็นหมวดหมู่ ทำให้ทราบถึงลักษณะของการเล่นว่าจัดอยู่ในประเภทใด มีเล่นเป็นทีม เล่นเดี่ยว เล่นในร่ม เล่นกลางแจ้ง เน้นการแข่งขัน ไม่เน้นการแข่งขัน ตลอดจนมีบทเจรจาโต้ตอบกัน ซึ่งสามารถนำมาเลือกใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหาในการเรียน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับพิจารณาของครูผู้สอนว่าจะนำการละเล่นนี้มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาตอนใด (ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. 2539 : 179 - 181)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำวิชาภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง อายุ 7 - 14 ปี ระหว่างวิธีการสอนอ่านคำโดยการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกร และวิธีการสอนอ่านคำตามหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ โรงพยาบาลราชานุกูล จำนวน 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง ที่รับการสอนอ่านคำโดยวิธีการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกร มีความสามารถในการอ่านคำสูงกว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลางที่ได้รับการสอนตามหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (กิ่งสร เกาะประเสริฐ. 2540)

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครู โรงเรียนกาวีละอนุกุล จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบรู้แจ้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (บัวแก้ว บัวเย็น. 2539)

การศึกษาโดยใช้เบียร์รถกรเสริมแรงพฤติกรรมกรรมการสะกดคำในภาษาไทย ได้ถูกต้อง ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกรต่อคำได้ถูกต้อง สามารถสะกดคำได้ถูกต้องเพิ่มขึ้นจากการสอนก่อนการทดลองโดยเฉลี่ย 3.67 คำ เป็น 15.67 คำ จากคำทั้งหมด 25 คำ ส่วนกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกร สามารถสะกดคำได้ถูกต้องเพิ่มขึ้น จากการทดสอบก่อนการทดลองโดยเฉลี่ย 4 คำ เป็น 8 คำ จากคำทั้งหมด 25 คำ (อัญชลี หมั่นสังข์. 2530)

สรุปจากงานวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถเรียนรู้ได้ถ้าจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม และใช้วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพกับเด็ก

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสาขาน้ำผึ้ง โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม โรงเรียนวัดพลับพลาชัย จำนวน 287 คน พบว่า นักเรียนที่ได้เคยผ่านชั้นอนุบาลมาแล้วมีความพร้อมในการเรียนอ่านในทุก ๆ ด้านสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยผ่านชั้นอนุบาลก่อน และยังพบว่า ความพร้อมในการเรียนอ่านจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คือ เมื่อมีคะแนนความพร้อมสูงก็จะมีแนวโน้มที่จะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง (เชาวประภา ทิพย์สุนทรพงษ์. 2520 : 61)

การศึกษาความพร้อมในการอ่านของเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดชุมพร โดยทำการศึกษากับเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 382 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมในการอ่าน พบว่าเด็กที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันในด้านอาชีพและระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว จำนวนพี่น้องและลำดับการเกิดของเด็ก รายได้ การสื่อสารมวลชน ที่ตั้ง มีความพร้อมในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ทวี สุรเมธี. 2521 : 59)

การสร้างชุดการสอน เพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กก่อนวัยเรียน ที่ยังไม่พร้อมในการอ่าน ทำการทดลองกับนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลสามเสน จำนวน 15 คน และผู้ปกครองใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีความรู้ความเข้าใจภายหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนสำหรับผู้ปกครองใช้เตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กของตนมีความพร้อมสูงขึ้น (พรรณนิภา สันติพงษ์. 2526 : 74)

สมบัติ ตัญตริยรัตน์ สร้างแบบฝึกความพร้อมในการเรียนอ่านสำหรับเด็กเล็กที่พูดภาษาถิ่นในจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนหนองบึง จำนวน 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 18 คน และกลุ่มควบคุม 18 คน กลุ่มทดลองฝึกความพร้อมโดยใช้แบบฝึกความพร้อมในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้าง กลุ่มควบคุมฝึกความพร้อมตามแผนการสอนของกรมวิชาการ ปรากฏว่า ความพร้อมในการเรียนอ่านของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนสอนและสูงกว่ากลุ่มควบคุม (สมบัติ ตัญตริยรัตน์. 2525 : 44)

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความพร้อมทางการเรียนของต่างประเทศ

การทำการทดลองกับนักเรียนเกรด 2 ของโรงเรียนในเมืองบอสตัน จำนวน 500 คน เพื่อต้องการศึกษาว่าองค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนอ่านเกี่ยวกับการจำแนกความแตกต่างของภาพ การจำแนกความแตกต่างของเสียง องค์ประกอบเกี่ยวกับเสียงพูด และอายุสมอง จะสามารถพยากรณ์ผลสำเร็จในการอ่านของนักเรียนมากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของเสียงกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็น 5.4 (Harrington and Durrell. 1955 : 375 - 380)

การศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 1 ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลางและต่ำ จำนวน 126 คน จากโรงเรียน 6 โรงเรียน ในเมืองนิวยอร์ก โดยใช้แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่านเกี่ยวกับการรู้ความหมายของศัพท์และแบบทดสอบเกี่ยวกับการอ่านทดสอบกับผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบทั้ง 2 ชุด มีความสัมพันธ์กันในทางบวก (Weiner and Feldman. 1963 : 807 - 814)

การศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบความพร้อมในการเรียนอ่านว่าจะสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านได้หรือไม่ โดยใช้แบบวัดความพร้อมในการอ่านของเมโทรโพลิตัน (The Metropolitan Readiness Test) ไปทดสอบกับนักเรียนเกรด 1 ที่เมืองพรอย มลรัฐจอร์เจีย จำนวน 115 คน ผลการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนอ่านด้านการจำแนกความแตกต่างของภาพสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านได้ถึง 63 % (Holmes. 1975 : 4912)

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า ความพร้อมจะเกิดขึ้นมาได้นั้นต้องมีหลายสิ่งหลายอย่างประกอบกัน ในการเตรียมความพร้อมนั้นจุดมุ่งหมายใหญ่คือ เพื่อให้เด็กได้มีสถานะที่เหมาะสมในการที่จะเรียนรู้ แต่การจะทำให้เด็กอยู่ในสถานะเหมาะสมในการเรียนรู้ ครูต้องหาแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะเรียน หากนำการละเล่นพื้นบ้านมาใช้ในกิจกรรมการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทยก็ย่อมทำได้ เพราะเป็นสื่อใกล้ตัวเด็กและครู กิจกรรมเหล่านี้ เด็กจะเกิดความสุขสนาน ครูและนักเรียนก็จะมีความเป็นกันเองมากยิ่งขึ้นรวมถึงความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับเด็ก จะเห็นได้ว่าวิธีนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมได้

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

การศึกษาเกี่ยวกับการเล่นของเด็กภาคกลาง เป็นการศึกษาค้นคว้าโดยการรวบรวมวิธีการเล่นต่าง ๆ ทั้งกลางแจ้งและในร่ม รวมทั้งปริศนาคำทาย และวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ สรุปผลวิจัยการเล่นของเด็กไทย มีคุณค่าส่งเสริมบุคลิกภาพของเด็กทั้งร่างกาย จิตใจ ส่งเสริมความเจริญทางสติปัญญา ไหวพริบ ฝึกคาดคะเนเหตุการณ์ การเล่นทายปริศนาก็มีส่วนส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทางความคิด ในการสังเกตการเล่นของไทย ให้คุณค่าทางด้านวัฒนธรรม สังคม และภาษา (พะอบ โปษกฤษณะ. : 2522)

พูนพงษ์ งามเกษม และคนอื่น ๆ ทำการวิจัยเพื่อรวบรวมจัดหมวดหมู่รูปแบบวิธีการเล่น ของการละเล่นพื้นบ้านในจังหวัดพิษณุโลก และวิเคราะห์คุณค่าของการละเล่นพื้นเมืองเหล่านี้ ผลการวิจัยพบว่า การเล่นของเด็กนั้นมีรูปแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ก่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความเชื่อมั่นในตนเอง สร้างความสามัคคี และระบายสิ่งเก็บกดและความคับข้องใจที่ต้องปกปิดซ่อนเร้นในเวลาปกติก่อให้เกิดความสนุกสนานด้วย (พูนพงษ์ งามเกษม และคนอื่น ๆ. : 2524)

วรรณิ วิบูลย์สวัสดิ์ แอนเดอร์สัน ทำการวิจัยเสนอข้อวิเคราะห์พฤติกรรมการเล่นของเด็กภาคกลาง ซึ่งประกอบไปด้วยการเล่นพื้นบ้านเมืองของเด็กหลายชนิด นำมาทดลองและวิเคราะห์พฤติกรรมการเล่น ตลอดจนศึกษาพัฒนาการของเด็ก พบว่า การเล่นพื้นบ้าน ฝึกทักษะฝึกใช้วัยอะส่วนต่าง ๆ ฝึกทักษะการใช้ไหวพริบในการวางแผนชิงชัย ความคิดสร้างสรรค์ ประสานกำลังร่วมมือกัน รู้จักเลียงคาดคะเน เสียสละ ความแม่นยำ ความรวดเร็ว และช่วยพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน ได้ดี คือ สังคม อารมณ์ ร่างกาย สติปัญญา ได้เป็นอย่างดี (วรรณิ วิบูลย์สวัสดิ์ แอนเดอร์สัน. : 2526)

การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเดิมแสงไขปากช่องวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2531 โดยใช้การสอนแบบการเล่นของไทย และการสอนแบบปกติ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการเล่นของไทยมีมนุษยสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ (โสมสัณห์ บุญยิ่ง. 2532)

การศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยและการเล่นทั่วไปที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญาต่างกัน เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยและการเล่นทั่วไปมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์แตกต่างกัน โดยสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา (จันทนา ดีพิงตน. 2536)

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเล่น

การทดลองลำดับขั้นพัฒนาการทางการเล่นของเด็ก พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์ในทางบวก นั่นคือ การทดลองให้เด็กเล่นแบบจินตนาการในชั้นเรียน ถ้าเด็กได้เล่นมาก ๆ จะมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดี (Hartshorn and Brantley. 1973 : 243 - 246)

การทดลองขั้นพัฒนาการทางการเล่นของเด็กด้านความสามารถทางการเล่นของเด็ก ด้านความสามารถในการแยก การจัดหมู่ การจัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ การยอมรับความคิดเห็น และทักษะของผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางการเล่นของเด็กมีความสัมพันธ์กันในทางบวก นั่นคือ การที่เด็กได้เล่นมาก ๆ จะทำให้เด็กยอมรับความคิดเห็นและทักษะของผู้อื่นได้ดี ตลอดจนมีความสามารถในการแยก การจัดหมู่ และการจัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ ได้ดีด้วยถ้าได้เล่น (Rubin and Maioni. 1975 : 171 - 179)

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การเล่นของเด็กนั้นเป็นสิ่งสำคัญเพราะการเล่นของเด็กเป็นการพัฒนาอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ฉะนั้นจึงไม่ควรมองข้ามการเล่นของเด็กไป ควรจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยเฉพาะในเรื่องการเตรียมความพร้อมเพราะเป็นการพัฒนาทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้แก่เด็ก

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

การเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ (IQ 50 - 70) ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบสติปัญญามาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 6 - 8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2541 จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ (IQ 50 - 70) ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบสติปัญญามาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 6 - 8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 10 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. แผนการสอนของชุดการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการเล่นพื้นบ้าน
2. แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดแนวทางของ อนันต์ น้ำเจริญ (2522 : 140) จิตนาพร อากาศเมฆ (2532 : 417)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการสอนของชุดการละเล่นพื้นบ้าน

ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนของชุดการละเล่นพื้นบ้านเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย การละเล่นพื้นบ้าน

1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการละเล่นพื้นบ้าน การสอนภาษาไทย

1.3 คัดเลือกชุดการละเล่นพื้นบ้าน

ขั้นที่ 1 คัดเลือกชุดการละเล่นพื้นบ้านมีหลักการดังนี้

ชุดการละเล่นพื้นบ้าน ช่วยพัฒนาความพร้อมโดยเน้นความพร้อมทางการเรียนที่สำคัญของวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ ความพร้อมทางการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

ขั้นที่ 2 คัดเลือกกิจกรรมที่ใช้ในชุดการละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งมีหลายประเภท โดยวัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ในเรื่องการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตร เรื่องการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีส่วนให้จุดมุ่งหมายในเรื่องการเตรียมความพร้อมสัมฤทธิ์ผล

3. เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีลักษณะส่งเสริมพัฒนาทั้งกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

4. การละเล่นที่เป็นพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย

5. เป็นการละเล่นที่มีลักษณะเป็นสากล คนทั่ว ๆ ไป เล่นได้และไม่เป็นการเล่นเฉพาะงาน

6. การละเล่นนั้นไม่ขัดต่อศีลธรรม ไม่เป็นการพนัน ไม่ปลุกฝังนิสัยที่ขัดต่อจริยธรรมของสังคม

7. การละเล่นนั้นไม่เป็นการกระทบกระเทือนต่อบุคคล ความเชื่อ ศาสนา สถานที่

8. การละเล่นมีขั้นตอนเป็นลักษณะที่แน่นอน มีรูปแบบ กฎเกณฑ์
คงที่แน่นอน ซึ่งผู้ร่วมเล่นสามารถปฏิบัติได้โดยง่าย
9. การละเล่นนั้นต้องไม่สิ้นเปลืองแต่จะประหยัดค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุด
10. การละเล่นนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครองและหัวหน้า
สถานศึกษา

เมื่อคัดเลือกกิจกรรมที่ใช้ในชุดการละเล่นพื้นบ้านตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว จึงจัดเป็นชุดละ 1 แผนการสอน แต่ละชุดมีการเล่นประกอบ 1 - 3 ประเภท เพราะเนื้อหาในแผนการทดลองนั้น อาจจะใช้เพียงการละเล่นเดียว แต่บางเนื้อหาอาจใช้มากกว่า 1 ประเภท นำชุดการละเล่นพื้นบ้าน ที่คัดเลือกแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความเหมาะสม จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์

อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษ

สาขาการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. อาจารย์วิรัช กล้าหาญ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 7 โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ

อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร 86230

3. อาจารย์นัยนา กิจจะวัฒนะ

อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนไทยรัฐ 78 (วัดสามัคคีชัย)

อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร 86230

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสร้างแผนการสอนของชุดการละเล่นพื้นบ้าน

1. เขียนคู่มือครู

2. ทำโครงการสอน แผนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนในการทำแผนการสอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาวิธีการสอนการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย

2.2 วิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหาเรื่องการเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปสร้างแผนการสอน ซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน ประเมินผล

2.3 ศึกษาการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย แล้วนำมาคัดเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาความพร้อมของเด็ก

2.4 สร้างแผนการสอน การเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งประกอบด้วย ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ การประเมินผล จำนวน 60 คาบ

2.5 นำแผนการสอนที่เขียนเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และเวลาที่ใช้ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์
2. อาจารย์วิรัช กล้าหาญ
3. อาจารย์นัยนา กิจจะวัฒนะ

2.6 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.7 นำชุดการละเล่นพื้นบ้านไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของการละเล่นพื้นบ้านแต่ละชุด ก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยได้จัดสร้างแบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีสร้างแบบทดสอบ

3.2 ศึกษาความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา ในหนังสือคู่มือการสอนภาษาไทย ของกรมวิชาการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบ

3.3 สร้างแบบทดสอบเป็นแบบทดสอบเชิงรูปภาพ มี 3 ตัวเลือก วัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย แบบทดสอบความพร้อมทางการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดแนวทางของ อนันต์ น้ำเจริญ (2522 : 140) จิทยาพร อากาศเมฆ (2532 : 477) ซึ่งมีแบบทดสอบทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความรู้ความหมายของคำและประโยค

จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดการจำแนกสายตา จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบทดสอบวัดการจำแนกเสียงและความเข้าใจในการฟัง

จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบทดสอบวัดการใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน

จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบทดสอบวัดการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์

จำนวน 10 ข้อ

3.4 สร้างคู่มือการใช้แบบทดสอบ

3.5 นำแบบทดสอบและคู่มือการใช้แบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์
2. อาจารย์วิรัช กล้าหาญ
3. อาจารย์นัยนา กิจจะวัฒนะ

ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่า แบบทดสอบในแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อทดสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อทดสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อทดสอบไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

3.6 นำข้อทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตามข้อ 3.5 แล้ว จากข้อทดสอบ จำนวน 48 ข้อ มาวิเคราะห์และคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2527 : 89 - 91) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.99

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตัวเอง โดยแผนการวิจัยแบบ Randomized One Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 225) ดังตารางดังนี้

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	ทดสอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

- ER แทน กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนที่เลือกมาโดยการสุ่มอย่างง่าย
- T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลองด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
- X แทน การสอนความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน
- T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนการทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 ทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังการทดลอง

2.2 ดำเนินการทดลอง โดยการสอนตามแผนการสอนความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ทุกวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 09.30 - 10.30 น. จำนวน 60 คาบ คาบละ 20 นาที โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมตารางการสอนดังนี้

ตารางสอน

กลุ่มวิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ความพร้อมทางการเรียน
จำนวน 60 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 สัปดาห์

สัปดาห์	วัน	เรื่อง	เวลา	กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน
1	จันทร์	1. ชื่อตนเอง ชื่อเพื่อน	09.30 - 10.30 น.	1. โพงพาง
	อังคาร	2. ชื่อสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	09.30 - 10.30 น.	2. กาทักไข่
	พุธ	3. สัญญาณภายในโรงเรียน	09.30 - 10.30 น.	3. โคนเกวียน
	พฤหัสบดี	4. เสียงสัตว์ เสียงยานพาหนะ	09.30 - 10.30 น.	4. โขกปีป
	ศุกร์	5. การเปรียบเทียบความเหมือน ความต่างกัน	09.30 - 10.30 น.	5. อีตัก

สัปดาห์	วัน	เรื่อง	เวลา	กิจกรรมการเล่น ที่บ้าน
2.	จันทร์	6. มือซ้าย มือขวา	09.30 - 10.30 น.	6. กำท่าย
	อังคาร	7. ชื่อนิ้วมือ	09.30 - 10.30 น.	7. อีกาหุบปีก
	พุธ	8. การลากเส้นด้วยนิ้วมือ	09.30 - 10.30 น.	8. ร่อนรูป
	พฤหัสบดี	9. ฟังอย่างตั้งใจ	09.30 - 10.30 น.	9. น้ำขึ้น น้ำลง
3.	ศุกร์	10.เสียงพยัญชนะ	09.30 - 10.30 น.	10.ร้าวคอกไม้
	จันทร์	11.เสียงสระ	09.30 - 10.30 น.	11.เสื่อใส่พะเพ
	อังคาร	12.การจับดินสอดลากเส้นพื้นฐาน	09.30 - 10.30 น.	12.ข้ามคู
	พุธ	13.เรื่องสัตว์เลี้ยง	09.30 - 10.30 น.	13.พรานล่าสัตว์
	พฤหัสบดี	14.เส้นพื้นฐานที่นำไปสู่การเรียนรู้	09.30 - 10.30 น.	14.จูงนางเข้าห้อง
4.	ศุกร์	15.คำและข้อความที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	09.30 - 10.30 น.	15.วันทิ้งเจ็ด
	จันทร์	16.เส้นที่นำไปสู่การเตรียมตัวอักษร	09.30 - 10.30 น.	16.ตีวงล้อ
	อังคาร	17.พูดไพเราะ ไม่ไพเราะ	09.30 - 10.30 น.	17.ขายแดงโม
	พุธ	18.สามารถอ่านชื่อตนเองได้	09.30 - 10.30 น.	18.บุรุษไปรษณีย์
	พฤหัสบดี	19.การระวังรักษาหนังสือ	09.30 - 10.30 น.	19.หมากดิ่ง
	ศุกร์	20.แบบพยัญชนะสำหรับฝึกฝนเขียน	09.30 - 10.30 น.	20.ตกปลา

2.3 ทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการทดสอบเหมือนกับการทดสอบครั้งแรกก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ใช้สถิติค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 53 - 64)

2. เปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ใช้สถิติเปรียบเทียบ t-test สำหรับ Dependent Sample

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

หาค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2527 : 89 - 91)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-test สำหรับ dependent sample

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

M แทน คะแนนเฉลี่ย

S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution

ด้านที่ 1 ความสามารถรู้ความหมายของคำและประโยค

ด้านที่ 2 ความสามารถจำแนกสายตา

ด้านที่ 3 ความสามารถจำแนกเสียงและความเข้าใจในการฟัง

ด้านที่ 4 ความสามารถใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน

ด้านที่ 5 ความสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการสอนด้วยการเตรียมความพร้อมทางการเรียนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการสอนด้วยการเตรียมความพร้อมทางการเรียนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน (N = 10)

ความพร้อม ทางภาษาไทย	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	ความพร้อม ที่เพิ่มขึ้น
	M	S	M	S		
ด้านที่ 1	5.80	1.03	9.80	0.42	12.01**	3.00
ด้านที่ 2	3.80	1.23	9.70	0.48	18.79**	5.90
ด้านที่ 3	3.20	1.23	9.40	0.70	18.96**	6.20
ด้านที่ 4	3.70	2.31	7.50	0.85	7.42**	3.80
ด้านที่ 5	0.90	1.20	9.10	1.10	16.02**	8.20
รวม	17.40	4.77	45.50	1.51	23.13**	28.10

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย สูงขึ้นกว่าก่อนการสอน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นกว่าก่อนการสอนในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนเพิ่มขึ้นมากเป็นอันดับแรกในด้านการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์ รองลงมาคือ ด้านการจำแนกเสียงและความเข้าใจในการฟัง ด้านความสามารถจำแนกสายตา และด้านความสามารถใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน ตามลำดับ ส่วนความพร้อมด้านความสามารถรู้ความหมายของคำและประโยค เพิ่มขึ้นสูงกว่าเดิมเป็นอันดับสุดท้าย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลัง การเตรียมความพร้อมด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งสรุปขั้นตอนและผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านก่อน และหลังการเตรียมความพร้อม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

การเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนสูงขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ (IQ 50 - 70) ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบสติปัญญามาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุระหว่าง 6 - 8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุระหว่าง 6 - 8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนชุมชนพรปัญญาอนุกุล จังหวัดชุมพร เลือกรมาโดยสุ่มอย่างง่าย จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แผนการสอนการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน
2. แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ได้ผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) คิดเป็นร้อยละ ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.99

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized One Group Pretest - Posttest

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นดำเนินการทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนตามแผนการสอนการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ทุกวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 09.30 - 10.30 น. จำนวน 60 คาบ ๆ ละ 20 นาที ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม - 18 กันยายน พ.ศ.2541
3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ทำการทดสอบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง (posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทย เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test dependent sample

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านสูงขึ้นกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนมีความพร้อมด้านการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์เพิ่มมากขึ้นเป็นอันดับแรก และความพร้อมด้านการรับรู้ความหมายของคำและประโยคเพิ่มมากขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน มีความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนำการละเล่นพื้นบ้านมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน/ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาความพร้อมที่จะเรียนในระดับสูง ช่วยทำให้บทเรียนน่าสนใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้ยังช่วยฝึกสายตา ฝึกการสังเกต การจำ การฟัง การพูดของนักเรียนให้มีความสามารถดียิ่งขึ้น และการเล่นทำให้นักเรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยพัฒนาทักษะทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา และในขณะที่เล่นหรือสิ้นสุดการเล่นนักเรียนจะได้แรงเสริมตลอดเวลา สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ (Thronrdike. 1957 : 234) ในเรื่องกฎแห่งความพร้อมจะให้เกิดความพอใจของผู้เรียนนั้นจะต้องจัดกิจกรรม เรียนปนเล่น เพราะการเล่นทำให้เด็กเรียนรู้วิธีเรียนด้วยตนเอง และช่วยให้นักเรียนปรับตัวอยู่ร่วมในสังคมได้ เนื่องจากการเล่นช่วยฝึกทักษะที่จำเป็นของชีวิต การเล่นทำให้เกิดความมั่นใจ เข้าใจตนเองเป็นการเตรียมชีวิตการทำงานในอนาคต (ชัชยงค์ พรหมวงศ์. 2521 : 64 ; อ้างอิง มาจาก Scorte. 1966) สอดคล้องกับงานวิจัยของจิฑนาพร อากาศเมฆ ที่เปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนชุดการละเล่นพื้นบ้านกับการสอนด้วยวิธีปกติในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน มีผลของความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (จิฑนาพร อากาศเมฆ. 2532 : 55) และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎวรรณ ประพาน ที่ศึกษาความสามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการฝึกโดยใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านมีความสามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ สูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รัชฎววรรณ ประพาน. 2541 : 46)

เมื่อพิจารณาความพร้อมรายด้าน พบว่า ด้านความพร้อมความรู้ความหมายของคำและ ประโยคนั้นนักเรียนมีพัฒนาการความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มสูงขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย อาจเนื่องมาจากนักเรียนขาดความพร้อมพื้นฐานในเรื่องความรู้ ความหมายของคำและประโยค และ ในเรื่องความรู้ความหมายของคำและประโยคเป็นเรื่องที่ต้องให้เข้าใจได้ยากสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังจากได้รับการ สอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ควรเผยแพร่ชุดการละเล่นพื้นบ้านให้แก่ โรงเรียนการศึกษาพิเศษที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้นำไปใช้ในการเรียน การสอน
2. การนำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ได้สูงขึ้น ผู้สอนควรทำการศึกษาวิธีเล่น กติกาการเล่น และต้องสามารถนำไปประยุกต์ ใช้ เพราะการละเล่นพื้นบ้านไม่สามารถจะสอนได้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการ แต่สามารถนำมาประยุกต์ ใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการได้ จึงจำเป็นต้องมีการยืดหยุ่นกติกาในการเล่น มีความคิด สร้างสรรค์ในการที่จะนำไปสอน และประหยัดค่าใช้จ่ายในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนได้เป็น อย่างดี
3. กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พัฒนา ทักษะภาษาเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีการศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่น พื้นบ้านในนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านอื่น ๆ เช่น เด็กกลุ่มอาการดาวน์ เด็กออทิสติก และเด็กที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นต้น
2. ควรมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้ชุดการละเล่น พื้นบ้านในกลุ่มวิชาอื่น เช่น กลุ่มทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นต้น
3. ควรศึกษากิจกรรมอื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาความพร้อมด้านความรู้ความหมาย ของคำและประโยค

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา สุตะบุตร. “การแบ่งประเภทของภาวะปัญญาอ่อนตาม ICD 10,” วารสารราชานุกูล 7 : 24 - 25 ; กันยายน - ธันวาคม 2535
- กาญจนา โกศลพิเศษรัฐกุล. การจัดการศึกษาพิเศษให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532
- เกศินี โชติเสถียร. หุ่นเชิดมือ. กรุงเทพฯ ; ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- กิงสร เกาะประเสริฐ. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำวิชาวาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง อายุ 7 - 14 ปี ระหว่างวิธีการสอนอ่านคำโดยการเสริมแรงด้วยเบียร์รลดกรและวิธีการสอนอ่านคำตามหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ความพร้อมนั้นสำคัญไฉน. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.
- คม ทองพูล. “กิจกรรมและเกมประกอบบทเรียน,” ประชาศึกษา 9 : 12 - 19 ; เมษายน 2518.
- จรินทร์ ชานีรัตน์. เกม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- จันทนา คีพั้งคน. ผลของการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยและการเล่นทั่วไปที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญาต่างกัน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- จิตนาพร อากาศเมฆ. การศึกษาเปรียบเทียบผลของการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านกับการสอนด้วยวิธีปกติในจังหวัดพิษณุโลก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. “การละเล่นของไทย,” ใน คติชนวิทยา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2519.
- ชวลา เขียวธนู และกัลยา สุตะบุตร. ความรู้เรื่องภาวะปัญญาอ่อน. วารสารราชานุกูล. พิมพ์ครั้งที่ 2 : หน้า 7 ; พฤษภาคม 2539.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนออนไลน์. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน. โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้เพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- เชาวประภา ทิพย์สุนทรพงษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพฯ. ปรินญาณิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา
 ดารณี ธนะภูมิ. เอกสารการอบรมชุดวิชาปัญญาอ่อน. โรงพยาบาลราชานุกูล, 2535.
- เตือนใจ เศรษฐศักดิ์. แบบฝึกความพร้อมทางการเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ทวี สุรเมธี. ความพร้อมในการอ่านของเด็กวัยก่อนเรียนในจังหวัดชุมพร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- นันทนา พรอยแก้ว. “การละเล่นของเด็กแถวสามย่านเปรียบเทียบกับเด็กในชุมชนชายถ่าน
 หมู่บ้านวัฒนานิเวศน์,” อักษรศาสตร์. 10 : 33 - 55 ; กรกฎาคม - สิงหาคม, 2519.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนุพารามเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์, 2539.
- บันลือ พฤกษ์วัน. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์. แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ :
 โอเดียนสโตร์, 2527.
- บัวแก้ว บัวเย็น. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียน
 ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอน
 แบบรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต, 2522.
- ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : หจก.บรรณกิจ
 เทรดดิ้ง, 2533.
- พะอบ โปษกฤษณะ. การละเล่นของเด็กภาคกลาง. กรุงเทพฯ : สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี,
 2522.
- _____. เพลงกล่อมเด็กและเพลงประกอบการเล่นของเด็กภาคกลาง 16 จังหวัด. กรุงเทพฯ :
 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2521.

- ผะอบ โปษกฤษณะ. รายงานวิจัยการเล่นของเด็กภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
กรุงเทพฯ : ประกายพริก, 2526.
- ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. มานุษยวิทยากับการศึกษาคติชาวบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539.
- พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. หลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา. เอกสารการอบรม
ครูการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- การจัดบริการการศึกษาของบุคคลปัญญาอ่อน. การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความ
บกพร่องทางสติปัญญากับเด็กปกติ เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรระยะสั้น
ความรู้เรื่องภาวะปัญญาอ่อน. กรุงเทพฯ : โรงพยาบาลราชานุกูล, 2540.
- พรรณนิภา สันติพงษ์. การสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่าน
แก่เด็กวัยก่อนเรียนที่ยังไม่พร้อมในการอ่าน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- พรรณณี ชูชัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรุฒิกการพิมพ์, 2522.
- พรรณณี สุวัฒน์. การเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม
ที่เรียนด้วยกิจกรรมการละเล่นพื้นเมืองของเด็กภาคเหนือ กับกิจกรรมตามแผนการสอน
ของกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528. อัดสำเนา.
- พูนพงษ์ งามเกษม และคนอื่น ๆ. การละเล่นพื้นบ้านจังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524.
- รัฐวรรณ ประพาน. การศึกษาความสามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการฝึกโดยใช้กิจกรรมการละเล่น
พื้นบ้าน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2541. อัดสำเนา.
- ราศี ทองสวัสดิ์. “การจัดการวางกิจกรรมประจำวัน,” ใน เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์,
2519.
- ราชภัฏสวนดุสิต. สถาบัน. การศึกษาพิเศษการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ, 2536.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536
- วรรณิ วิบูลย์สวัสดิ์ แอนเดอร์สัน. การละเล่นของเด็กภาคกลาง. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- วารินทร์ สายโอบเชื้อ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว วิทยาลัยครูพระนคร, 2522.
- วิราภรณ์ ปนาทกุล. การละเล่นของเด็กไทยกับการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษา. อุดรดิตถ์ : ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครู, 2530.
- สุทิน เนียมพลัน. การประถมศึกษาและการศึกษาประชาชน. กรุงเทพฯ : วิสวการพิมพ์, 2522.
- สุภา พรศิริ. การเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานต่างกันในกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สุมิตรา เจณณวาสิน. การเปรียบเทียบลักษณะของการ์ตูนเรื่องที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังของเด็กปัญญาอ่อน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สุรสิงห์ สำรวม จิมพะเนาวิ. การละเล่นของเด็กหลานนาไทยในอดีต. เชียงใหม่ : ศูนย์หนังสือเชียงใหม่, 2520.
- สมใจ ลักษณะ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : หมวดการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2519.
- สมบัติ ตัญตรัยรัตน์. การสร้างแบบฝึกความพร้อมในการเรียนการอ่านสำหรับเด็กที่พูดภาษาถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- โสมนันท์ บุญยิ่ง. การเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเดิมแสงปากช่องวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การสอนแบบการเล่นของไทยและการสอนปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- อนันต์ น้ำเจริญ. การวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

- อนุমানราชชน, พระยา. ฟื้นความหลัง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศึกษาศยาม, 2510.
- อัชฎลี หมื่นสังข์. ผลของการใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรต่อการสะกดคำของเด็กปัญญาอ่อนที่สามารถเรียนได้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
อัครสำเนา.
- อุทัย วรสุวรรณรักษ์. “นันทนาการที่บ้านของไทย,” จันทร์เกษม. 190 : 39 - 42 ;
พฤษภาคม - มิถุนายน 2529.
- Downing J. and D. Thackary. Reading Readiness. London : University of London :
Press Ltd., 1971.
- Harrington, M.J. and Durrell, D. “Mental Maturity Versus Perception Abilities in Primary
Reading,” Journal of Educational Psychology. 46 : 275 - 380 ; 1955.
- Hartshorn, E. and Brantley, J. “Effects of Dramatic Classroom Problem Solving Ability,”
Journal of Education Research. 66 : 243 - 246 ; 1973.
- Holmes, Gary Donld. “A Comparison of the Comprehensive Test of Basic Skills and the
Metropolitan Readiness Test in Predicting Reading Success of the First Grade
Georgia children as Measured by Gates Macginitie Reading Test in Flod County,
Greogia School,” Dissertation Abstracts International. 35(8) : 4912 - A ; February,
1975.
- Rubin, K. and Maioni, T. “Play Reference and Its Relationship to Egocentrism Popularity and
Classification Skills in Preschoolers,” Merrill - Palmer Quarterly. 171 - 172. 1975.
- Weiner, M and Feldman S. “Validation Studies of Reading Prognosis Test for Children
of Lower and Middle Socio-Economic Status,” Educational and Psychological
Measurement. 23 : 807 - 814 ; 1963.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตารางแสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบ
ค่าดัชนีความมั่นคงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบ
กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ตารางแสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแบบทดสอบ
- ตารางแสดงความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน
ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 4 ตารางแสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบ
 ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์
 เชิงพฤติกรรม

ข้อทดสอบ	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ข้อที่ คัดเลือก
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 1							
การรู้ความหมายของคำ และประโยค	1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	5	0	+ 1	+ 1	+ 2	0.67	/
	6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
ตอนที่ 2							
การจำแนกสายตา	11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อทดสอบ	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ข้อที่ คัดเลือก
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 3							
การจำแนกเสียงและความ เข้าใจในการฟัง	21	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	22	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	23	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	24	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	25	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	26	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	27	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	28	0	+ 1	+ 1	+ 2	0.67	/
	29	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	30	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
ตอนที่ 4							
การใช้สายตาและกล้ามเนื้อ ให้สัมพันธ์กัน	31	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	32	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	33	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	34	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	35	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	36	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	37	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	38	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อทดสอบ	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ข้อที่ คัดเลือก
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 5							
การหาความสัมพันธ์ระหว่าง	39	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
ภาพกับสัญลักษณ์	40	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	41	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	42	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	43	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	44	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	45	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	46	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	47	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
	48	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1.0	/
รวม						X = 0.99	

ตาราง 5 ตารางแสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแบบทดสอบ

ข้อทดสอบข้อที่	IOC	ข้อทดสอบข้อที่	IOC
1	1.0	25	1.0
2	1.0	26	1.0
3	1.0	27	1.0
4	1.0	28	0.67
5	0.67	29	1.0
6	1.0	30	1.0
7	1.0	31	1.0
8	1.0	32	1.0
9	1.0	33	1.0
10	1.0	34	1.0
11	1.0	35	1.0
12	1.0	36	1.0
13	1.0	37	1.0
14	1.0	38	1.0
15	1.0	39	1.0
16	1.0	40	1.0
17	1.0	41	1.0
18	1.0	42	1.0
19	1.0	43	1.0
20	1.0	44	1.0
21	1.0	45	1.0
22	1.0	46	1.0
23	1.0	47	1.0
24	1.0	48	1.0

ตาราง 6 แสดงคะแนนความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านของ
กลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ตอนที่ 1		ตอนที่ 2		ตอนที่ 3		ตอนที่ 4		ตอนที่ 5		รวม	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	7	10	5	10	4	10	5	8	2	7	23	45
2	6	9	5	10	3	9	0	6	0	10	14	44
3	5	9	3	9	3	10	4	8	0	8	15	44
4	5	10	2	9	4	10	0	6	0	8	11	43
5	6	10	3	9	4	10	3	8	2	9	18	46
6	6	10	3	10	5	9	5	8	0	10	19	47
7	7	10	6	10	4	10	7	7	3	10	27	48
8	5	10	4	10	1	9	3	8	0	10	13	46
9	4	10	3	10	2	8	6	8	2	10	17	46
10	7	10	4	10	2	9	4	8	0	9	17	46

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแผนการสอนของชุดการละเล่นพื้นบ้าน
และแบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1. ดร.พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์
อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษ
สาขาการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์วิรัช กล้าหาญ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 7 โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร 86230
3. อาจารย์นัยนา กิจจะวัฒนะ
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนไทยรัฐ 78 (วัดสามัคคีชัย)
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร 86230

ภาคผนวก ก

- แผนการสอนของชุดการละเล่นพื้นบ้าน
- คู่มือการใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

แผนการสอนที่ 1

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การรู้จักชื่อตัวเอง การรู้จักเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อตนเองได้
2. นักเรียนสามารถบอกชื่อเพื่อนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเล่นกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน โพงพาง ได้

เนื้อหา

ชื่อตนเอง ชื่อเพื่อน

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

โพงพาง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ร้องเพลง “แนะนำตัว” ซึ่งนักเรียนทุกคน

ขั้นสอน

1. ครูเรียกชื่อ สกุล นักเรียนทุกคน
2. ให้นักเรียนแนะนำตนเองทีละคน
3. ครูติดบัตรชื่อของนักเรียนที่หน้าอกด้านขวาของนักเรียนทุกคน
4. ครูซักถามชื่อเพื่อนคนที่นั่งข้าง ๆ นักเรียนจนครบทุกคน
5. ครูนำการละเล่นพื้นบ้านมาให้นักเรียนได้เล่น โดยให้นักเรียนอ่านตามครู
6. เมื่อนักเรียนสามารถร้องเพลงได้แล้วจึงอธิบายและสาธิตการเล่น

แผนภูมิโงพงพาง

โงพงพางเอย

ปลาเข้าลอค

ปลาตาบอด

เข้าลอคโงพงพาง

7. ครูสนทนากับโงพงพางว่าเป็นเครื่องมือจับปลาชนิดหนึ่ง พร้อมกับอธิบายวิธีเล่นและกติกา โดยให้ปิดตาแล้วทายชื่อเพื่อน ครูเป็นคนสาธิตวิธีการเล่น เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วให้นักเรียนเริ่มเล่นด้วยตนเอง

8. ให้นักเรียนที่เป็นปลา ให้ทายชื่อเพื่อนถ้าทายไม่ถูกให้เพื่อนช่วยกันตอบ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องการละเล่นพื้นบ้านว่าวิธีนี้จำเป็นต้องจำชื่อตนเองและชื่อเพื่อน ซึ่งไม่เฉพาะการเล่นเท่านั้น แต่ในชีวิตประจำวันเราต้องรู้จักเพื่อนด้วย เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

2. ให้นักเรียนเล่นดินน้ำมันโดยปั้นรูปปลา รูปลอบดักปลา เพื่อบริหารนิ้วมือ

วิธีเล่น

เลือกคนที่เป็นปลาโดยการจับไม้สั้นไม้ยาว เอาผ้าผูกตาคนที่เป็นปลาแล้วหมุน 1 รอบ ผู้เล่นคนอื่น ๆ ล้อมวงจับมือเล่นเป็นวงกลม พร้อมกับร้องเพลงประกอบ เมื่อจบลงถามว่า “ปลาเป็นหรือปลาตาย” ถ้าตอบว่าปลาเป็น คนที่นั่งรอบวงจะขยับตัวหนีได้ ถ้าบอกว่าปลาตาย จะต้องนั่งอยู่เฉย ๆ คนที่ปิดก็จะเดินมาทายชื่อเพื่อนคนที่ตนเองสัมผัส ถ้าทายผิดต้องเป็นต่อไป ถ้าทายถูกให้เพื่อนคนที่ถูกทายถูกเป็นคนที่ถูกปิดตาบ้าง

สื่อรายนาม

1. แผนภูมิโงพงพาง, ผ้าปิดตา

2. เพลงแนะนำตัวเอง

(ครู.... ชื่อนักเรียน) อยู่ไหน

อยู่ไหน

อยู่นี้จะ

อยู่นี้จะ

สุขสบายดีหรือไร (ซ้ำ)

ไปก่อนล่ะ

สวัสดี

3. การละเล่นโงพงพาง

การประเมินผล

1. สังเกตการเล่นเกมกิจกรรม
2. สังเกตการจำลักษณะของเพื่อน
3. สัมภาษณ์โดยการบอกชื่อเพื่อน
4. สังเกตการฟังคำสั่ง การพูด การอ่านแผนภูมิ การปั้นดินน้ำมัน

การเล่นเกมโพงพาง

แผนการสอนที่ 2

ความคิดรวบยอดรายคาบ

สถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน นักเรียนควรรู้จัก

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นการละเล่นกาฟักไข่ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ชื่อสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด โรงครัว เรือนพยาบาล เป็นต้น

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

กาฟักไข่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนนั่งล้อมวงทบทวนชื่อแต่ละคน โดยให้ร้องเพลง “แนะนำตนเอง”

ขั้นสอน

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน
2. ครูนำนักเรียนไปดูสถานที่จริงพร้อมทั้งอธิบายประโยชน์ วิธีการใช้สถานที่นั้น ๆ
3. ครูซักถามเกี่ยวกับสถานที่ที่นักเรียนได้รู้จัก และให้นักเรียนอ่านตามครูตามป้ายชื่อสถานที่นั้น
4. ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตอบถูก
5. ครูอธิบายกติกาการละเล่นกาฟักไข่ และสนทนาเกี่ยวกับการเล่นนั้น
6. ครูให้นักเรียนทดลองเล่นกาฟักไข่โดยครูเป็นผู้แนะนำ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการละเล่นนั้นว่าผู้เล่นต้องใช้ไหวพริบในการสังเกตและความคล่องตัวในการเล่น
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าภายในโรงเรียนนั้นนักเรียนจะต้องรู้จักและจดจำ เพราะต้องพบเห็นอยู่เสมอ

สื่อรายคาบ

1. อุปกรณ์ ผ้าผูกตา, ลูกโป่ง
2. สถานที่ต่าง ๆ
3. การละเล่นกาฬิก ไข่ มีดังนี้

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

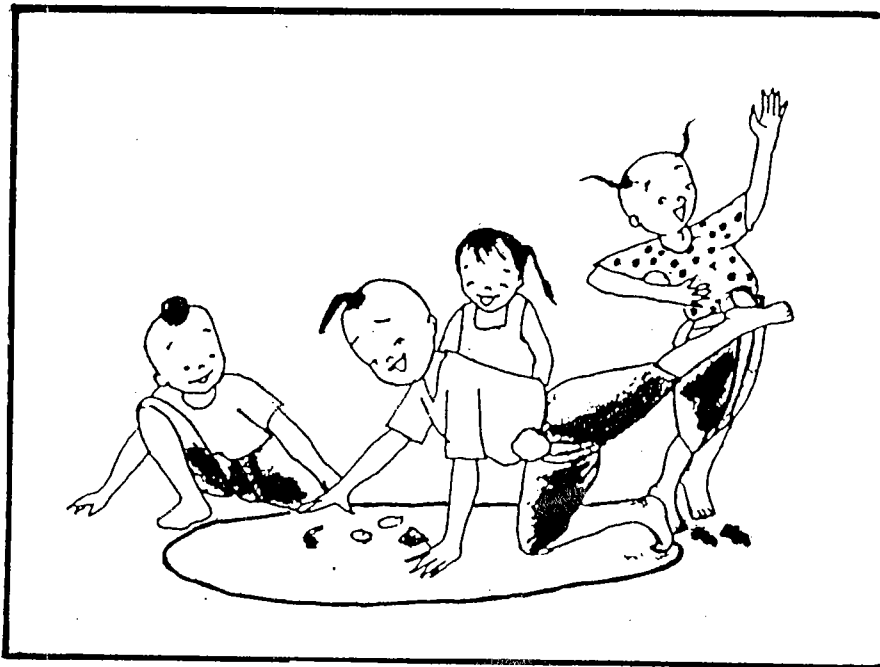
วิธีเล่น

ใช้ลูกโป่งหรืออะไรก็ได้ สมมติว่าเป็นไข่ และนักเรียนช่วยกันเขียนวงกลมลงบนพื้น เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 4 ฟุต รวมทั้งหมดไว้ในวงกลมเล็ก ให้คนใดคนหนึ่งเป็นกา ยืนในวงกลมใหญ่หรือนั่งคร่อมวงกลมเล็ก นอกนั้นทุกคนยืนในวงกลมใหญ่คอยแย่งไข่คนที่เป็ กามีหน้าที่ป้องกัน ไข่โดยมีกติกาการเล่นดังนี้

1. ผู้มีหน้าที่หีบไข่ เข้าไปในวงกลมไม่ได้
2. ผู้มีหน้าที่หีบไข่ ต้องระวังมิให้อีกาตีถูกมือ หรือแขนของตนขณะที่ล้วง ไข่เข้าไปในวงกลมได้
3. ถ้าแย่งไข่ไปจากอีกาได้หมดแล้ว ให้ปิดตาแล้วเอาไข่ไปซ่อนให้อีกาตามหา ซึ่งครูจะนำไปซ่อนตามสถานที่ที่ต้องการให้นักเรียนรู้จัก เช่น ห้องสมุด ห้องน้ำ โรงอาหาร และห้องพยาบาล
4. ถ้าพบไข่ที่ใด ผู้พบจะต้องบอกชื่อสถานที่ที่นั่นและบอกประโยชน์ของสถานที่นั้น
5. ถ้าพบไข่ที่ผู้เล่นคนใดเป็นคนเอาไปซ่อน ผู้นั้นต้องเปลี่ยนมาเป็นกาแทน

การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การกล้าแสดงออก
3. การตอบคำถามและข้อซักถามต่าง ๆ
4. สังเกตการฟังคำสั่ง การพูด อ่านตามครู และการใช้นิ้วมือจับชอล์กแล้วเขียนวงกลม

. การเล่นเกมฟักไข่

แผนการสอนที่ 3

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การปฏิบัติตามสัญญาณของโรงเรียนเป็นสิ่งที่พึงกระทำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถปฏิบัติตามสัญญาณต่าง ๆ ในโรงเรียนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

สัญญาณภายในโรงเรียน

กิจกรรมการละเล่น

โคเกวียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร้องเพลง “รำกระบี่ชาวเกาะ” ในแผนภูมิพร้อม ๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับสัญญาณต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
2. ครูแนะนำอุปกรณ์ (นกหวีด ออก ระฆัง กระดิ่ง) ในการใช้สัญญาณ เช่น ระฆังออก ภายในโรงเรียนถ้าได้ยินตอนเช้าต้องเข้าแถวเคารพธงชาติ พักรับประทานอาหารกลางวัน เย็น
3. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟังว่าในทุก ๆ วัน นักเรียนได้ยินเสียง ระฆัง ออก แล้วปฏิบัติตนอย่างไร
4. ครูทำเสียงสัญญาณเพื่อเรียกนักเรียนเข้าแถวรวมกลุ่มเพื่อเล่นการละเล่น โคเกวียน
5. ครูอธิบายกติกาการเล่น โคเกวียน ซึ่งการเล่นต้องอาศัยการฟังเสียงสัญญาณ และการออกเสียงร้องเพลง และทำให้สัญญาณดัง

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสัญญาณต่าง ๆ ภายในโรงเรียน นักเรียนควรปฏิบัติเมื่อเข้ามาอยู่ในโรงเรียน

สื่อร่ายคาบ

1. อุปกรณ์ใช้ของจริง กระดิ่ง ระฆัง นกหวีด
2. การละเล่นโคเกรียน มีดังนี้
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

กำหนดเส้นทางและปลายทางห่างกันแล้วแต่จะตกลงกัน ให้แบ่งเป็นทีม ทีมละ 3 คน 2 คน เป็นวัว ยืนหันหน้าไปทางจุดเส้นชัย ผู้เป็นวัวจะจับมือกันให้แน่น 1 คนที่เหลือจะนั่งบนแขนทั้ง 2 คนที่เป็นวัว จากนั้นให้แต่ละชุดมาตรงชุดเริ่มต้น พอครูให้สัญญาณอาจจะใช้นกหวีด ออก กระดิ่ง ระฆัง สลับกันไป ให้แต่ละทีมวิ่งไปที่จุดเส้นชัย (จุดเส้นชัยจะมีนกหวีด ออก กระดิ่ง ระฆัง) แขนวนอยู่ ทีมใดถึงเส้นชัยก่อนจะต้องไปทำให้เครื่องสัญญาณดังทั้งหมด ถึงจะเป็นผู้ชนะ ทีมใดปล่อยให้มือหลุด คนนั่งตกลงมาถือว่าแพ้ ต้องออกจากการแข่งขัน

การประเมินผล

1. สังเกตการใช้ไหวพริบในการฟังสัญญาณเสียง
2. สัมภาษณ์จากข้อซักถามเกี่ยวกับสัญญาณภายในโรงเรียน
3. สังเกตจากการปฏิบัติตน และการกล้าแสดงออก
4. สังเกตจากการฟังสัญญาณ การพูด
5. สังเกตการใช้นิ้วมือ และให้บริหารนิ้วมือ โดยให้กางนิ้วมือออกแล้วเก็บนิ้วมือทีละนิ้ว

การละเล่นโคเกรียน

แผนการสอนที่ 4

ความคิดรวบยอดรายคาบ

เสียงสัตว์ เสียงยานพาหนะ เป็นเสียงที่อยู่ใกล้ตัว จำเป็นจะต้องเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเสียงสัตว์ที่ได้ยินเป็นเสียงสัตว์อะไรได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเสียงยานพาหนะที่ได้ยินเป็นเสียงยานพาหนะอะไรได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เสียงสัตว์ เสียงยานพาหนะ

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

โฮกปี่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร้องเพลง “รถไฟ” และอ่านแผนภูมิเพลงรถไฟตามครู

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าให้เพื่อนฟังว่ารู้จักสัตว์ และยานพาหนะอะไรบ้าง ที่ละคน และที่บ้านตนเอง มีสัตว์ และยานพาหนะอะไรบ้าง โดยครูเป็นคนป้อนคำถาม
2. ครูนำภาพไก่ แมว หมา เป็ด วัว เสือ มาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกชื่อ และเลียนเสียงสัตว์ในภาพและครูนำเทปเสียงยานพาหนะเปิดให้นักเรียนฟังแล้วให้ตอบ ว่าเป็นเสียงยานพาหนะอะไร
3. ครูนำผ้าผูกตา 10 ผืน และให้นักเรียนจับไม้สั้นไม้ยาว ให้คนหนึ่งเป็นเสือ ที่เหลือเป็นวัว
4. ครูอธิบายกติกาการเล่น โฮกปี่ ซึ่งการละเล่นนี้ต้องอาศัยการฟังเสียงเป็นส่วนใหญ่ และให้นักเรียนเล่นนั้นก็เปลี่ยนเป็นแมวกับหมา, ไก่กับเป็ดและเสียงยานพาหนะบ้าง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาทำเสียงต่าง ๆ แล้วให้เพื่อน ๆ ถามว่าเป็นเสียงอะไร
2. ให้นักเรียนอ่านตามครู ชื่อสัตว์ ชื่อยานพาหนะต่าง ๆ ได้บัตรถาม บัตรคำ
3. ให้นักเรียนบริหารนิ้วมือ โดยปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสัตว์ รุกยานพาหนะต่าง ๆ นำไปสู่ การเขียน

สื่อร่ายคาบ

1. อุปกรณ์ผ้าผูกตา
2. เพลงรถไฟ

ปุ่น ๆ รถไฟไม่ใช่รถเจ๊ก

มันทำด้วยเหล็กฉีกฉีก ๆ

รถเจ๊กไม่ใช่รถไฟ

มันทำด้วยไม้ดอก แครก ๆ

3. การเล่นเกมโฮกป๊อป

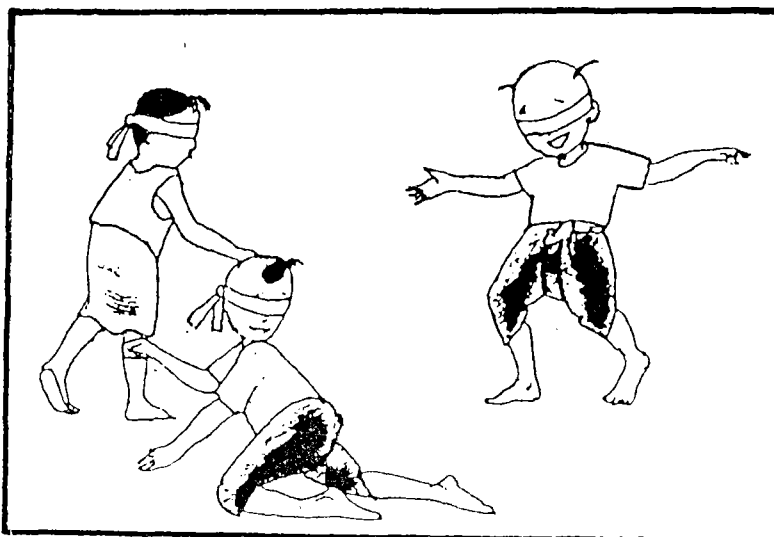
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

ครูให้นักเรียนจับไม้สั้นไม้ยาว ให้คนหนึ่งเป็นเสือ คนอื่น ๆ เป็นวัว ผูกตาหมดทุกคน ผู้เล่นยืนกันเป็นกลุ่ม เสือแยกยืนต่างหาก ผู้เล่นเปล่งเสียงร้อง “โฮก” ผู้เล่นเป็นวัวต้องร้อง “ป๊อป” ตอบให้เสือนำอยู่ไหน เสือจับเสียงได้ย่องเข้ามาหาวัว ขณะเดียวกันวัวต้องเคลื่อนที่เพื่อไม่ให้เสือจับได้ ถ้าจับวัวตัวใดตัวหนึ่งได้ เสือจะต้องทายว่า วัวที่จับได้คือเพื่อนคนใด ชื่ออะไร ถ้าทายถูกคนคนนั้นต้องเป็นเสือแทน จากนั้นเปลี่ยนฟังเสียงยานพาหนะบ้าง วิธีการเล่นเหมือน ๆ กัน

การประเมินผล

1. สังเกตจากการใช้ไหวพริบ การจำเสียงว่าอยู่ตรงไหน แหล่งใด
2. สัมภาษณ์จากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากการฟัง พูด อ่าน การบริหารนิ้วมือนำไปสู่การเขียน

การเล่นเกมโฮกป๊อป

แผนการสอนที่ 5

ความคิดรวบยอดรายคาบ

ความรู้ความสามารถในการแยกความเหมือน ความแตกต่างจะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแยกเมล็ดพืชต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การเปรียบเทียบความเหมือนกันและต่างกัน

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

อีตัก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำเมล็ดน้อยหน่า เมล็ดมะขาม เมล็ดถั่วดำ หรือลูกปัดหลากสี มากองรวมกันประมาณอย่างละ 10 เม็ด ให้นักเรียนดูและสนทนากับเมล็ดพืชเหล่านั้น และพูดชื่อเมล็ดพืชตามครู

ขั้นสอน

1. ครูหยิบเมล็ดพืชชนิดเดียวกันมาไว้กองเดียวกันและบอกนักเรียนว่าเหมือนกัน โดยให้นักเรียนพูดชื่อเมล็ดพืชตามครู
2. ครูเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเมล็ดพืชแต่ละชนิด เช่น ครูนำเมล็ดน้อยหน่ากับเมล็ดมะขาม มาเปรียบเทียบ ครูบอกกับนักเรียนว่าแตกต่างกัน
3. ครูให้นักเรียนทำที่หรือใช้ช้อนตักไอศกรีมก็ได้ และอธิบายวิธีการเล่น โดยจะต้องแยกเมล็ดพืชต่าง ๆ ออกจากกันให้แข่งขันกัน ถ้าใครเสร็จก่อนชนะ
4. ครูตรวจดูความเรียบร้อยและสนทนาถึงข้อแตกต่างของเมล็ดพืช

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าเมล็ดพืชแต่ละอย่างมีความแตกต่างกันในด้านใดบ้าง เช่น สี ลักษณะ รูปร่าง
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด คือ ให้นักเรียนหยิบเมล็ดพืชชนิดใดชนิดหนึ่งคิดในภาพที่ครูแจกให้ โดยใช้เมล็ดพืชเพียงอย่างเดียว

สื่อรายการ

1. อุปกรณ์ที่ตัด เมล็ดพืช เช่น เมล็ดน้อยหน่า เมล็ดมะขาม หรือลูกปัดสี
2. การละเล่นอีตัก มีดังนี้

จำนวนผู้เล่น 2 - 4 คน

วิธีเล่น

ใช้เมล็ดน้อยหน่า มะขามและกระดาศไม่แข็งหรืออ่อนเกินไปนัก ตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า จับให้ชายข้างหนึ่งซ้อนกันใช้มือถือเป็นที่ตัก สำหรับตัก โดยผู้เล่นแต่ละคนกองทุนเท่า ๆ กัน (ในที่นี้ครูเป็นผู้นำเมล็ดพืชมาวางไว้ให้แล้วแต่จะกำหนดจับไม้สั้นไม้ยาว ว่าใครจะเล่นก่อน เริ่มเล่นด้วยการโปรยเมล็ดไปตามพื้น เอากระดาศที่ทำเป็นที่ตักหรือช้อน ตักทีละเม็ดจนหมด ถ้าเมล็ดใดกองติดกันอยู่ระวางไม่ให้กระเทือน ถ้ากระเทือนก็หมดสิทธิ์เล่น ต้องให้คนอื่นเล่นต่อ เมื่อหมดกองทุนใหม่ นับเมล็ดว่าใครได้มากที่สุดชนะ ในกรณีที่ต้องการให้นักเรียนแยกความแตกต่างกัน ครูก็กำหนดให้นักเรียนแต่ละคนตักเมล็ดพืชที่แตกต่างกัน นักเรียนจะเลือกตักเฉพาะเมล็ดพืชของตนเองเท่านั้น

การประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงานจากการแยกเมล็ดพืช
2. สังเกตจากการฟังคำสั่ง และตอบคำถาม พูดชื่อเมล็ดพืชต่าง ๆ ตามครู
3. สังเกตการจับช้อนที่ตักบริหารนิ้วมือ

การละเล่นอีตัก

แผนการสอนที่ 6

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การรู้จักอวัยวะของร่างกายเป็นสิ่งจำเป็น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกได้ว่า มือซ้าย มือขวา ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

มือซ้าย มือขวา

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

กำทาย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำเมล็ดมะขามมาให้ให้นักเรียนดูแล้วซ่อนไว้ข้างใดข้างหนึ่ง พร้อมกับให้นักเรียนทายโดยชี้ว่าอยู่ข้างใด

ขั้นสอน

1. เมื่อนักเรียนชี้ทายว่าอยู่ข้างใด ครูบอกนักเรียนว่าข้างนี้คือซ้ายหรือขวา
2. ครูชูมือซ้ายขึ้นและบอกว่า มือซ้าย พร้อมกับให้นักเรียนพูดตามและยกมือซ้าย

เหมือนครู

3. ครูชูมือขวาขึ้นและบอกว่า มือขวา พร้อมกับให้นักเรียนพูดตามและยกมือขวาเหมือนครู
4. ครูให้นักเรียนจับคู่กัน และนำเมล็ดมะขามมาแจกคู่ละ 1 เม็ด
5. ครูให้นักเรียนจับไม้สั้น ไม้ยาว ถ้าคนไหนจับไม้สั้นคนนั้นเป็นผู้กำทาย
6. ครูเป็นผู้เริ่มเล่นก่อนแล้วให้นักเรียนทายว่าเมล็ดมะขามอยู่ข้างไหน เมื่อครูชี้ ครูจะ

บอกนักเรียนว่าข้างไหน ซ้าย ขวา

7. ให้นักเรียนเล่นกำทายแล้วบอกเพื่อนว่าเมล็ดนั้นอยู่ข้างซ้ายหรือขวา โดยครูเป็นผู้

แนะนำ

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนออกมาแสดงหน้าชั้นให้เพื่อน ๆ ทายและช่วยกันสรุปว่าข้างไหนซ้าย ขวา
2. ให้นักเรียนกางนิ้วออกและวางบนกระดาษใช้ ดินสอวาดภาพนิ้วมือตามนิ้วมือที่กางออกและระบายสี

สื่อรายนาม

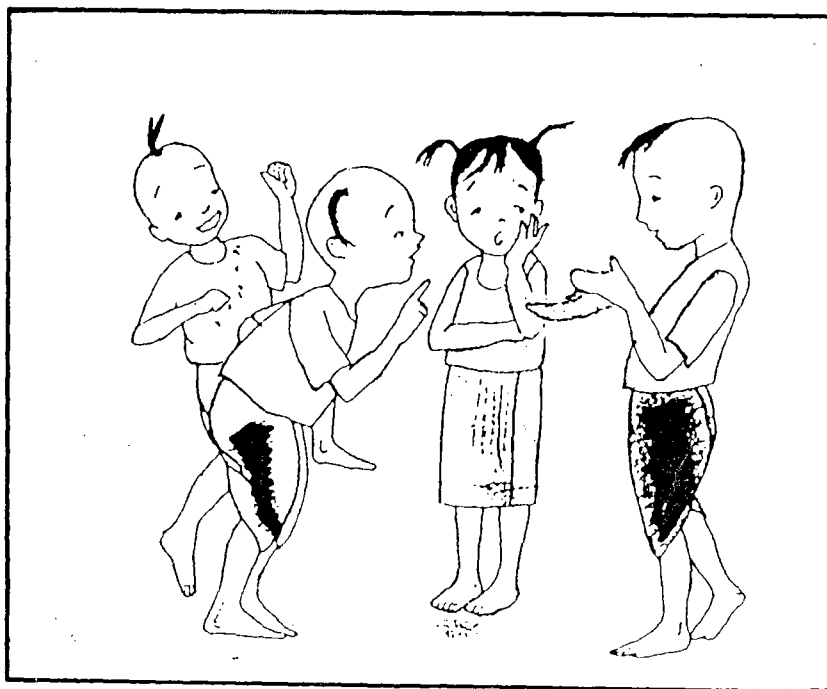
1. อุปกรณ์เมล็ดพืช หรือก้อนหิน
2. การละเล่น กำทาย มีดังนี้
จำนวนผู้เล่น 2 คนขึ้นไป

วิธีเล่น

ผู้เล่นแต่ละคนนำเมล็ดพืชหรือก้อนหินมา ผู้ทายกำเมล็ดพืช และให้ทายว่ามีเท่าใด อยู่ทางซ้ายหรือขวา หรืออาจทั้งเมล็ดพืชและก้อนหินอยู่ทั้งซ้ายและขวา ให้ผู้ทายทายว่าอะไรอยู่ข้างซ้าย อะไรอยู่ข้างขวา

การประเมินผล

1. สัมภาษณ์จากการตอบข้อซักถามจากการละเล่นทายมือซ้ายหรือขวา
2. สังเกตจากการพูด ทาย ฟังคำถาม พูดชื่อเมล็ดพืช ก้อนหินตามครู
3. ตรวจสอบการวาดภาพนิ้วมือระบายสี

การละเล่นกำทาย

แผนการสอนที่ 7

ความคิดรวบยอดรายคาบ

นิ้วมือเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย จำเป็นต้องรู้จัก

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเรียกชื่อนิ้วมือทั้ง 5 ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ชื่อนิ้วมือ

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

อีกาหุบปีก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำนักเรียนร้องเพลง “นิ้วมือ” พร้อมกับทำท่าทางประกอบ

ขั้นสอน

1. ครูชูมือขึ้นมาและแนะนำให้นักเรียนรู้จักนิ้วมือ พร้อมกับพูดชื่อให้นักเรียนพูดตามครู และอ่านแผนภูมิเพลงตามครู
2. ครูให้นักเรียนชูนิ้วของตนเองขึ้นมาแล้วบอกชื่อนิ้วของตนเอง
3. ครูให้นักเรียนจับไม้สั้นไม้ยาว โดยที่มีคนเล่นเป็นอีกา 1 คน ที่เหลือจะเป็นคนที่ใช้นิ้วจิ้มที่ปีกอีกา นักเรียนที่เป็นอีกากางมือออกเล่นอีกาหุบปีก
4. ครูอธิบายและบอกชื่อนิ้วแต่ละนิ้ว แล้วให้นักเรียนได้เล่นกันเองอีกครั้ง

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชื่อนิ้วทั้ง 5 โดยครูยกนิ้วใดมาให้ให้นักเรียนช่วยตอบ
2. ให้นักเรียนวาดภาพนิ้วมือทั้ง 5 และระบายสี โดยใช้มือซ้ายและมือขวาวางบนกระดาษ เพื่อจะได้ทราบว่ามือไหนมือซ้ายและมือขวา

สื่อรายคาบ

1. เพลงนิ้วมือ

(นิ้วก้อย) มาเจอกัน	ถามว่าไปไหนมา
หมูนนิ้วแล้วขอลา	พุงนี้มาเจอกัน
นิ้วทั้งสิบเจอกัน	ถามว่าไปไหนมา
หมูนนิ้วแล้วขอลา	พุงนี้มาเจอกัน
(... ..) นิ้วนาง นิ้วกลาง นิ้วชี้ นิ้วโป้ง	

2. การละเล่นอีกาหุบปีก มีดังนี้

จำนวนผู้เล่นประมาณ 10 คน

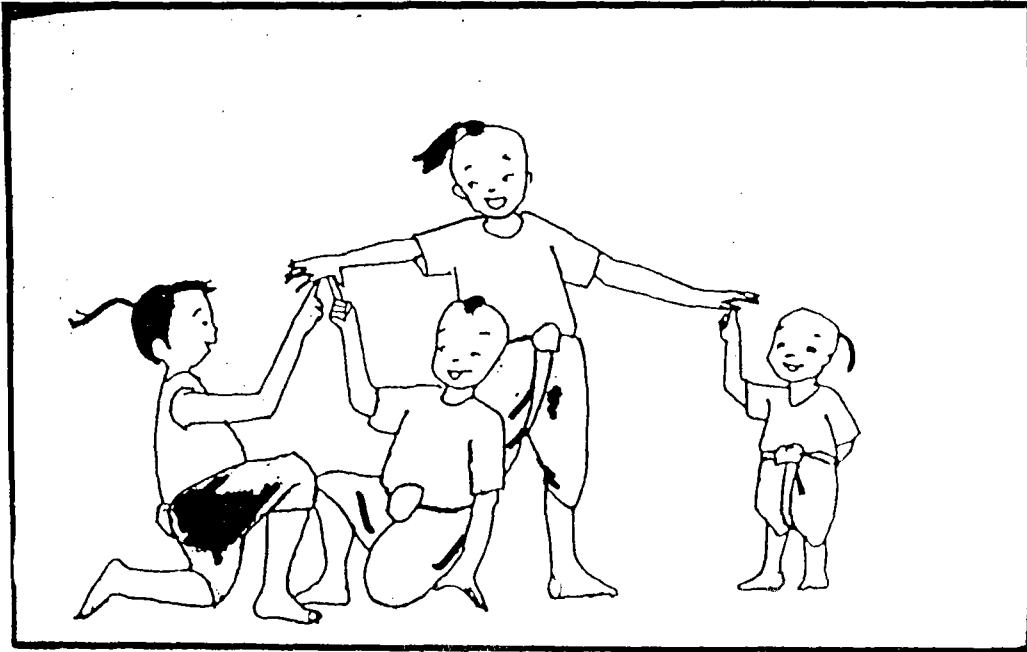
วิธีเล่น

จับไม้สั้น ไม้ยาวเพื่อหาคนเป็น “อีกา” ผู้เป็นอีกายกมือขวาขึ้น ยื่นไปข้างหน้า เล็กน้อย สูงเสมอกับระดับไหล่ กางนิ้วมือไว้ และคว่ำมือลง สมมติเป็นปีกอีกา ผู้เล่นคนอื่นใช้นิ้ว ใดก็ได้ไปตีฝ่ามือ (ปีก) ของอีกา แล้วอีการ้องขึ้นว่า “อีกา..า..า) ลากเสียง “กา” ให้ยาวออกไป ในขณะที่ยังมีเสียงกาอยู่นั้น อีการ้องขึ้นว่า “ซุบ” (หุบ) แล้วมือก็หุบทันที ผู้เล่นทุกคนจะต้องรีบ ชักนิ้วกลับโดยเร็วก่อนที่อีกาจะหุบปีกมาสัมผัสนิ้วตน ถ้าอีกาสัมผัสนิ้วของผู้ใด ผู้นั้นต้องเป็นอีกา แทน ในการเล่นครั้งนี้ให้คนที่เป็อีกาบอกชื่อนิ้วที่เพื่อนจึ้นฝ่ามือเมื่อจับได้ กติกาการเล่นมีหลาย ประการ คือ

1. อีกาต้องร้อง “ซุบ” พร้อมกับหุบปีก จะหุบปีกก่อนที่จะร้อง “ซุบ” ไม่ได้
2. เมื่อหุบปีกถ้าสัมผัสนิ้วของผู้เล่นมากกว่า 1 คน จะต้องเลือกคนใดคนหนึ่ง เป็น “อีกา”
3. เมื่อหุบปีก ปีกจะต้องอยู่กับที่ จะลดต่ำตามนิ้วของผู้เล่นไม่ได้
4. ปลายนิ้วของผู้เล่นจะต้องสัมผัสฝ่ามือของอีกา
5. ปีก (นิ้วมือ) ของอีกาสัมผัสนิ้วผู้ใดในขณะที่หุบปีก ผู้นั้นกับอีกาต้อง เปลี่ยนหน้าที่กัน

การประเมินผล

1. สังเกตจากการบอกชื่อนิ้วมือ ฟังคำสั่งและพูดตามครู
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดวาดภาพนิ้วมือ

การละเล่นอีกาหุบปีก

แผนการสอนที่ 8

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การใช้กล้ามเนื้อตาให้สัมพันธ์กับกล้ามเนื้อมือ - แขน ช่วยในการเขียนมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกภาพที่อยู่จากซ้ายได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถลากเส้นง่าย ๆ ได้

เนื้อหา

การลากเส้นด้วยนิ้วมือ

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ร่อนรูป

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำรูปภาพแผ่นเล็ก ๆ มาให้นักเรียนดู พร้อมแนะนำรูปภาพต่าง ๆ ให้นักเรียนรู้จัก
ครูบอกชื่อรูปภาพให้นักเรียนพูดตาม

ขั้นสอน

1. ครูขีดเส้นตั้งต้นจากซ้ายไปขวาแล้วนำรูปเรียงไว้เป็นระยะ ๆ จากซ้ายไปขวา
2. ครูให้นักเรียนดูและให้ไล่บอกทีละภาพตั้งแต่ซ้ายมือถึงขวามือ
3. ครูอธิบายกติกาการเล่นร่อนรูป พร้อมกับสาธิตให้นักเรียนดู
4. ครูให้นักเรียนร่อนรูปคนละ 3 รูป จากซ้ายไปขวา ถ้านักเรียนร่อนตัวใดตรงช่องให้ดู
ภาพและวาดรูปลงสมุด (ภาพส่วนใหญ่จะเป็นรูปเส้นต่าง ๆ 13 ภาพ)
4. เมื่อวาดเสร็จแล้วนำมาเปรียบเทียบหน้าชั้นเรียนว่าคนใดวาดได้เหมือนที่สุด

ขั้นสรุป

ครูนำภาพเหล่านี้มาเรียงไว้ และเริ่มไล่ที่สะพานจากซ้ายไปขวา และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพ และบอกว่าพวกเราจะอ่านหนังสือ เราก็จะเริ่มจากซ้ายไปขวาเช่นเดียวกัน

สื่อรายนาม

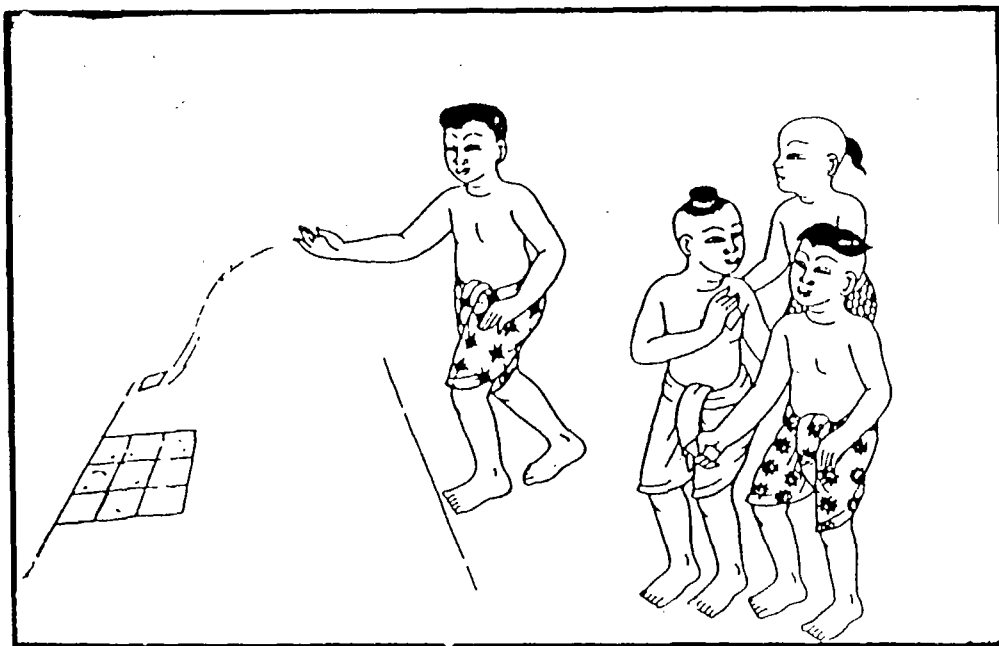
1. อุปกรณ์แผนภูมิภาพเส้นต่าง ๆ รูปเล็ก ๆ สำหรับร่อน
2. การเล่นเกมร่อนรูป มีดังนี้

วิธีเล่น

ให้นักเรียนคนแรกยืนที่เส้นยืน และร่อนรูปให้ตกลงในรูปสี่เหลี่ยมรูปภาพเล็ก ตรงกับภาพในช่องสี่เหลี่ยม ผู้เล่นก็จะได้แต้ม ครูเป็นคนเขียนแต้มบนกระดาน ถ้ารูปใดไม่เข้าช่อง ก็ไม่ได้แต้ม ในการเล่นครั้งนี้ให้นักเรียนได้หัดเขียนภาพชื่อเป็นเส้นต่าง ๆ ด้วยตนเอง จึงอาจตัดแปลงเป็น ถ้าผู้เล่นคนใดโยนรูปได้ตรงกับช่อง ก็ให้วาดรูปภาพนั้นพร้อมกับบอกชื่อให้ถูกต้อง ก็จะ ได้แต้ม

การประเมินผล

ตรวจสอบผลงานจากการลากเส้นต่าง ๆ และการร่อนรูป

การเล่นเกมร่อนรูป

แผนการสอนที่ ๑

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การฟังเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถฟังและปฏิบัติได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ประโยชน์ของการฟัง

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

น้ำขึ้น น้ำลง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิตามครู และร่วมกันร้องเพลง “ทะเล” พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบ

2. ครูให้นักเรียนฟังคำสั่งในการเล่นน้ำขึ้นและน้ำลง และอธิบายวิธีการเล่น

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนจับกลุ่มกันและขีดวงกลมกลุ่มละ 1 วง คอยฟังคำสั่งของครู นำขึ้นให้กระโดดเข้าวง น้ำลงให้กระโดดออกนอกวง

2. ครูและนักเรียนสนทนาถึงการเล่นว่าผู้เล่นต้องมีสมาธิในการฟัง หากไม่ตั้งใจฟังก็ทำให้ไม่เข้าใจ

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนสรุปการเล่นน้ำขึ้น น้ำลง ว่าจะต้องมีความตั้งใจฟังจึงจะเล่นแล้วเข้าใจพร้อมกับปฏิบัติตามได้

สื่อร่ายคาบ

1. แผนภูมิภาพเพลงทะเล

ทะเล ทะเล ทะเล ทะเล ทะเล ทะเล (ซ้ำ)

ลัน ลัน ลา ลัน ลัน ลา (ซ้ำ)

2. การเล่นน้ำขึ้น น้ำลง มีดังนี้

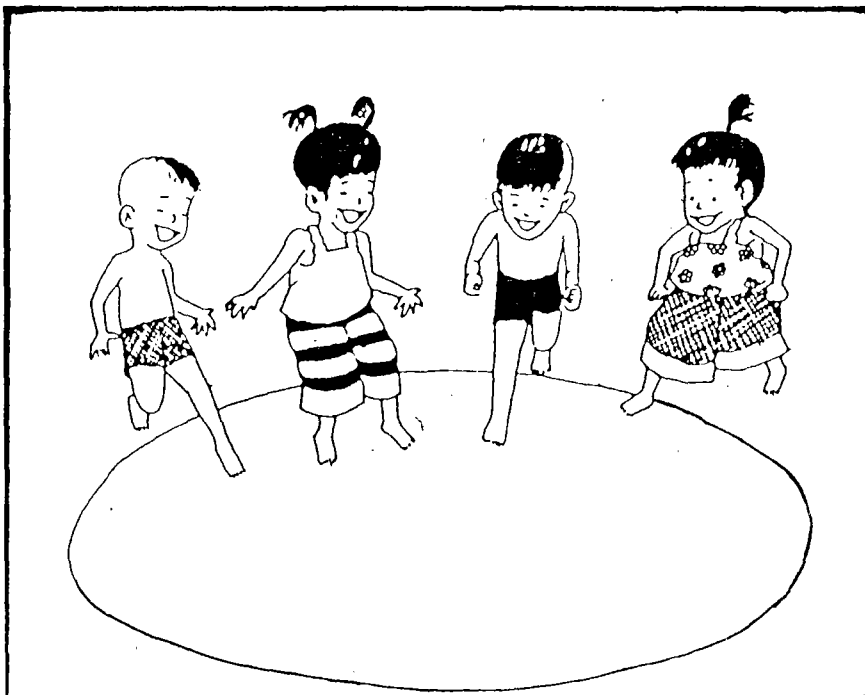
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

เขียนวงกลมที่พื้น 1 วง ภายในวงถือว่าเป็นคลอง ภายนอกวงกลมเป็นตลิ่ง ผู้เล่นทั้งหมดยืนอยู่นอกวงกลม ผู้เล่นผลัดกันเป็นหัวหน้าคนหนึ่ง เพื่อหัวหน้าบอกน้ำ “น้ำขึ้น” ทุกคนกระโดดเข้าไปในวงกลมและถ้าบอกว่า “น้ำลง” ให้กระโดดออกนอกวงกลม คนไหนอยู่ในคลองเมื่อน้ำลงหรืออยู่บนตลิ่งเมื่อน้ำขึ้นให้ถือว่าตายถูกตัดออก การบอกน้ำขึ้น น้ำลงไม่จำเป็นต้องบอกสลับกัน บอกซ้ำกันก็ได้ ควรบอกเร็ว ๆ และไม่จำเป็นต้องบอกให้ทุกคนทำตามอาจจะระบุเป็นคนที่หรือกลุ่มไป เช่น น้ำขึ้นผู้ชายทุกคน ผู้ชายก็ต้องกระโดดเข้าวง ส่วนผู้หญิงไม่ต้องหรือว่าน้ำขึ้นคนผมยาว, คนใส่กระโปรง คนเหล่านั้นก็ต้องกระโดดเข้าวง

การประเมินผล

- สังเกตจากการฟังและปฏิบัติตาม
- สัมภาษณ์จากข้อสนทนาซักถามเกี่ยวกับการเล่นน้ำขึ้น น้ำลง

การเล่นน้ำขึ้นน้ำลง

แผนการสอนที่ 10

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การรู้จักพยัญชนะ รู้จักการออกเสียงพยัญชนะได้ถูกต้องจะนำไปสู่การออกเสียงคำที่ถูกต้องในการเรียนรู้ภาษาไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถออกเสียงพยัญชนะไทยที่กำหนดได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถจับคู่พยัญชนะที่กำหนดไว้ให้กับแผนภูมิได้ถูกต้องและออกเสียงได้

เนื้อหา

เสียงพยัญชนะ

กิจกรรมการละเล่น

ร่ำวงดอกไม้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง “ร่ำวง” ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิตามครู

ขั้นสอน

1. ครูนำแผนภูมิพยัญชนะมาให้ให้นักเรียนดู ครูอ่านพยัญชนะและให้นักเรียนอ่านตาม เช่น ก, ข, ช ฯลฯ
2. ครูอ่านพยัญชนะครั้งละ 3 ตัว ให้นักเรียนอ่านตาม
3. ครูแจกดอกไม้พยัญชนะมาให้ให้นักเรียนดู และซักถามพยัญชนะแต่ละตัวจากดอกไม้พยัญชนะ
4. ครูแจกดอกไม้พยัญชนะให้กับนักเรียนแต่ละคน ให้นำไปเทียบกับแผนภูมิพยัญชนะและออกเสียงให้เพื่อน ๆ ฟัง ถ้าไม่ถูกต้องคอยแนะนำ
5. ครูอธิบายและสาธิตวิธีการเล่นร่ำวงดอกไม้ ให้นักเรียนฟังและทดลองทำ

6. ครูนำแผนภูมิเพลงมาและร้องเพลงรำวงดอกไม้ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว หลังจากนั้นให้นักเรียนร้องเพลงตามครูทีละวรรค

7. ครูให้นักเรียนนำดอกไม้พยับชุนะเหล่านั้นมากองกับพื้นและให้นักเรียนรำวงรอบดอกไม้ ครูเป่านกหวีด นักเรียนหุบดอกไม้ไปเทียบกับแผนภูมิที่ติดไว้ และออกเสียงในการละเล่นครั้งนี้ใช้ครั้งละ 5 คน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าพยับชุนะไทยมีทั้งหมด 44 ตัว มีอะไรบ้าง นักเรียนนำดอกไม้ไปเทียบเสียงอีกครั้ง เริ่มจาก ก - ฮ พร้อมกัน

สื่อรายคาบ

- อุปกรณ์ดอกไม้พยับชุนะ แผนภูมิพยับชุนะ เครื่องเคาะจังหวะ
- เพลงรำวง

เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด

ใกล้เข้าไปอีกนิด	ซิด ๆ เข้าไปอีกหน่อย
พวกหนูน้อย ๆ	ต่างทยอยกันออกมารำ
หนูเรียนแล้วหนูก็เล่น	โลดเต้นเป็นเซ่งระบำ
รำไปหัวใจชุ่มน้ำ	มาเล่นระบำกันเถิดเอ๋ย

การละเล่นรำวง มีดังนี้

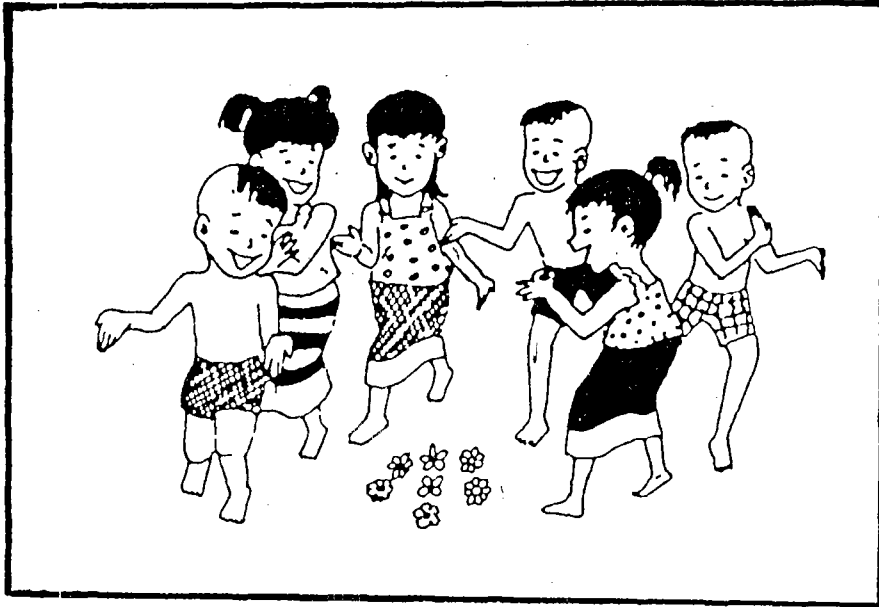
จำนวนผู้เล่น ออกมารำคราวละมาก ๆ ครูและนักเรียนร้องเพลงและให้จังหวะ

วิธีเล่น

- ให้ร้องเพลงพร้อม ๆ กัน เนื้อร้องต้องเหมาะสมแก่นักเรียน เมื่อเพลงหยุดให้ไปหุบดอกไม้พยับชุนะไทยไปติดไว้ที่แผนผังอักษรไทยให้ถูกต้อง
- ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโยงตัวพยับชุนะกับรูปภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านออกเสียงและการเคลื่อนไหวที่ถูกจังหวะ
2. สังเกตจากการฟังเสียงเมื่อสั่งให้หยุด
3. สังเกตการจับ การหยิบดอกไม้

การเล่นเกมร่ำวงดอกไม้

แผนการสอนที่ 11

ความคิดรวบยอดรายคาบ

เสียงสระในภาษาไทยมีทั้งสระเสียงสั้น และเสียงยาว การรู้จักสระ รู้จักการออกเสียงสระ ได้ถูกต้อง จะนำไปสู่การออกเสียงคำที่ถูกต้องในการเรียนรู้ภาษาไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสระได้อย่างน้อย 3 ตัว
2. นักเรียนสามารถออกเสียงสระได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าเสียงใดเหมือนกับได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เสียงสระสั้น ยาว

กิจกรรมการตะเล่่น

เสือไล่แพะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนและร่วมกันร้องเพลงร่ำวง นำไปสู่ขั้นสอน

ขั้นสอน

1. ครูนำแผนภูมิสระมาให้ให้นักเรียนดู
2. ครูอ่านนำนักเรียนอ่านตาม และครูสนทนาถึงสระว่าสระเหล่านี้มีทั้งสระเสียงสั้น และสระเสียงยาว และฝึกการออกเสียงสระสั้น - ยาว
3. ครูให้นักเรียนบอกชื่อสระที่ให้อ่านมาแล้ว ครูจะชี้ให้คนละ 3 ชื่อ
4. ครูนำสระมาวางบนโต๊ะให้สัญญาณด้วยนกหวีด ถ้าเป่าเสียงสั้นให้นักเรียนหีบสระเสียงสั้นขึ้นมา ถ้าเสียงยาวให้นักเรียนหีบสระเสียงยาวขึ้นมา

5. เมื่อหยิบมาให้แล้วนักเรียนบอกเสียงพร้อมกัน โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำ
6. ครูออกเสียงคำว่า ไก่ - ไก่, บิน - บิน, กา - กา, มา - มา ให้นักเรียนออกเสียงตามและเทียบเสียงว่าเสียงเหมือนกันหรือไม่
7. ครูให้นักเรียนนำผ้าผูกตาเล่นเสือไล่แพะ โดยเริ่มจากออกเสียงแพะ “แป๊ะ ๆ” เสือกี่ร้อง “ป๊ป” เรียกกันจากคนที่แพ่ต้องออกเสียงคำที่เสียงเหมือน เช่น กาทามหาคา

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า สระมีทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว โดยให้นักเรียนออกเสียงสระสั้น ยาวตามเสียงนกหวีดของครู และอ่านคำที่ออกเสียงเหมือนกัน
2. ให้นักเรียนเขียนสระตามรอยปะที่ครูแจกให้
3. ให้นักเรียนโยงคำกับรูปภาพที่ครูแจกให้

สื่อรายการ

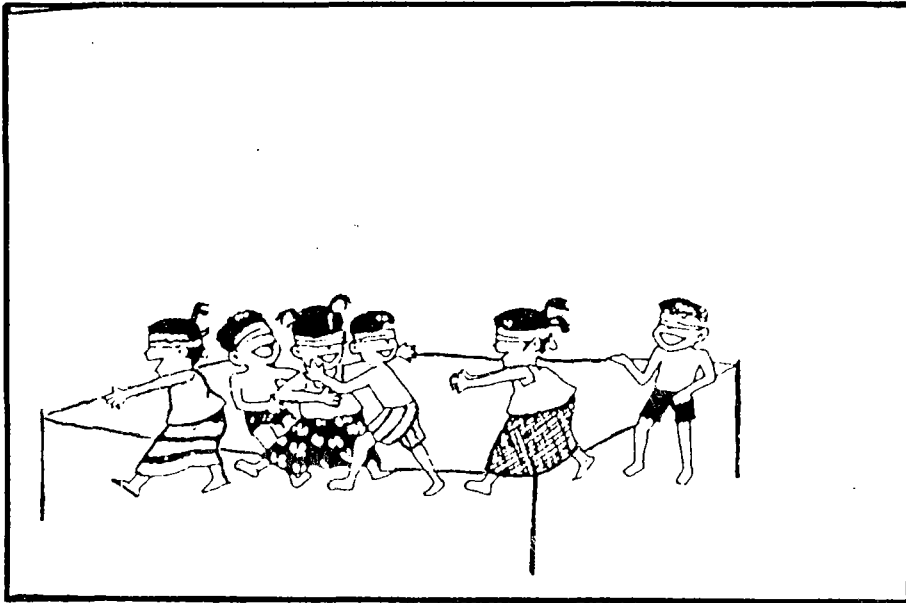
1. แผนภูมิสระ
2. นกหวีด
3. อุปกรณ์ผ้าผูกตา
การละเล่น เสือไล่แพะ มีดังนี้
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

ใช้ผ้าผูกตาผู้เล่นทุกคน ประมาณ 3 - 4 คน นอกนั้นให้จับมือล้อมวงเป็นคอก ครูให้คนเล่นจับไม้สั้นไม้ยาว ใครได้ไม้สั้นเป็นเสือ นอกนั้นเป็นแพะ จำนวนแพะมากน้อย ให้เสียยีนกลางวง แพะตัวหนึ่งร้อง “แป๊ะ ๆ” ขึ้นเป็นสัญญาณให้เสือไล่ เสือกี่ออกวิ่งไล่จับและร้อง “ป๊ป” ไปด้วย ถ้าเสือแตะถูกแพะตัวใด แพะตัวนั้นตายต้องออกจากวงทันทีจนเหลือแพะตัวเดียว ซึ่งถือว่าเป็นผู้ชนะและได้เล่นเป็นเสือคราวต่อไป จากนั้นครูให้นักเรียนที่แพ่ออกเสียงคำที่ครูกำหนด ซึ่งเป็นคำที่เสียงเหมือนกันทีละคนให้ถูกต้อง เช่น กา - กา, มา - มา, ไก่ - ไก่, กาทามหาคา, ไปไปมามา ฯลฯ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอ่านออกเสียงสระ
3. ตรวจสอบผลงานจากการหีบสระเสียงสั้น เสียงยาว
4. สัมภาษณ์การออกเสียงคำในการเล่นเกมเสือไล่แพะ

การเล่นเกมเสือไล่แพะ

แผนการสอนที่ 12

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การฝึกลากเส้นเป็นทักษะพื้นฐานในการเขียนภาษาไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถลากเส้นตามที่ครูกำหนดไว้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การจับดินสอลากเส้นพื้นฐาน

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

ข้ามคู

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนาถึงการละเล่นข้ามคู
2. ครูให้นักเรียนเล่นการละเล่นข้ามคู และกล่าวถึงการลากเส้นพื้นฐานที่นักเรียนวาด

ลงพื้นดิน

ขั้นสอน

1. ครูสาธิตการจับดินสอให้ดู
2. ครูให้นักเรียนฝึกการจับดินสอตามครู และลากเส้นตามรอยปะในกระดาษที่ครูแจกให้
3. ครูให้นักเรียนลากเส้นตามที่นักเรียนได้เล่นข้ามคูมาแล้วลงบนกระดาษตามอิสระ
4. ครูให้นักเรียนลากเส้นลงในแบบฝึกการเขียนอักษรไทยโดยครูอธิบาย
5. ครูเล่าถึงน้ำที่ไหลจากซ้ายไปขวาและให้นักเรียนลากเส้นตามคำพูดของครู
6. ครูเดินดูตามโต๊ะ ถ้านักเรียนเขียนไม่ได้ครูช่วยจับมือและค่อย ๆ ปล่อยมือแล้วให้

เขียนเอง

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนลากเส้นตามรอยประในกระดาษที่ครูแจกให้

สื่อร่ายคาบ

การละเล่น ข้ามคู มีดังนี้

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

ให้นักเรียนทุกคนขีดเส้นด้วยตนเอง ขีดเส้นขนาน 2 เส้น ห่างกันพอที่จะกระโดดข้ามได้อย่างสบาย สมมติว่าเป็นคู ให้ผู้เล่นกระโดดข้ามคูทีละคน คนที่ข้ามไม่พ้นให้กระโดดแก้ตัวอีกครั้ง ถ้ายังข้ามไม่พ้นอีกก็ให้หยุดพักการเล่นไว้ก่อน โดยดูเพื่อนเล่น

การประเมินผล

1. สังเกตจากการกระโดดและเคลื่อนไหวร่างกาย
2. ตรวจสอบผลงานจากการลากเส้น
3. สังเกตการจับดินสอ

การละเล่นข้ามคู

แผนการสอนที่ 13

ความคิดรวบยอดรายคาบ

สัตว์ที่เลี้ยงไว้ที่บ้านมีประโยชน์หลายอย่าง เช่น เป็นอาหาร ฝ้าบ้าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสัตว์ที่ตนเองพบได้
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของสัตว์เลี้ยงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

สัตว์เลี้ยง

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

พรวนล่าสัตว์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร้องเพลง “กา” พร้อมทั้งอ่านแผนภูมิเพลง “กา” ตามครู

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพไก่ แมว หมา มาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งเลียนเสียงและบอกชื่อสัตว์ในภาพ พร้อมทั้งอธิบายประโยชน์

2. ครูให้นักเรียนบอกว่าสัตว์ที่พบเห็นมีอะไรบ้าง และส่งเสียงอย่างไร
3. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่าที่บ้านเลี้ยงสัตว์อะไรไว้ มีประโยชน์อย่างไร

4. ให้นักเรียนจับบัตรภาพสัตว์แล้วส่งเสียงร้องของสัตว์ที่จับได้

5. ให้นักเรียนระบายสีภาพสัตว์ที่ครูแจกให้

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันบอกชื่อสัตว์และประโยชน์ของสัตว์เลี้ยงที่นักเรียนเล่นในการเล่นเกมพรานล่าสัตว์

2. ครูให้นักเรียนเล่นเกมพรานล่าสัตว์ โดยใช้ผ้าปิดตา หมอน 1 ใบ ให้นักเรียนส่งเสียงสัตว์ในการเล่น โดยครูบอกประโยชน์ของสัตว์เลี้ยงว่ามีอะไรบ้าง เช่น ใช้เป็นอาหาร ให้ความเพลิดเพลิน ใช้ทำงาน ฯลฯ

สื่อรายนาม

1. อุปกรณ์ผ้าผูกตา
2. การเล่นเกม พรานล่าสัตว์ มีดังนี้
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

เพลงกา

กา กา กา มั่นรื่อง กา กา ออกไปหากิน
เข้าตรู่ทิ้งรังไปสิ้น (ซ้ำ ๆ) ออกไปหากินมั่นรื่อง กากา

วิธีเล่น

ครูหรือผู้กำกับใช้ผ้าปิดตานายพรานแล้วให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปทางซ้ายมือของคนจะเคลื่อนไปที่ที่นั่งก็แล้วแต่จะตกลงกันเงียบ ๆ ไม่ให้พรานรู้ พรานเดินไปที่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง วางหมอนลงบนตักและนั่งบนหมอน พร้อมกับพูดว่า “หมูเอ๋ยร้องให้ฟังซิ” คนที่ถูกทับจะต้องร้องเป็นเสียงหมูสามหน พรานจึงทายชื่อผู้นั้น ถ้าทายถูกผู้นั้นจะต้องเป็นพรานแทน แต่ถ้าทายชื่อผิดพรานก็ต้องลุกขึ้นไปทายชื่อผู้อื่นต่อไป

นอกจากทำเสียงหมูแล้วจะให้ทำเสียงสัตว์อื่น ๆ เช่น เสียงไก่ขัน หมาเห่า เป็ดร้อง วัวร้อง ฯลฯ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบสนองของนักเรียน โดยการร้องเสียงสัตว์ต่าง ๆ
2. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมและทายชื่อเพื่อนที่เล่น
3. สังเกตจากการฟัง พูด ตามครู
4. สังเกตจากการอ่าน แผนภูมิเพลง
5. ตรวจสอบการระบายสีและทำแบบฝึกหัด

การเล่นเกมพรวนล่าสัตว์

แผนการสอนที่ 14

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การฝึกทักษะการเขียนเส้นพื้นฐานเบื้องต้นนำไปสู่การเขียนพยัญชนะได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถลากเส้นตามแบบที่กำหนดให้ได้ถูกต้องตามวิธี

เนื้อหา

เส้นพื้นฐานที่นำไปสู่การเรียนรู้

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

จุงนางเข้าห้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนการร้องเพลงกา

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายและสาธิตการละเล่นจุงนางเข้าห้องเป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู
2. ครูให้นักเรียนเล่นการละเล่นจุงนางเข้าห้อง โดยให้ทอดเบี้ยคว่ำได้ 1 คะแนน ถ้าเบี้ยหงายได้ 0 คะแนน จากเบี้ย 5 ตัว เมื่อเบี้ยเกินถึงตัวใดก็ใช้ชอล์กสีทำเครื่องหมาย และลากเส้นตารางกันหอยตามรอยปะที่ครูแจกให้
3. ครูให้นักเรียนลองใช้นิ้วมือลากเส้นตามตารางนั้นด้วยตนเอง และให้นำแผ่นกระดาษขึ้นมาขีดเส้นเลียนแบบการตีตารางกันหอย

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันเล่นจุงนางเข้าห้องด้วยตนเอง และแต่ละคนในกลุ่มทำเครื่องหมาย เมื่อเบี้ยของตนเดินถึง โดยครูเป็นผู้แนะนำ และครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปถึงเส้นที่นักเรียนได้พบในการละเล่นจุงนางเข้าห้อง

สื่อร่ายคาบ

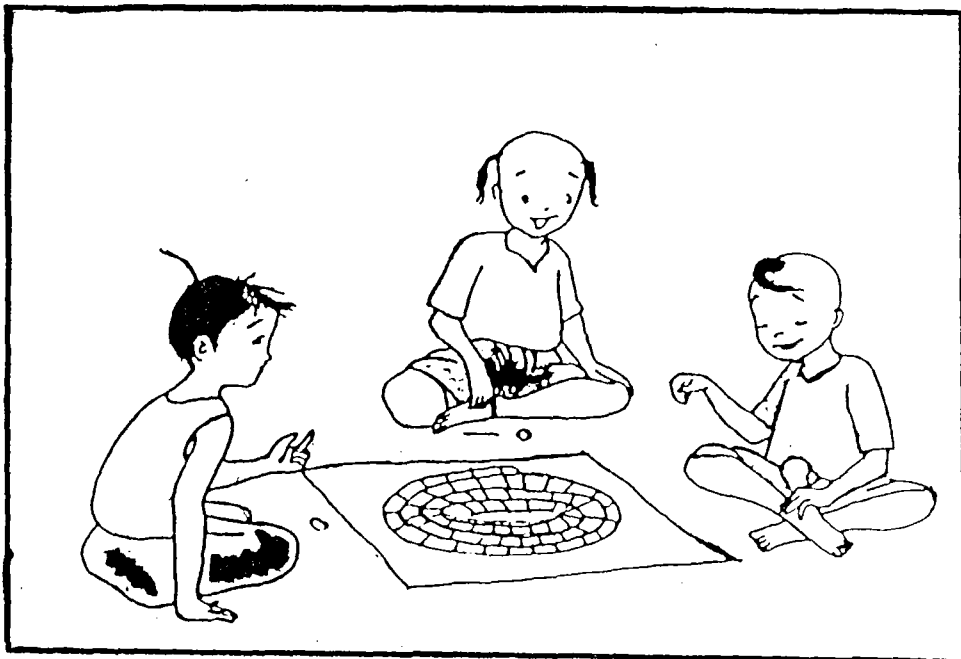
1. แบบฝึกการเขียนภาษาไทย
2. อุปกรณ์แผนภูมิตารางกับหอย, เบี้ย
3. การเล่นเกม จุงนางเข้าห้อง มีดังนี้
จำนวนผู้เล่นชุดละ 3 คน

วิธีเล่น

ใช้แผ่นกระดาษซึ่งตีตารางเป็นรูปก้นหอย และเบี้ยสำหรับทอด 5 ตัว จับไม้สั้น ไม้ยาวว่าใครได้ทอดเบี้ยก่อน และตกลงกันว่าจะนับทางหงายหรือคว่ำ ถ้าทอดเบี้ยได้เท่าไรก็นับเดินไปเท่านั้น ถ้าเบี้ยคนที่สองหรือสามไปตกช่องเดียวกับคนแรกก็เตะคนแรก กลับลงมา ถ้าใครได้จนถึงนางในห้องก็จุงนางออก แล้วนับตารางตามวิธีเดิม ถ้าจุงมาแล้วมาเจอใครมาตกช่องนั้นพอดี ผู้นั้นมีสิทธิ์จุงนางแทน ถ้าใครจุงนางออกมาได้เป็นผู้ชนะ

การประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงานจากการเขียนแบบฝึกหัด
2. สังเกตจากการนำเข้าร่วมกิจกรรม
3. สังเกตจากการฟังคำสั่ง การร้องเพลง

การเล่นเกมจุงนางเข้าห้อง

แผนการสอนที่ 15

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การรู้จักวันเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเล่าประสบการณ์ในแต่ละวันได้
2. นักเรียนสามารถบอกชื่อวันทั้งเจ็ดได้
3. นักเรียนบอกวันเกิดของตนเองได้

เนื้อหา

คำและข้อความที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

วันทั้งเจ็ด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนท่องสัปดาห์หนึ่งมี 7 วัน พร้อมทั้งครูอธิบาย

ขั้นสอน

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับวันทั้งเจ็ดและสี่ประจำวัน
2. ครูนำแผนภูมิวันทั้ง 7 มาอ่านให้ฟังและสนทนาถึงสี่ประจำวัน
3. ครูบอกนักเรียนว่ามีวันทั้งหมด 7 วัน คือ วันอาทิตย์, วันจันทร์, วันอังคาร, วันพุธ, วันพฤหัสบดี, วันศุกร์, วันเสาร์
4. ครูถามนักเรียนถึงวันทั้ง 7 ว่าวันใดไม่ต้องมาเรียนและวันใดบ้างที่ต้องมาโรงเรียน
5. ครูให้นักเรียนนึกดูว่าในแต่ละวันที่ผ่านมานักเรียนได้ทำอะไรบ้าง โดยให้ออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง
6. ครูบอกวันเกิดของนักเรียนทุกคน
7. ครูให้นักเรียนเล่นการละเล่นบ้านทั้งเจ็ดตามวันเกิดของนักเรียน

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนบอกชื่อวันทั้งหมดว่ามีกี่วันใน 1 สัปดาห์ และในสัปดาห์หนึ่งมีวันอะไรบ้าง วันใดไม่ต่อมาเรียน และวันใดมาเรียน และบอกวันเกิดของตนแต่ละคนให้เพื่อนฟัง
2. ให้นักเรียนระบายสีในแผ่นกระดาษที่ครูแจกให้คือสีประจำวันเช่น วันอาทิตย์ สีแดง

สื่อรายนาม

1. แผนภูมิวันทั้ง 7
2. อุปกรณ์ลูกบอลเล็ก 1 ลูก
3. การละเล่นวันทั้ง 7 มีดังนี้
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

ให้ผู้เล่นที่เกิดในแต่ละวันมาขึ้นเป็นวงกลม เหลืออีก 1 คน ยืนกลางวง ทำหน้าที่ปาลูกบอลลงที่พื้นแรง ๆ เพื่อให้เด็งขึ้นสูง แล้วเรียกชื่อวันตามที่ตัวเองเกิด คนที่มีชื่อตรงกับวันนั้นต้องรับ ถ้าหากคนที่ถูกเรียกชื่อรับไม่ได้ ลูกบอลตกถึงพื้น คนเล่นคนอื่น ๆ ต้องรีบหนีทันที อย่าให้คนรับลูกบอลไม่ได้มีเวลาเก็บลูกบอลมาขว้างตนได้ คนที่รับลูกบอลไม่ได้และคนที่ถูกปาถูก เสียคะแนนครั้งละ 1 คะแนน เมื่อหมดเวลาเล่นผู้เล่นที่ไม่ถูกหักคะแนนเลยหรือเสียคะแนนน้อยที่สุดเป็นผู้ชนะ เวลาในการเล่นครูเป็นผู้กำหนด

การประเมินผล

1. สัมผัสจากการฟังเสียงเรียกชื่อวันที่มอบให้ตนเอง
2. สัมผัสจากการบอกชื่อวันทั้งเจ็ด
3. สัมผัสจากการอ่านแผนภูมิวันทั้งเจ็ด
4. สัมผัสจากการระบายสี

แผนการสอนที่ 16

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การฝึกเขียนเส้นเบื้องต้นนำไปสู่การเขียนตัวอักษรในพยัญชนะได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถลากเส้นตามแบบที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เส้นนำไปสู่การเขียนตัวอักษร

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ตีวงล้อ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร้องเพลง “กลมและเหลี่ยม” ให้เร็วขึ้น เร็วขึ้น พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบ

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนเส้นต่าง ๆ ที่นักเรียนเคยเรียนผ่านมาแล้ว คือ สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม เส้นตรง โดยให้เขียนตามครูบอกบนกระดานดำทีละคน

2. ครูสาธิตการหมุนของวงล้ออย่าง หมุนจากซ้ายไปขวา จากขวาไปซ้าย หมุนจากหน้าไปหลัง จากหลังไปหน้า และให้นักเรียนลองทำดูบ้าง

3. ครูให้นักเรียนทำท่าที่ตีวงล้อ และวงกลม และใช้นิ้วเขียนในอากาศ ถึงการหมุนของวงกลมจะเป็นวงกลม และครึ่งวงกลม

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเขียนตามรอยปะ วงกลม และครึ่งวงกลม

สื่อร่ายกาย

1. อุปกรณ์วงล้อรถจักรยานหรือรถยนต์และไม้ตีวงล้อ
2. การเล่นเกมตีวงล้อ มีดังนี้

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

เพลง กลมและเหลี่ยม

กลม กลม และเหลี่ยม

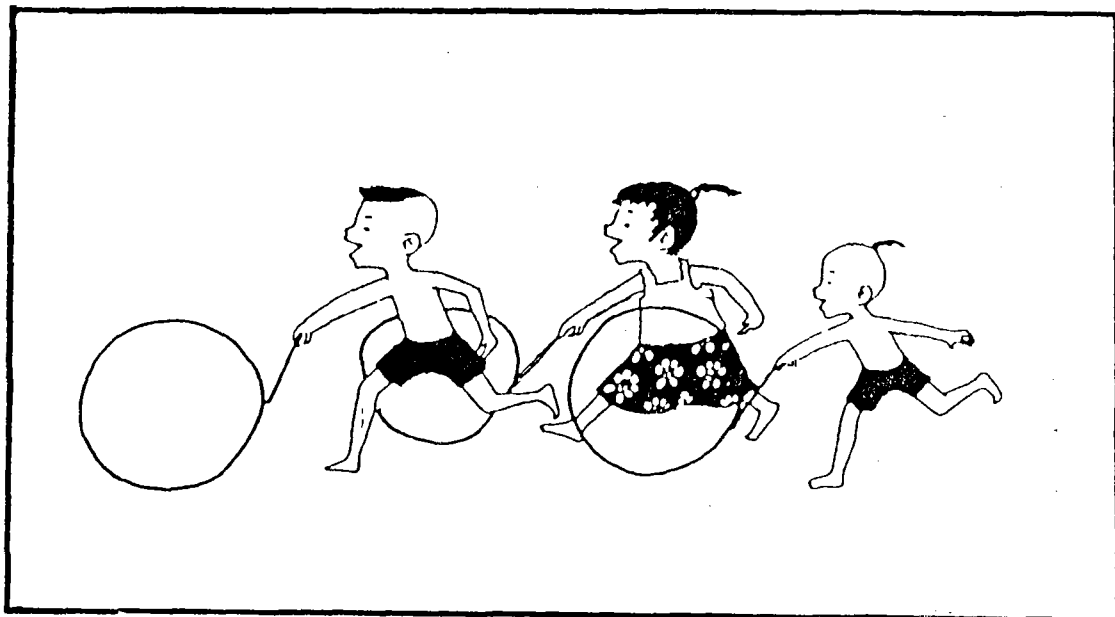
เหลี่ยมและกลม กลม กลม และเหลี่ยม

วิธีเล่น

ให้ผู้เล่นใช้ไม้ตีวงล้อให้กลิ้งไป ให้รู้จักประคองวงล้อ ให้รู้จักชะลอล้อ ให้รู้จักหยุดวงล้อแล้วไม่ให้จับ หรือให้นักเรียนทำตามคำสั่งครู เช่น ให้ตีวงล้อถึงเส้นชัย ใครถึงก่อนชนะ แข่งขันทีละ 2 - 3 คน หรือแบ่งเป็นที่ ผู้ที่ยังไม่ได้แข่งขันให้เชียร์เพื่อน

การประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังคำสั่ง การส่งเสียงเชียร์ การใช้กล้ามเนื้อมือ ประสาทสัมผัส
2. สังเกตจากการทำแบบฝึกหัด

การเล่นเกมตีวงล้อ

แผนการสอนที่ 17

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การพูดไพเราะ เป็นการพูดที่ถูกต้องตามกาลเทศะ และถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการติดต่อสื่อสาร กับผู้อื่นในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกได้ว่าคำพูดไพเราะและถูกต้องตามกาลเทศะ

เนื้อหา

การพูดไพเราะ ไม่ไพเราะ

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขายแตงโม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร้องเพลง พูดให้ไพเราะ

ขั้นสอน

1. ครูสนทนาถึงการพูดของนักเรียน ว่าการพูดไพเราะ และไม่ไพเราะ สิ่งไหนดีกว่ากัน
2. ครูสนทนากับถึงการพูดของแม่ค้าว่าแม่ค้าบางคนพูดไพเราะ และบางคนพูดไม่

ไพเราะ

3. ให้นักเรียนเล่นการละเล่นขายแตงโม ครูอธิบายการละเล่นพร้อมกับกติกาในการเล่น ในการเล่นจะมีการสนทนา ดังนี้

แม่ค้า	=	สวัสดิ์ ชื่อแตงโมใหม่ค่ะ
คนซื้อ	=	แตงโมสวยดี ขายลูกละเท่าไรค่ะ
แม่ค้า	=	ลูกละ 5 บาทค่ะ
คนซื้อ	=	ขอโทษนะคะ เลือกได้ไหมค่ะ
แม่ค้า	=	ได้ค่ะ ตัดก็ได้ เาะก็ได้ ชิมก็ได้ ค่ะ

4. ครูมีการเล่นให้นักเรียนฝึกพูดใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม โดยมีคำว่า สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ ซึ่งครูเป็นผู้แนะนำ

5. ครูอธิบายถึงการพูดไพเราะ แม้คำพูดไพเราะก็ย่อมจะมีคนซื้อของเยอะ หากแม่ค้าพูดไม่ไพเราะก็ไม่มีใครต้องการซื้อของ เหมือนกับนักเรียน ถ้าเพื่อนพูดไพเราะเราก็ต้องการที่จะพูดด้วย ถ้าพูดไม่ไพเราะก็ไม่มีใครต้องการพูดด้วย

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการเล่นขายแถมโม และคำพูดต่าง ๆ ที่ใช้ในการเล่น และช่วยกันสรุปคำที่จะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ว่าเราจะต้องใช้คำเหล่านี้เพื่อมารายท เป็นที่น่ายินดีแก่ผู้ที่พบเห็น

สื่อรายการ

1. แผนภูมิเพลง
2. การเล่นเกมขายแถมโม มีดังนี้
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

เพลง พูดให้เพราะ

พูดให้เพราะ ไพเราะหน่อยซิหนู

พูดกับครู หรือกับใคร ๆ พูดค่ะ พูดขา พูดครับ พูดผม

ทุก ๆ ครั้งไป หน้าตาแจ่มใส ไหนลองพูดหน่อย

สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ ขอบคุณครับ ขอบคุณค่ะ ขอโทษครับ

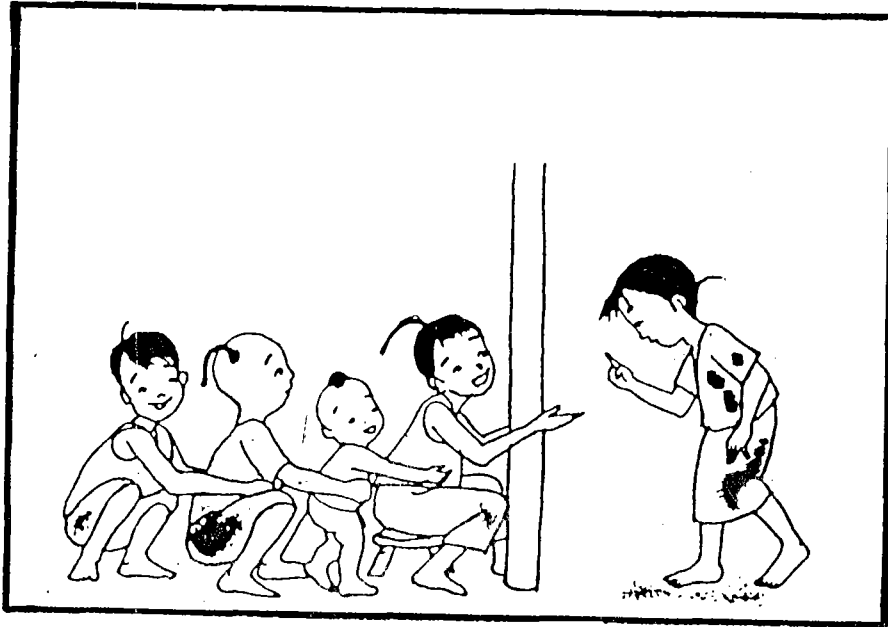
ขอโทษค่ะ

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นเป็นคนที่ซื้อ 1 คน คนขาย 1 คน คนขายจะต้องนั่งเป็นหลักให้คนที่เหลือเป็นแถมโม นั่งจับสะเอวต่อ ๆ กันไป คนขายจะถามว่า “จะซื้อไปไหนคะ” ผู้ซื้อจะเอานิ้วชี้ศีรษะเหมือนคิดแถมโม แล้วบอกว่าต้องการไปไหน คนขายให้คนที่ซื้อหยิบแถมโมเอง ซึ่งแถมโมพยายามนั่งจับสะเอวกันแข็ง ๆ ยึดกันไว้ไม่ยอมปล่อย ถ้าคนที่ซื้อหยิบออกไปได้ก็จะมาเป็นคนที่ซื้อคนต่อไป ซึ่งในการเล่นการพูดโต้ตอบกัน

การประเมินผล

1. สังเกตจากการพูด เจรจาโต้ตอบ
2. สังเกตจากการฟัง
3. สังเกตจากการอ่าน และการใช้คำถาม

การเล่นเกมขายเตงโม

แผนการสอนที่ 18

ความคิดรวบยอดรายคาบ

ทุกคนมีชื่อของตัวเอง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกชื่อตนเองได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ชื่อตนเอง

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

บุรุษไปรษณีย์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนร้องเพลง “(ชื่อตนเอง) อยู่ไหน”

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนชื่อนักเรียนทีละคน โดยให้นักเรียนแนะนำตนเอง
2. ครูเรียกชื่อนักเรียนทีละคนแล้วให้ยกมือขึ้น
3. ครูอธิบายวิธีการเล่น บุรุษไปรษณีย์ โดยใช้จดหมายเป็นสื่อ

ขั้นสรุป

ครูสรุปชื่อและนามสกุลของนักเรียนอีกครั้ง โดยให้นักเรียนทวนชื่อของตน พร้อมกับเรียกชื่อเพื่อน ๆ อีก 1 คน

สื่อรายคาบ

1. จดหมาย กลองพัสดุ โทรศัพท์
2. การเล่นเกม บุรุษไปรษณีย์ มีดังนี้

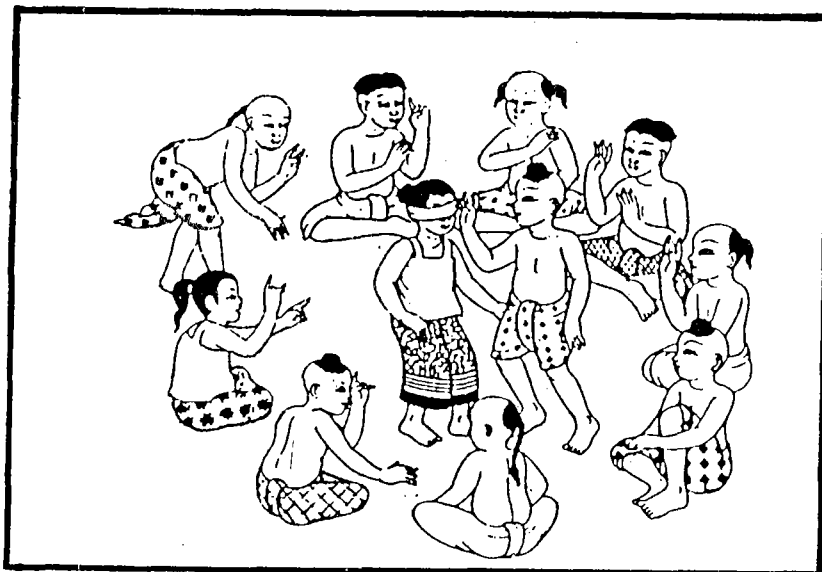
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดผู้เล่น

วิธีเล่น

มี 1 คน เป็นบุรุษไปรษณีย์ คนอื่น ๆ นั่งเป็นวงกลม บุรุษไปรษณีย์จะเดินรอบวงแล้วทิ้งจดหมายลงที่ข้างหลังคนใดคนหนึ่ง พร้อมกับพูดว่า “จดหมายถึง ถ้าเขาเรียกชื่อถูกคนที่ได้รับจดหมายจะได้เป็นบุรุษไปรษณีย์ไปรอบจนถึงที่ของตน ถ้าตะต้องบุรุษไปรษณีย์ได้เขาก็จะได้เป็นบุรุษไปรษณีย์ในตาต่อไป ถ้าหากบุรุษไปรษณีย์เรียกชื่อไม่ถูก เขาต้องเดินเข้าไปสู่กลางวง ส่วนคนที่ได้รับจดหมาย ก็จะทำหน้าที่เป็นบุรุษไปรษณีย์แทน และอาจเปลี่ยนการพูดส่งจดหมาย เป็นส่งพัสดุ โทรเลข ฯลฯ บ้าง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการพูดชื่อตนเอง และชื่อเพื่อน
2. สังเกตจากการฟังเพื่อนเรียกชื่อ
3. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตจากการบอกชื่อตนเองและบอกชื่อเพื่อน

การละเล่นบุรุษไปรษณีย์

แผนการสอนที่ 19

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การระวังรักษาหนังสือเป็นสิ่งที่ดีควรกระทำ เพราะสามารถทำให้หนังสืออยู่ในสภาพดี และประหยัดอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการทำให้หนังสือขาดได้
2. นักเรียนสามารถระวังหนังสือขาดได้

เนื้อหา

การระวังรักษาหนังสือ

กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

หมากแดง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำหนังสือขาดออกมาให้นักเรียนดู แล้วสนทนาถึงหนังสือขาด

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายถึงการที่ทำให้หนังสือขาด การระวังรักษาหนังสือ การซ่อมแซมหนังสือ การเปิด การปิด การเก็บรักษา

2. ครูอธิบายถึงการละเล่นหมากดั่ง พร้อมกติกาการละเล่น

3. ให้นักเรียนเล่นการละเล่นหมากดั่ง

4. ครูให้นักเรียนที่ถูกดั่งไปดั่งมา ตอบคำถามครู ครูเป็นคนถามความรู้สึกเมื่อตนเองถูกดั่ง

5. ครูเปรียบเทียบนักเรียนที่ถูกดั่ง กับหนังสือที่ขาด มีความเจ็บปวดเหมือน ๆ กัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการระวังรักษาหนังสือ การเปิดการปิดหนังสือ รวมทั้งช่วยกันซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด

สื่อรายคาบ

1. หนังสือขาด
2. การเล่นเกมกติก มีดังนี้
จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ชิดเส้นกันแดนของทั้ง 2 ฝ่าย ยืนเป็นแถวห่างจากเส้นเขตแดนของตน ครูให้สัญญาณทั้งสองฝ่ายก็รีบเข้าหากันเป็นคู่ แล้วพยายามนุดหรือดึงหรืออุ้มอีกฝ่ายหนึ่งเข้าแดนของตน ถ้าผู้ใดเห็นพวกของตนถูกนุด เข้าช่วยแย่งตัวคืนได้ คนที่ถูกนุดเข้าไปอยู่ในแดนของฝ่ายตรงข้ามถือว่า ตาย ผู้ที่ถูกนุดได้แล้วออกไปช่วยพวกของของตนไม่ได้ เมื่อหมดเวลาฝ่ายใดเหลือมากกว่าฝ่ายนั้นเป็นผู้ชนะ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการสนทนาซักถาม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนที่ 20

ความคิดรวบยอดรายคาบ

การฝึกเขียนอย่างถูกวิธีทำให้เขียนเป็นเร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนพยัญชนะที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

แบบพยัญชนะสำหรับฝึกฝนเขียน

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ตกลปลา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนท่องพยัญชนะ ก - ฮ พร้อม ๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูนำปลาที่ตรงกลางเป็นรูปพยัญชนะให้นักเรียนดู ให้นักเรียนอ่านตามครู
2. ครูอธิบายการเล่นตกลปลา และให้นักเรียนตกลปลา เมื่อตกได้พยัญชนะตัวใด ก็ให้เขียนพยัญชนะนั้นลงในสมุด พร้อมกับพูดว่าตัวที่เขียนคือพยัญชนะตัวใด

ขั้นสรุป

ครูทบทวนพยัญชนะต่าง ๆ พร้อม ๆ กันอีกครั้ง และให้ทำแบบฝึกหัดเขียนอักษรไทย

สื่อรายคาบ

1. อุปกรณ์กล่องกระดาษ ตัดกระดาษเป็นรูปปลา มีตัวพยัญชนะ
2. การเล่นตกลปลา มีดังนี้

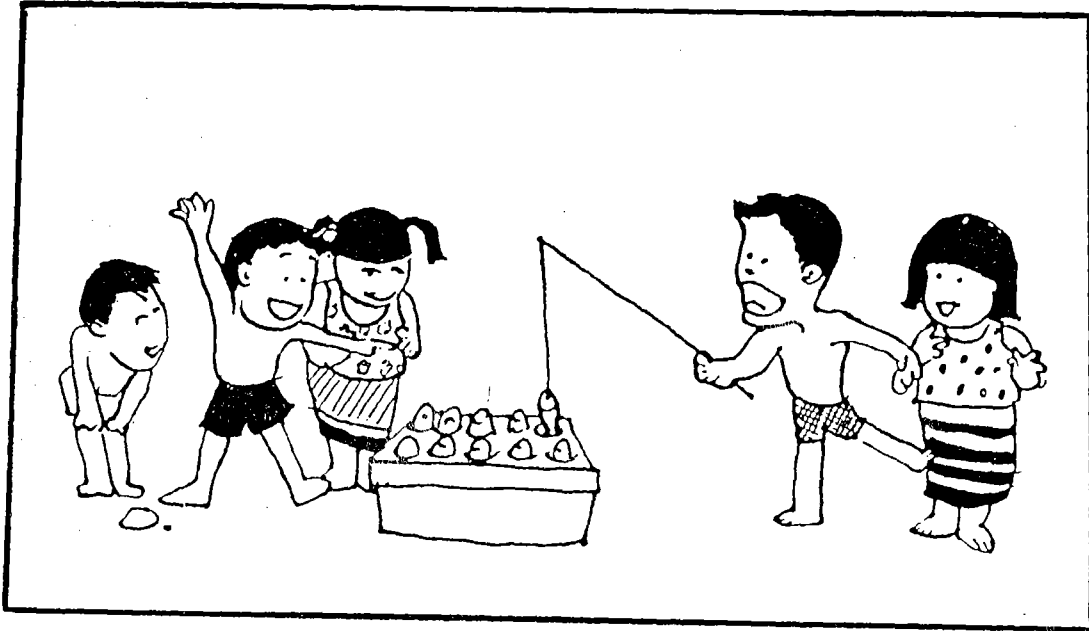
จำนวนผู้เล่น ทีละคน หรือหลายคน

วิธีเล่น

เจาะรูปลาโต ๆ ทำเป็นตาปลา และให้นักเรียนเอาเบ็ดมาดกปลา ได้ครั้งละ 1 ตัว โดยผลัดกัน เมื่อตกได้แล้ว อ่านพยัญชนะให้เพื่อนฟัง แล้วเขียนตัวพยัญชนะนั้นลงในสมุด

การประเมินผล

สังเกตจากการพูด ฟัง อ่าน เขียน

การเล่นเกมปลา

คู่มือ

แบบทดสอบความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง

แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อวัดและประเมินผลความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย มีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความรู้ความหมายของคำและประโยค
- ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดการจำแนกสายตา
- ตอนที่ 3 แบบทดสอบวัดการจำแนกเสียงและความเข้าใจในการฟัง
- ตอนที่ 4 แบบทดสอบวัดการใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน
- ตอนที่ 5 แบบทดสอบวัดการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์

รายละเอียดของแบบทดสอบมีดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความรู้ความหมายของคำและประโยค มีข้อสอบทั้งหมด 10 ข้อ ให้นักเรียน (X) รูปภาพที่ครูอ่านให้ฟัง

ตัวอย่าง ให้นักเรียน (X) “ระฆัง”

เมื่อนักเรียนเข้าใจก็ให้นักเรียนเริ่มลงมือทำ ครูจะอ่านให้ฟังข้อละ 2 ครั้ง

ในตอนี่ 1 ดังนี้

- ข้อที่ 1 (X) ทับรูป “คุณครู”
- ข้อที่ 2 (X) ทับรูป “โรงเรียน”
- ข้อที่ 3 (X) ทับรูป “ห้องเรียน”
- ข้อที่ 4 (X) ทับรูป “โต๊ะครู”
- ข้อที่ 5 (X) ทับรูป “ห้องพยาบาล”
- ข้อที่ 6 (X) ทับรูป “กระเป๋า”

- การรู้ความหมายของประโยค ให้นักเรียน (X) ทั้รูปที่แสดงอาการตามที่ครูบอก
 ตัวอย่าง ให้นักเรียน (X) ทั้รูป “ไ้กำลังบิน”
 ข้อที่ 7 (X) ทั้รูป “นักเรียนกำลังไปโรงเรียน”
 ข้อที่ 8 (X) ทั้รูป “นักเรียนกำลังเขียนหนังสือ”
 ข้อที่ 9 (X) ทั้รูป “เด็กขี่จักรยาน”
 ข้อที่ 10 (X) ทั้รูป “นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะ”

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดการจำแนกสายตา ครูให้นักเรียน (X) ทั้รูปที่ต่างจาก
 ภาพอื่น ๆ

ตัวอย่าง (X) ทั้รูปสี่ที่ต่างจากรูปอื่น ๆ
 เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วให้ลงมือทำ ข้อสอบทั้งหมดมี 10 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบทดสอบวัดการจำแนกเสียงและความเข้าใจเรื่อง ให้นักเรียน (X)
 ทั้รูปเสียงที่ได้ยิน โดยครูเปิดเทปบันทึกเสียงให้ฟัง

- ตัวอย่าง (X) ทั้รูปภาพที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง ครูเปิดเสียง “เด็กร้องไห้”
 เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วให้ลงมือทำ ข้อสอบทั้งหมดมี 10 ข้อ
 ข้อที่ 1 (X) ทั้รูปภาพที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง ครูเปิดเสียง “เด็กร้องไห้”
 ข้อที่ 2 (X) ทั้รูปภาพที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง ครูเปิดเสียง “รถจักรยานยนต์”
 ข้อที่ 3 (X) ทั้รูปภาพที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง ครูเปิดเสียง “จานหล่น”
 ข้อที่ 4 (X) ทั้รูปภาพที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง ครูเปิดเสียง “คนตอกตะปู”
 ข้อที่ 5 (X) ทั้รูปภาพที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียง ครูเปิดเสียง “แมว”

ความเข้าใจในการฟัง ครูเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง (X) ตอบจากข้อคำถามในแต่ละข้อ
ข้อสอบทั้งหมดมี 5 ข้อ และเรื่องมี 3 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 ในวันเปิดเรียน คุณครูกล่าวคำสวัสดี กับนักเรียน และนักเรียนก็ออกมา
แนะนำตนเองและกล่าวคำสวัสดีกับเพื่อน ๆ มีนักเรียนคนหนึ่งไม่สนใจครู จนครูต้องตักเตือน และ
ให้นักเรียนให้เรียบร้อย

ข้อที่ 6 (X) ทับรูป “คุณครูกล่าวคำสวัสดีกับนักเรียน”

ข้อที่ 7 (X) ทับรูป “นักเรียนออกมาแนะนำตนเองและกล่าวคำสวัสดีกับเพื่อน”

ข้อที่ 8 (X) ทับรูป “นักเรียนไม่ตั้งใจฟังครู”

เรื่องที่ 2 เพลงฝนตก

ฝนตกจ๊กจ๊ก มือซ้ายหิ้วปลา มือขวาหิ้วผัก พอถึงที่พัก วางผักวางปลา

ข้อที่ 9 (X) ทับรูปมือ “ซ้าย”

เรื่องที่ 3 หนูหน้อยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเป็นเด็กที่ขยันไปโรงเรียน
ทุก ๆ วัน หนูหน้อยจะทำหน้าที่ดูบ้านเมื่อกลับมาตอนเย็น ๆ และเมื่ออยู่ที่โรงเรียนหนูหน้อยจะ
ช่วยเพื่อน ๆ กวาดห้องเรียนเพื่อให้ห้องเรียนสะอาด และช่วยดูแลต้นไม้ให้คงงามอยู่เสมอ ใคร ๆ ก็
รักหนูหน้อย คุณครูชมหนูหน้อยว่า เป็นนักเรียนที่น่ารักและขยัน

ข้อที่ 10 หน้าที่ของหนูหน้อยเมื่ออยู่บ้านทำอะไร ให้นักเรียน (X) งานที่หนูหน้อยทำ

ตอนที่ 4 แบบทดสอบวัดการใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน โดยให้นักเรียน
ลากเส้นตามทิศทางของลูกศรที่กำหนดไว้ ข้อสอบมีทั้งหมด 8 ข้อ

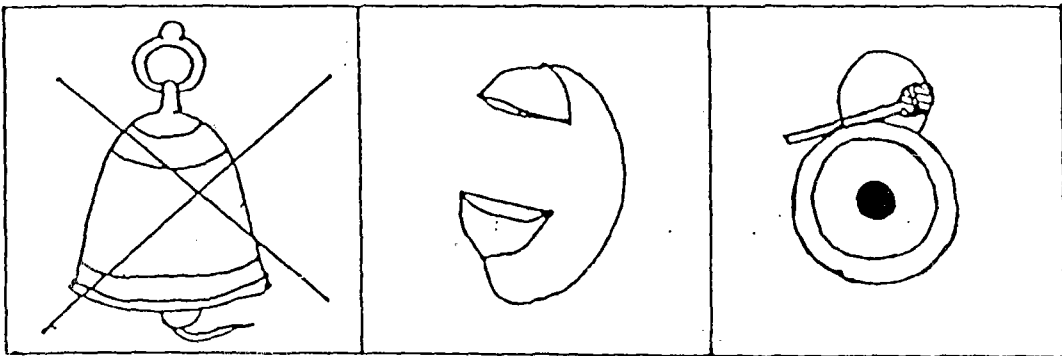
ตอนที่ 5 แบบทดสอบวัดการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์ โดยให้
นักเรียนโยงภาพให้สัมพันธ์กับคำ

ตัวอย่าง โยงภาพตา ให้ตรงกับคำว่า ตา
เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วให้นักเรียนลงมือทำ ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ

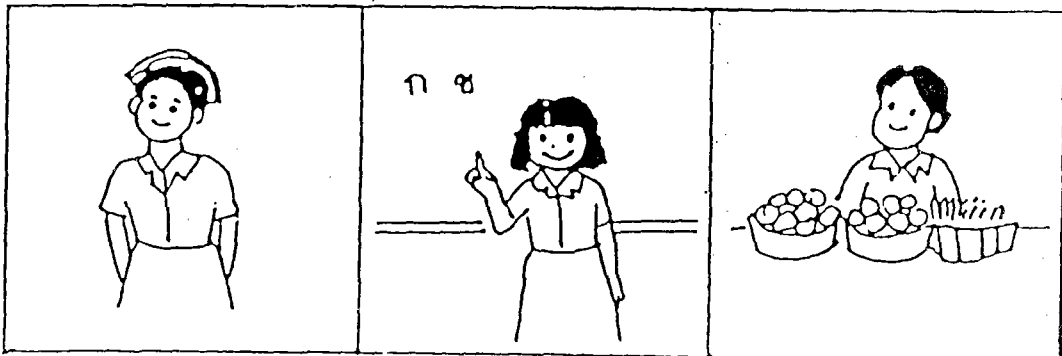
ตอนที่ 1

การรู้ความหมายของคำ

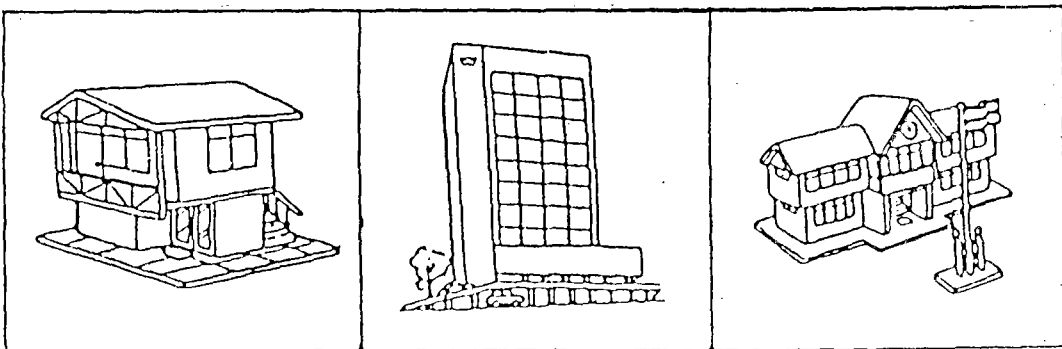
คำสั่ง (X) ทั้รูปที่ครูอ่านให้ฟัง
ตัวอย่าง

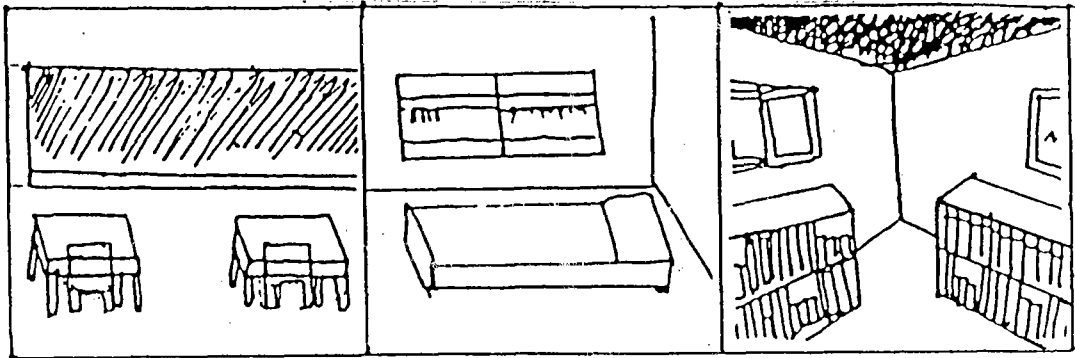
1

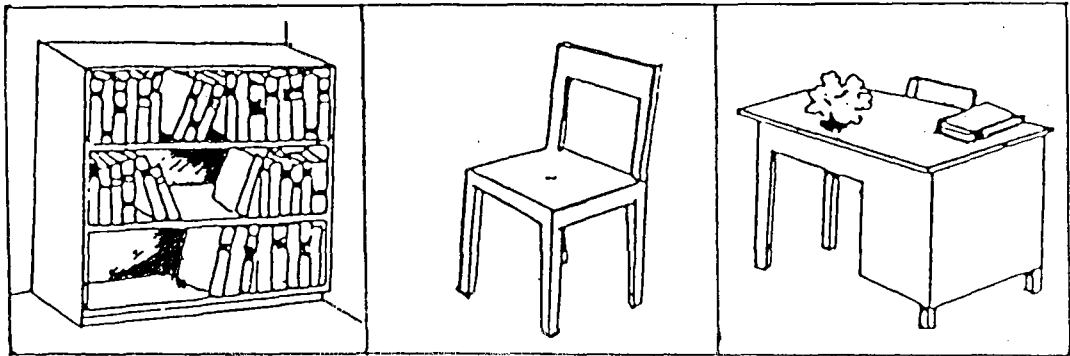
2

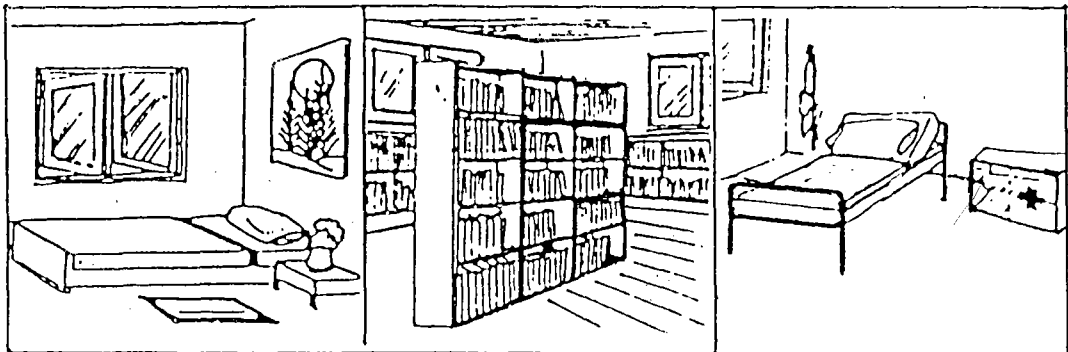
3

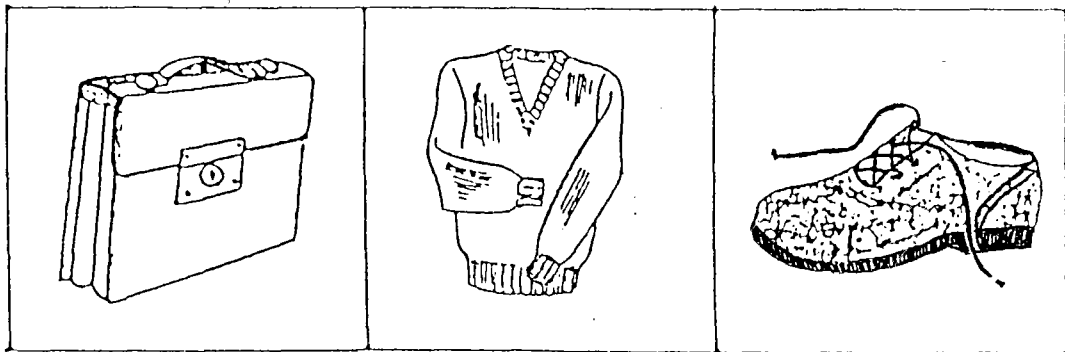
4

5

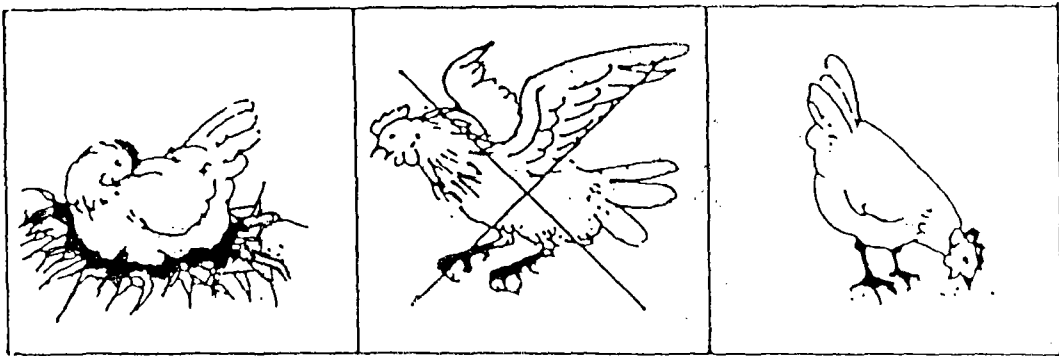
6

การรู้ความหมายของประโยค

คำสั่ง (X) ทั้รูปที่แสดงอาการตามที่ระบุออก

ตัวอย่าง จง (X) ทั้รูป ไ้ก่กำลังบิน

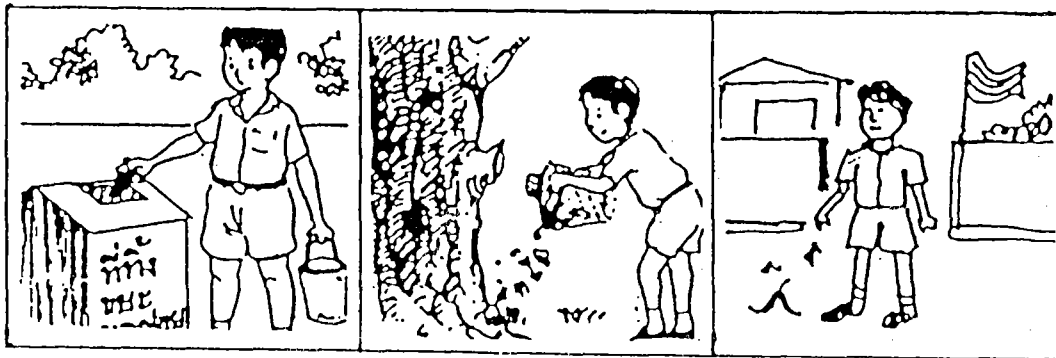
7

8

9

10

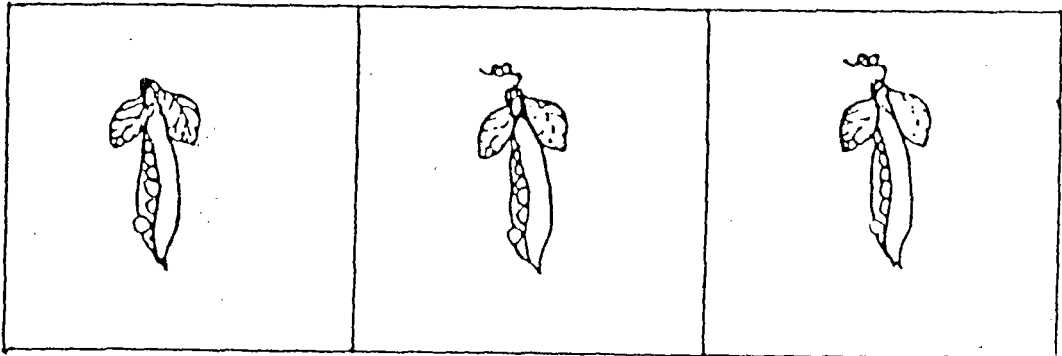
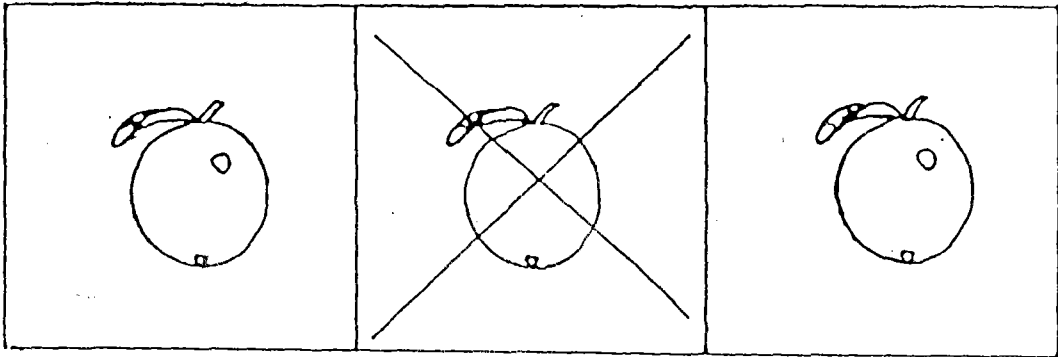

ตอนที่ 2

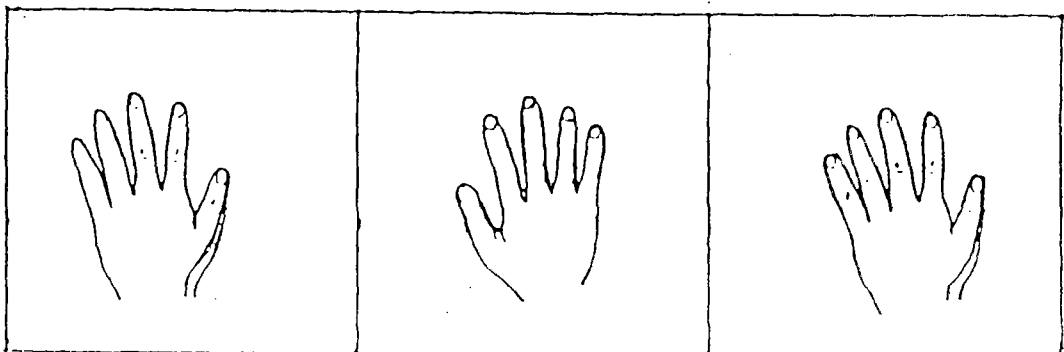
การจำแนกสายตา

คำสั่ง (X) ทั้รูปที่ต่างจากภาพอื่น

ตัวอย่าง

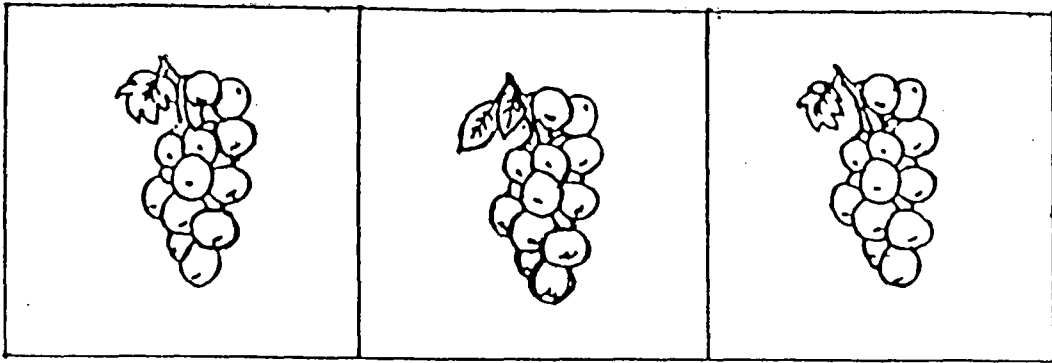

1

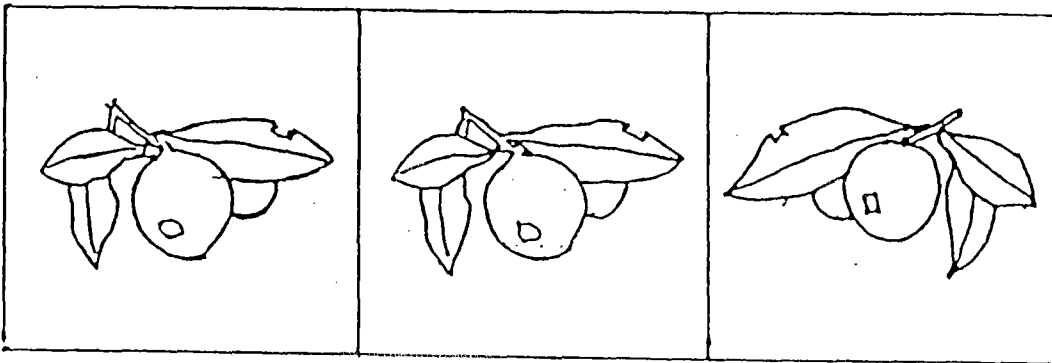

2

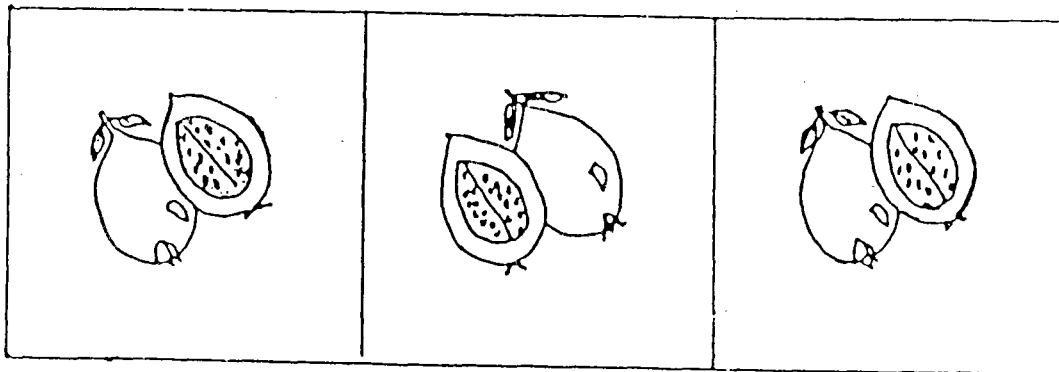
3

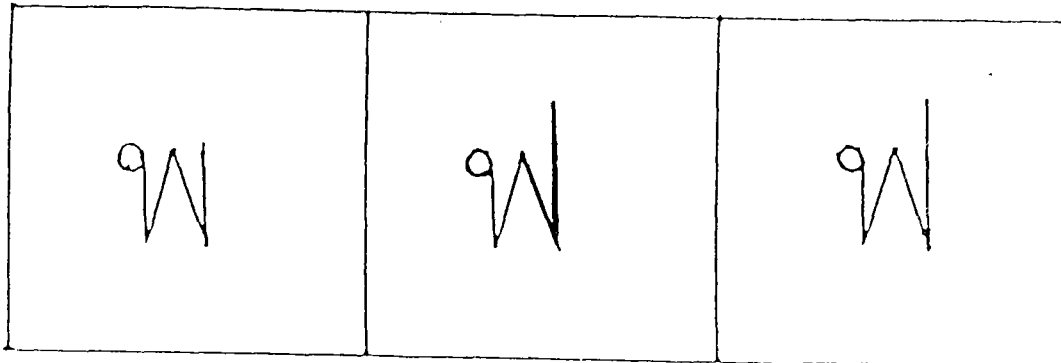
4

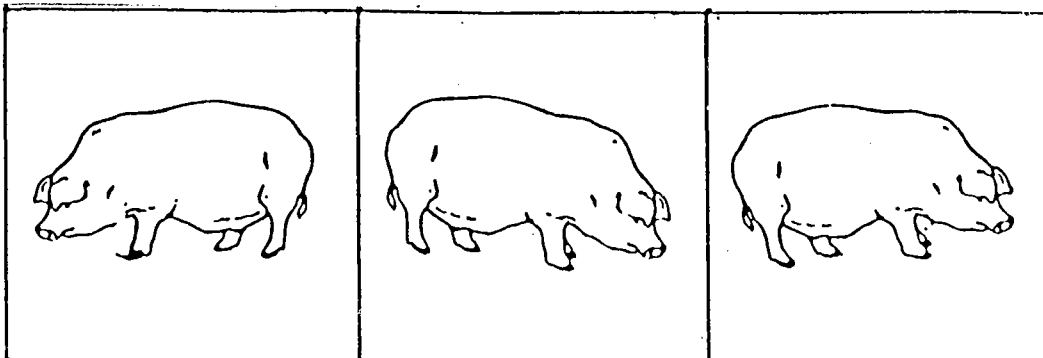
5

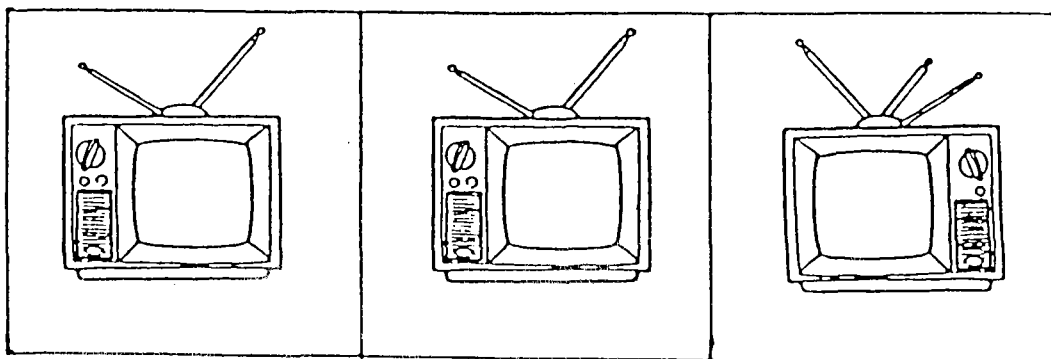
6

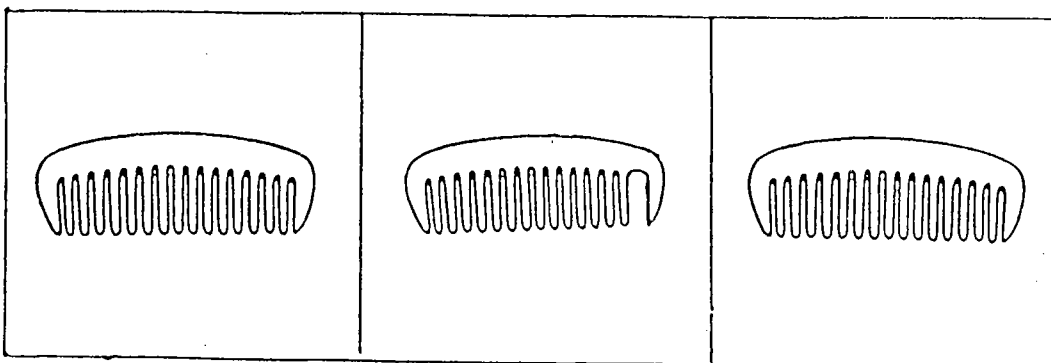
7

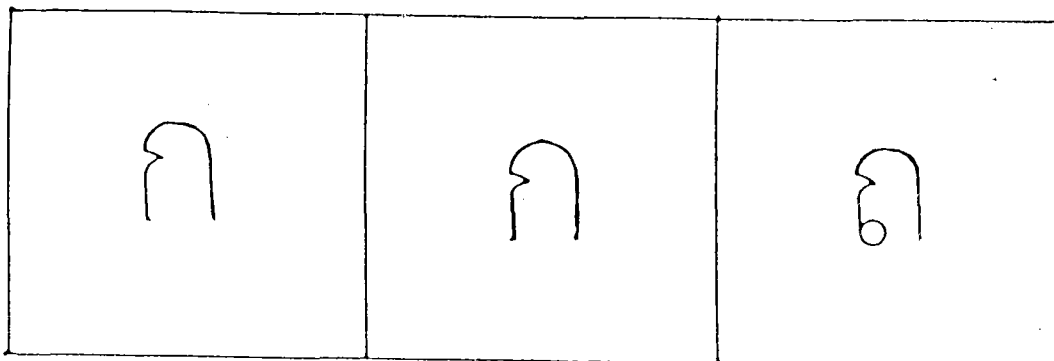
8

9

10

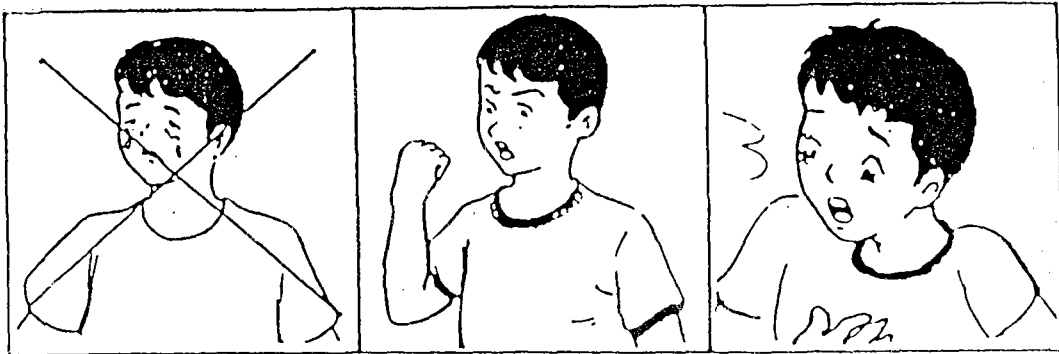

ตอนที่ 3

การจำแนกเสียง

คำสั่ง (X) ทับรูปที่ครูเปิดเสียงให้ฟัง

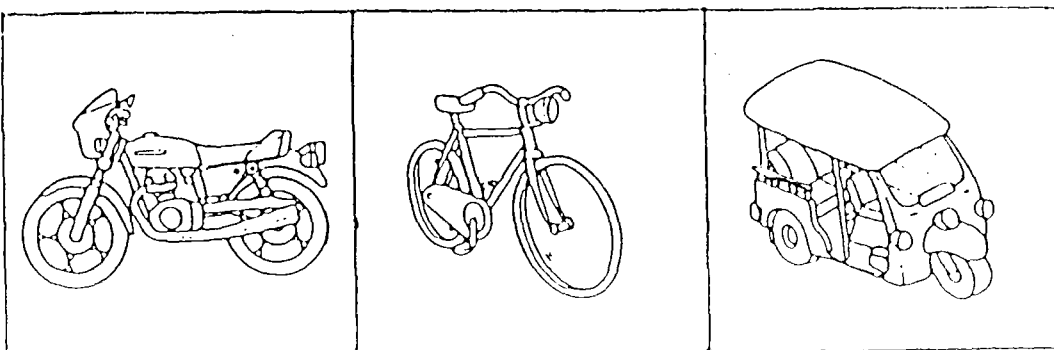
ตัวอย่าง ครูเปิดเสียงเด็กร้องไห้

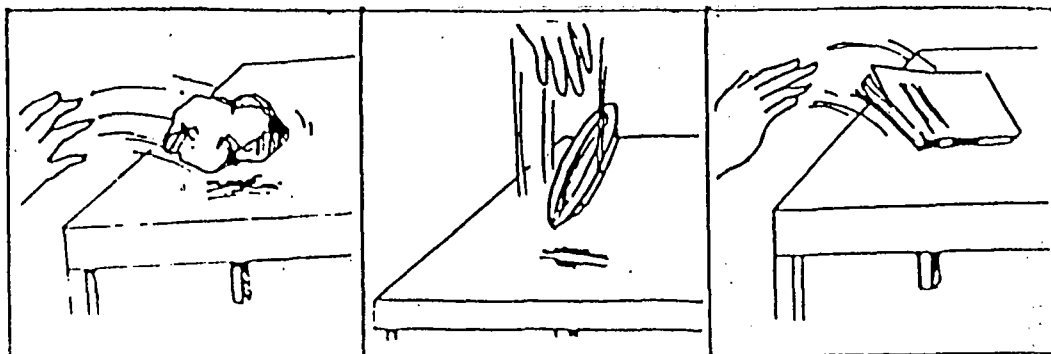
1

2

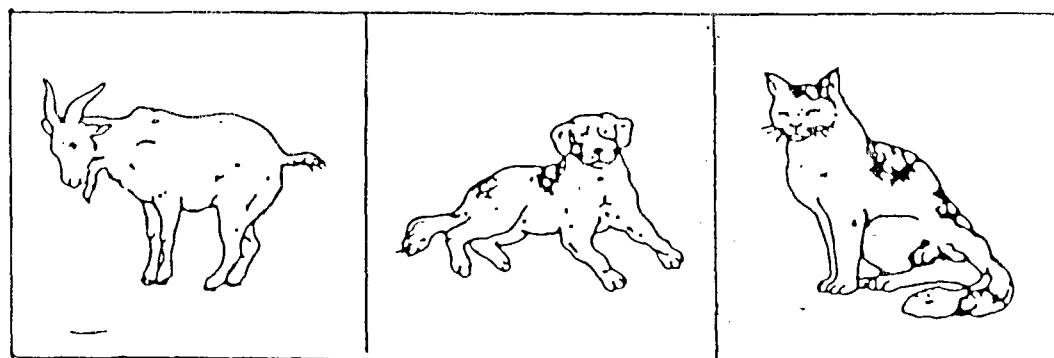
3

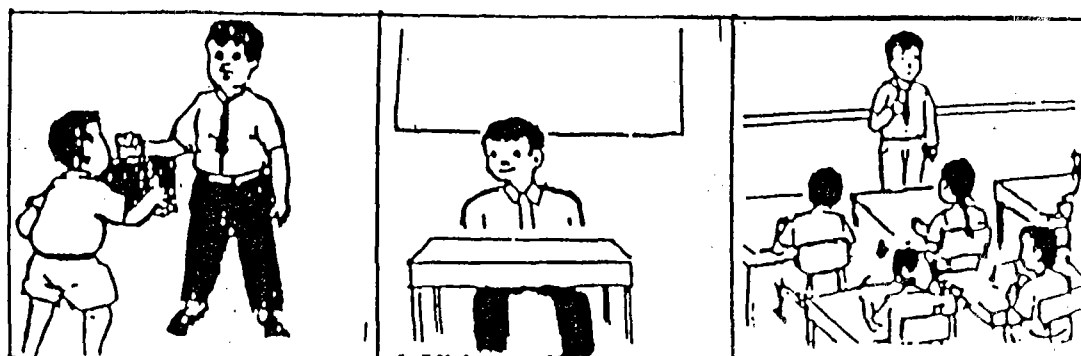
4

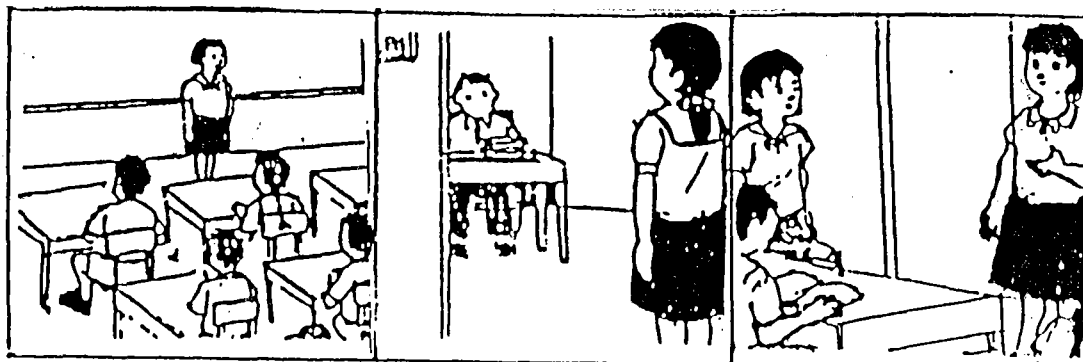
5

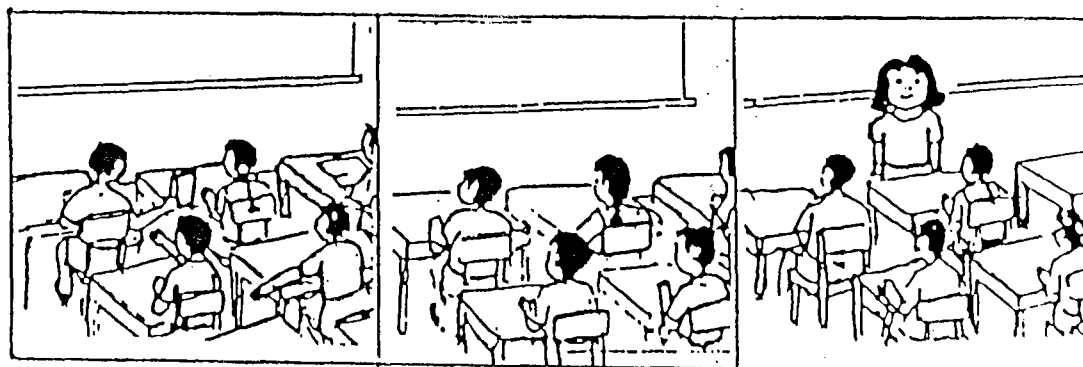
6

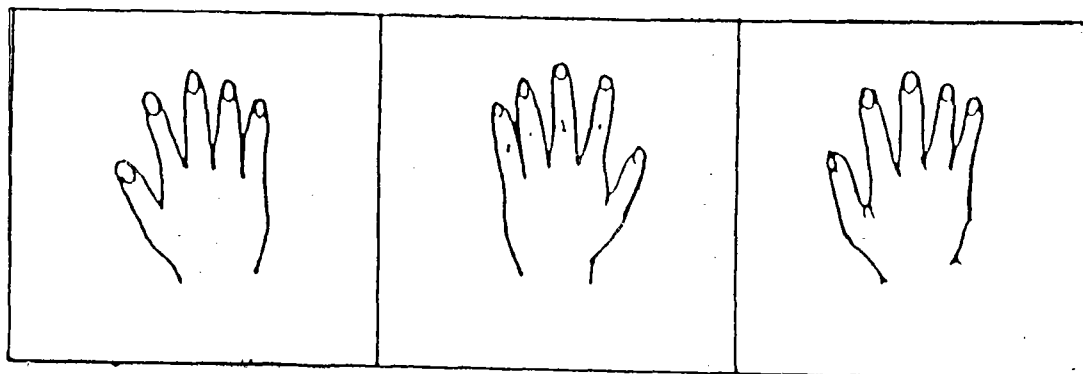
7

8

9

10

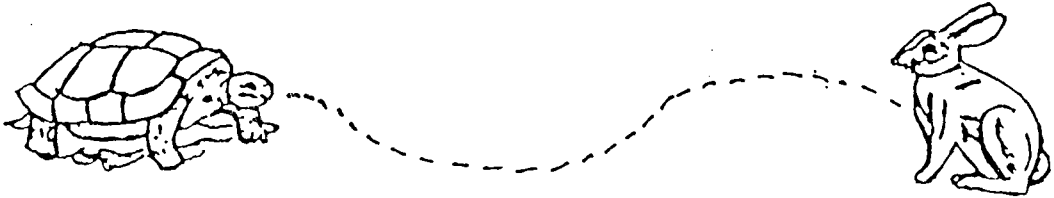

ตอนที่ 4

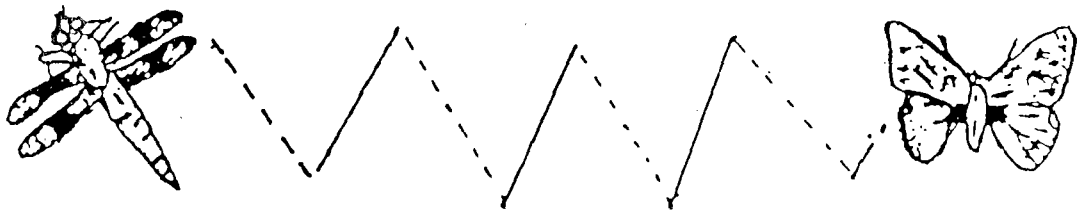
การใช้สายตาและกล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กัน

คำสั่ง ลากเส้นตามเส้นประ

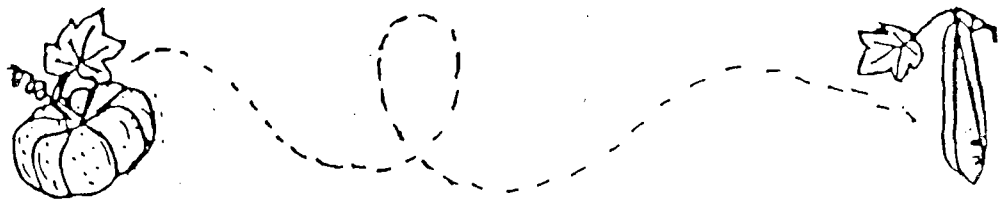
1

2

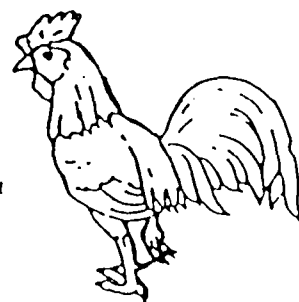
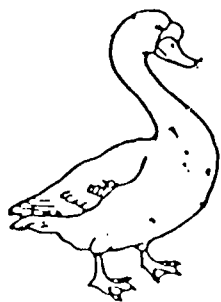
3

4

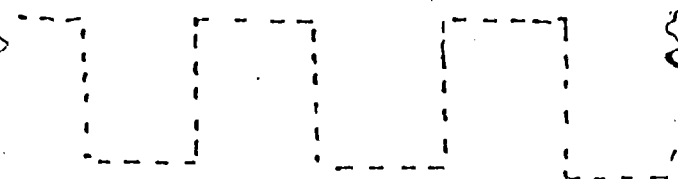
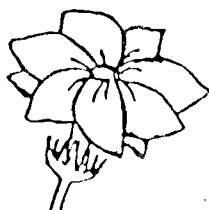
5

6

7

8

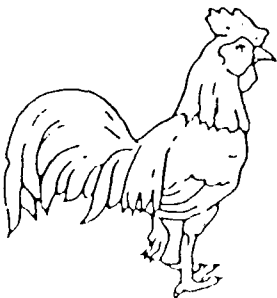
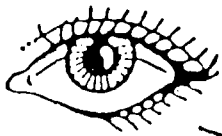

ตอนที่ 5

การหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์

คำสั่ง โยงรูปให้สัมพันธ์กับคำ

ตัวอย่าง

กา

ตา

ไก่

นา

เสือ

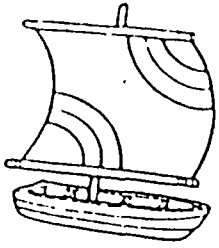
จาน

จาน

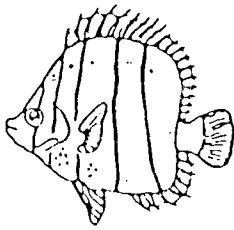
เสื้อ

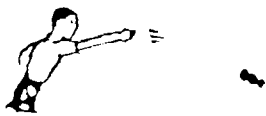
ปลา

ปา

เรือ

ป่า

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายณรงค์ ชาวเพชร
 เกิดวันที่ 23 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2512
 ที่อยู่ปัจจุบัน 204 หมู่ 2 ตำบลบึงนาราง กิ่งอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร 66130
 ตำแหน่งหน้าที่การทำงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ตำบลสะพลี
 อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร 86230
 โทร.(077) 503004

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2530 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสวนอนันต์
 เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2534 คบ. (วิชาเอกการศึกษาพิเศษ) วิทยาลัยครูสวนดุสิต
 กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2541 กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร

การศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการศึกษาการเตรียมความพร้อม
ทางการเรียนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน

บทคัดย่อ
ของ
นระงษ์ ชาวเพชร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
กุมภาพันธ์ 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้าน ก่อนและหลังการเตรียมความพร้อม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ระดับสติปัญญา 50 - 70 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อายุระหว่าง 6 - 8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โดยสุ่มอย่างง่าย จำนวน 10 คน แบบแผนการทดลองการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบ Randomized One Group Pretest - Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนของชุดการละเล่นพื้นบ้าน และแบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสูงขึ้นหลังการสอนด้วยชุดการละเล่นพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**A STUDY OF THAI LANGUAGE READINESS PREPARATION OF
CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION IN GRADE 1 BY USING
THAI FOLK PLAY ACTIVITIES**

**AN ABSTRACT
BY
NARONG CHAWPHAT**

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Special Education
at Srinakharinwirot University**

February 1999

The purpose of this study was to investigate and to compare the Thai Language Achievement of children with mental retardation in grade 1 by using Thai folk play activities

The sample consisted of the mentally retarded children, with the IQ from 50 to 70, in grade 1, 6 - 8 years old, without other handicapping conditions. The subjects were 10 special kindergarten children in Chumprunpunyanugron School, Chumprun, in the first semester of the 1998 academic year. The subjects were random sampling method. The research design was Randomized One - Group Pretest - Posttest Design. The instruments for the research included folk play activities for teaching Thai Language, and Thai Language Achievement test. The collected data were analyzed using t - test

The result were as follows :

The Thai Language Achievement of children with mental retardation using Thai Folk Play Activities was significantly higher than before the experiment, at the .01 level.